

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ DURABILĂ 2021 - 2027

COMUNA
BUGHEA DE SUS

JUDEȚUL ARGHEȘ

Elaborată de S.C. AUTOUNCLES S.R.L

CUPRINSUL LUCRARII

PREFATA	4
ECHIPA DE PROIECT	6
CAPITOLUL I	7
PREAMBUL	7
REVIZUIREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALA	9
CAPITOLUL II	10
DEZVOLTAREA DURABILA A STATELOR MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE	10
II.1. POLITICA ECONOMICA A UNIUNII EUROPENE.....	10
<i>Bazele dezvoltării regionale</i>	12
II.2 ARII DE DEZVOLTARE DURABILA	13
<i>Rata de ocupare a fortei de munca la nivel european</i>	13
<i>Rata somajului la nivel european</i>	15
<i>Remunerare si diferenta de gen la nivel european</i>	16
<i>Reteaua de transport</i>	17
<i>Energia din surse regenerabile</i>	19
<i>Politica agricolă comună</i>	20
<i>Politica de mediu la nivelul Uniunii Europene</i>	23
<i>Politica de sprijin in agricultura la nivel european</i>	24
<i>Inovare si stimularea in agricultura</i>	24
<i>Bugetul pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021 – 2027</i>	25
CAPITOLUL III	28
DEZVOLTAREA DURABILA A ROMANIEI IN CONTEXT EUROPEAN	28
CAPITOLUL IV	38
REGIUNEA DE SUD – MUNTENIA	38
REGIUNEA SUD – MUNTENIA: CARACTERISTICI	39
<i>Localizare geografică</i>	39
<i>Relieful</i>	40
<i>Clima</i>	42
<i>Resurse naturale</i>	44
<i>Structura sistemului de asezari in Regiunea Sus - Muntenia</i>	45
<i>Evolutia numerica si demografica</i>	48
<i>Arii Protejate</i>	51
<i>Economia Regiunii Sud-Muntenia</i>	54
<i>Agricultura la nivel regional</i>	56
<i>Infrastructura de transport</i>	57
<i>Infrastructura de transport rutier</i>	57
EVOLUȚIA PIȘTEI MUNCII ÎN REGIUNEA SUD-MUNTENIA.....	57
SOMAJUL	59
IV.1 PRIORITATILE TEMATICE ALE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE REGIONALA	59
<i>Viziune strategică și obiective</i>	59
OBIECTIV GENERAL	61
OBIECTIVE SPECIFICE	62
CAPITOLUL V	81

ASPECTE DE DEZVOLTARE DURABILA ALE JUDETULUI ARGES.....	81
RESURSE NATURALE	83
POPULATIA JUDETULUI	84
PIATA MUNCII A JUDETULUI ARGES	85
SECTORUL ECONOMIC	85
SITUATIA NUMĂRULUI DE PERSONAL DIN UNITĂȚILE LOCALE	86
<i>Demografia întreprinderilor - întreprinderilor active nou create</i>	87
PROIECȚIA PRINCIPALILOR INDICATORI ECONOMICI	87
COTELE JUDETENE ALE SOMAJULUI	88
DOMENIUL ECONOMIC SI SECTOARELE AFERENTE	91
CREȘTEREA ANIMALELOR	95
SILVICULTURA	96
PISCICULTURA	98
INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT	99
TRANSPORT FEROVIAI	101
TRANSPORTUL AERIAN	103
REȚEAUA DE CĂI NAVIGABILE	103
SERVICIILE DE SĂNĂTATE	105
ALIMENTARE CU APĂ	107
REȚEAUA DE CANALIZARE	108
REȚEAUA DE DISTRIBUTIE A GAZELOR NATURALE	109
ENERGIE TERMICA	110
ENERGIE ELECTRICA	111
CAPITOLUL VI.....	114
DEZVOLTARE DURABILA IN COMUNA BUGHEA DE SUS	114
<i>Scurt istoric</i>	116
<i>Evolutie demografica</i>	117
<i>Relief</i>	117
<i>Clima</i>	118
<i>Resursele solului</i>	118
<i>Populatia comunei</i>	119
<i>Piata muncii vazuta la nivelul comunei Bughea de Sus</i>	120
<i>Aspecte legate de educatie</i>	120
<i>Infrastructura educationala in comuna Bughea de Sus</i>	121
<i>Mediul cultural al comunei Bughea de Sus</i>	122
<i>Contextul socio – economic</i>	122
<i>Agricultura si cresterea animalelor in Comuna Bughea de Sus</i>	123
<i>Infrastructura de drumuri si transport</i>	123
<i>Infrastructura de utilitati</i>	124
SERVICIILE SOCIALE	125
PROTECTIA MEDIULUI	126
CAPITOLUL VII.....	128
ANALIZA NECESITATILOR PE DOMENII SOCIO-ECONOMICE	128
CAPITOLUL VIII.....	142
ANALIZA PUNCTELOR TARI, A PUNCTELOR SLABE, OPORTUNITATI SI AMENINTARI LA NIVELUL COMUNEI BUGHEA DE SUS.....	142
CAPITOLUL IX.....	167

PLANUL LOCAL DE ACTIUNE	167
BIBLIOGRAFIE.....	188

PREFATA

“Fara dezvoltare continua si progres, cuvinte cum ar fi «reusita, imbunatatire si succes», nu au niciun sens.”

Benjamin Franklin

Conceptul de Dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural.

Dezvoltarea durabilă – DD – conceptul de dezvoltare economico-socială recomandat tuturor țărilor de către ONU, prin care se caută armonizarea a trei componente fundamentale: Resursele umane, Creșterea economică, Echitatea între generații.

Dezvoltarea durabilă a devenit un obiectiv strategic internațional adaptat la specificul fiecărei țări. Dezvoltarea durabilă, este un concept de evoluție a societății care permite folosirea pe termen lung a mediului astfel ca, dezvoltarea socio-economică să rămână posibilă concomitent cu menținerea calității mediului la un nivel acceptabil.

Dezvoltarea durabilă presupune corelarea a patru idei fundamentale, aparent independente, dar care se află într-o strânsă condiționare:

- *îndeplinirea cerințelor prezente și viitoare - care stabilesc scopul durabilității;*
- *îndeplinirea nevoilor - care definește scopul dezvoltării (dezvoltarea care răspunde necesităților prezentului fără a compromite capacitatea de a satisface necesitățile generațiilor viitoare);*
- *menținerea compatibilității dintre dimensiunea populației și capacitatea productivă a ecosistemului - care recunoaște că există limite și cerințe pentru echilibru;*
- *implementarea unui proces al schimbării - care confirmă că definirea cerințelor și nevoilor pentru dobândirea echilibrului durabil se va schimba odată cu situațiile, condițiile și timpul.*

Strategia de dezvoltare locală economică a comunei Bughea de Sus pentru perioada 2021 – 2027 trece în revista acțiunile pe care administrația locală le are ca scop pentru a crea condițiile necesare dezvoltării durabile a comunei și pune în lumina proiectele și oportunitățile pe care aderarea României la Uniunea Europeană le ofera. Ca parte integrantă a comunității europene,

Comuna Bughea de Sus are nevoie de o viziune clară a obiectivelor, de o strategie concreta care, susținută absorbită a fondurilor europene, să sublinieze rolul important ce revine valorificării potențialului local. Aceste direcții și obiective se aliniaza strategiilor de dezvoltare regională și națională, dar și directivelor, valorilor și principiilor europene.

Punerea în practică a unor noi măsuri presupune întocmirea unui Plan de Dezvoltare Locală elaborat de toate categoriile de public implicat în viața economico - socială a comunei, plan care să oglindească cât mai fidel nevoile, opțiunile și deciziile localnicilor comunei precum și deschiderea acestora de a găsi rezolvări concrete și durabile pentru problemele locale. Strategia realizează, asadar, o diagnoză generală a comunei, detaliind direcțiile strategice de dezvoltare care se bazează, în primul rând pe co-participația, implicarea tuturor factorilor interesați, responsabili și relevanți de la nivelul comunei.

Strategia de dezvoltare socio- economică deschide orizontul cunoașterii mult mai atente a zonei – comunității, prin precizările și clarificările aduse, astfel încât toate oportunitățile de dezvoltare și de finanțare a proiectelor propuse să poată să își găsească utilitatea în plan concret.

ECHIPA DE PROIECT

Componenta comitetului coordonator desemnat de Primaria Bughea de Sus pentru elaborarea
Strategiei de Dezvoltare Locala Durabila 2021 – 2027

Nr. crt.	Numele si prenumele	Ocupatia	Rolul ocupat in cadrul echipei de management
1			
2			
3			
4			
5			

Reprezentantii firmei de consultanta:

- PARASCHIV Corina – Emilia – Expert accesare fonduri europene
- GRIBINCEA Ana – Consilier juridic
- RIZEA Magda Mihaela – Coordonator lucrare

CAPITOLUL I

PREAMBUL

Dezvoltarea durabilă este unul din obiectivele de amploare pe care Uniunea Europeană îl impune statelor aderente structurii. Scopul acestei abordări este îmbunătățirea continuă a calității vieții și a bunăstării generațiilor prezente și viitoare, printr-un echilibru integrat între dezvoltarea economică, justiție socială și protecția mediului.

La nivelul Uniunii Europene, dezvoltarea durabilă a devenit obiectiv asumat începând cu 1997, prin Tratatul de la Maastricht. Ca urmare a acestui demers, în anul 2001 a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă la Gotheborg, iar în 2006 a fost revizuită Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene care ulterior a fost și adoptată.

În centrul acestor proiectii, a strategiilor de dezvoltare, fie ca vorbim la nivel de Uniune, la nivel de țară, ori regional sau local, trebuie să recunoaștem că oamenii sunt principala resursă a schimbării și că atingerea obiectivelor dezvoltării durabile nu se poate realiza fără o schimbare în modul de gândire și de percepție a spațiului pe care îl ocupă și al vieții sub toate aspectele sale. Fără comunități conștiente și capabile să utilizeze resursele în mod rațional și eficient și care să descopere și să valorizeze potențialul economic al zonei locuite, nu se poate asigura prosperitate, protecția mediului, coeziune socială și o dezvoltare locală durabilă.

Strategia de dezvoltare locală socio - economică a comunei Bughea de Sus prezintă, pe lângă caracteristicile localității, o analiză clară a resurselor și oportunităților comunei fixând astfel cadrul în care se va realiza progresul în următorii ani în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor. Elaborarea unei astfel de strategii de dezvoltare locală reprezintă unul dintre cei mai importanți pași care susțin procesul de dezvoltare locală, deoarece un astfel de document are ca scop stabilirea unor priorități pe termen mediu și lung spre care se concentrează efortul de dezvoltare al comunității locale în viitor. Elaborarea strategiei a fost realizată cu sprijinul colectivului Primăriei Bughea de Sus. Toate datele cu caracter local au fost preluate din cadrul departamentelor din Primărie și de pe site-ul oficial al Primăriei Comunei Bughea de Sus.

O strategie de dezvoltare locală pune în lumină diferite scenarii de dezvoltare, posibile direcții de dezvoltare locală cu scopul de a maximiza valorificarea potențialului local. O planificare strategică asigură prioritizarea proiectelor în funcție de nevoile comunității și folosirea corectă a resurselor limitate de care aceasta dispune pentru îndeplinirea acestor nevoi

imediate si urgente.

Scopul strategiei de dezvoltare locală este de a analiza într-un mod structurat și coerent posibilitatea și oportunitățile autorităților publice locale de a iniția, implementa și de a susține obiective trasate la nivel local si are la baza particularitatile localității, o analiză reala asupra domeniilor de interes si nevoilor imediate ale comunitatii (asistenta sociala, turism, cultură, investiții, populație, infrastructură, sănătate) și o analiză socio-economică detaliata si atent verificata (identificarea resurselor, analiza structurii pieței forței de muncă, stabilirea profilului populației cât și necesitățile populației).

Bazându-se pe individualitatile și nevoile imediate si urgente ale comunității, o strategie de dezvoltare locală prioritizeaza scopuri, obiective, programe și proiecte ce urmează a fi dezvoltate. Acest lucru e realizabil prin minimizarea punctelor slabe, prin exploatarea avantajelor locale, prin identificarea unor soluții în eventualitatea unor viitoare amenințări (inundații, înzăpeziri, buget local insuficient, etc.), analiza oportunităților viitoare (atragera de noi investitori, dezvoltarea turismului, surse de energie regenerabilă etc.), identificarea provocărilor teritoriale ce trebuie abordate.

Luând în calcul și dezideratul european favorabil diminuării disparităților de dezvoltare socială și economică existente între România și statele membre ale Uniunii Europene prin finanțarea zonelor mai puțin dezvoltate, strategia de dezvoltare locală poate genera resurse noi prin elementele sale în domeniul etnic, managerial sau financiar. Fondurile structurale și de coeziune sunt un adevarat sprijin pentru dezvoltarea comunităților locale dar pentru a le accesa este nevoie de proiecte care sa furnizeze rezultate, proiecte care nu consuma si nu disipeaza resurse ci care sunt direcționate către investiții realmente stimulante pentru creșterea economică.

Strategia de dezvoltare locală asigură ierarhizarea prin prioritizare a investițiilor, pentru a obține un impact simțitor și o valoare adaugată maximă prin indeplinirea obiectivelor pe care le propune comunității locale.

Este important ca acest document să fie sustenabil și să deservească atât interesele administrației publice locale, intereselor private dar și intereselor personale ale locuitorilor comunei.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bughea de Sus este parte integrată a strategiei județului Arges, inclus în strategia de Dezvoltare Regională (Regiunea Sud - Muntenia), parte integranta a Programului Național de Dezvoltare al României. Este important ca aceste entități să fie precizate deoarece orice accesare ulterioară de fonduri Europene a comunei Bughea de Sus depinde de alocările ce s-au făcut pentru România vizand Regiunea Sud-Muntenia, regiune din care comuna face parte.

Principiile de bază care au stat la baza elaborării acestei strategii au fost următoarele:

- *principiul cunoașterii trăsăturilor locale*. Strategia a fost elaborata în urma unei radiografii a realităților din această comună;

- *principiul realității*. Acest plan strategic prezintă baza de plecare, stadiul de dezvoltare și potențialul local în cadrul procesului dezvoltării durabile;

- *principiul continuității și sustenabilității*. Fiind un instrument de lucru important, strategia va fi revizuită și actualizată periodic, actualizată cu informații;

- *principiul armonizării* cu obiectivele de dezvoltare existente la nivelul Uniunii Europene, la nivel de țară și de regiune.

Strategia de Dezvoltare Locală se constituie, deci, ca principal instrument de lucru al Consiliului Local Bughea de Sus, care va direcționa și orienta gândirea, decizia, acțiunea și fondurile disponibile către îndeplinirea obiectivelor locale propuse.

Contextul internațional ales pentru schitarea Strategiei de dezvoltare locală a Comunei Bughea de Sus este definit de aplicarea modelelor europene de dezvoltare socială, economică și de mediu și opțiunea față de modelul de dezvoltare durabilă.

Revizuirea Strategiei de Dezvoltare Locală

Revizuirea Strategiei de Dezvoltare Locală se va face cu o anumită periodicitate, în scopul evaluării stadiului de implementare, în vederea analizei comparative a indicatorilor de monitorizare. Revizuirea este necesară pentru actualizarea și adaptarea la cadrul legislativ specific unei perioade sau ca urmare a unor schimbări și opțiuni politice relevante, structural și determinante.

CAPITOLUL II

DEZVOLTAREA DURABILĂ A STATELOR MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE

II.1. POLITICA ECONOMICA A UNIUNII EUROPENE

Uniunea Europeana reprezinta un conglomerat de state cu o putere comercială majoră la nivel mondial funcționând ca o piață unică formată din 28 de țări.

Obiectivele politicii economice a Uniunii se centreaza, printre altele, pe crearea de locuri de muncă și stimularea creșterii economice printr-o utilizare mai inteligentă a resurselor financiare, prin eliminarea obstacolelor din calea investițiilor și prin furnizarea de asistență tehnică pentru proiectele de investiții. Toate aceste directii de dezvoltare au ca scop convergența regională a statelor membre prin reducerea decalajului de dezvoltare dintre acestea.

Convergența reală se traduce, în esență, prin atingerea unui nivel de bunăstare similar celui întâlnit în statele avansate. Acțiunile întreprinse se centreaza pe identificarea unui posibil proces de recuperare a decalajelor de dezvoltare dintre țări/regiuni. Îndeplinirea scopului ultim al convergenței nu implică automat și diminuarea disparităților regionale, țările putând fi afectate și de șocuri aleatoare (de pildă, dependența economiei de anumite activități, precum agricultura, infrastructura, sistemul educational etc.).

Politica de coeziune și dezvoltarea durabilă dincolo de pragul anului 2020

Politica de coeziune este unul din instrumentele de promovare a dezvoltării durabile în cadrul Uniunii Europene, care ofera cadrul necesar pentru finanțarea unei game variate de proiecte și investiții pentru o dezvoltare socio-economică echilibrată a statelor membre ale UE și în regiunile lor.

Principiului solidarității sta la baza întregii strategii europene și justifică eforturile depuse pentru îndeplinirea principalului obiectiv al politicii de coeziune socială și economică și anume diminuarea disparităților existente la nivelul statelor membre.

Politica de coeziune este principalul catalizator de strategii de dezvoltare integrată, care reunesc

intervenții din diferite domenii, precum infrastructură, cercetare și inovare, mediul de afaceri, ocuparea forței de muncă, educație, protecția mediului, schimbări climatice și eficiența energetică, într-un pachet de politici coerente, care se adresează contextului regional sau chiar local, fiind una dintre cele mai deschise și transparente politici, mai ales în relația cu cetățenii.

Politica regională și-a dovedit deja valoarea adăugată semnificativă în propagarea creșterii și prosperității la nivelul întregii Uniuni și abordarea dezechilibrelor regionale. În același timp, s-a dovedit a fi o politică dinamică, reacționând rapid și eficace în fața crizei, prin redirectionarea fondurilor către zonele prioritare, precum și prin investiții în sectoare cu rol cheie care să genereze creștere economică și locuri de muncă.

Obiectivele politicii regionale sunt realizate prin intermediul a trei fonduri: *Fondul european de dezvoltare regională* (FEDR), *Fondul de coeziune* (FC) și *Fondul social european* (FSE). Acestea constituie, împreună cu *Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală* (FEADR) și *Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime* (EMFF), Fondurile Europene Structurale și de Investiții.

Cele unsprezece obiective tematice ale politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 au fost înlocuite cu cinci obiective în materie de politică pentru FEDR, FSE+, Fondul de coeziune și FEPAM. Fiecare stat membru a adoptat propriile obiective naționale în aceste domenii, în funcție de dezvoltarea socio – economică proprie, ținând seama de necesitățile imediate la nivel național:

O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii

O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice

O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale

O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Bazele dezvoltării regionale

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile având ca și condiționalitate gradul acestora de dezvoltare. Asadar, vorbim despre regiuni mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate în care metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la Uniunea Europeană. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale.

Comisia Europeană a reinnoit totodată inițiativa „*Calea către excelență*”, pentru a continua să ofere sprijin compatibil și expertiză regiunilor rămase în urmă în ceea ce privește inovarea.

Alături de propunerile Comisiei privind viitoarea politică de coeziune și de noul program „*Orizont Europa*” și în conformitate cu noua agendă pentru cercetare și inovare a Comisiei, inițiativa „*Calea către excelență*” este o altă modalitate prin care Comisia ajută regiunile Europei să își pregătească viitorul, cu strategii de inovare solide sprijinite de fondurile UE în următorul buget pe termen lung al Uniunii pentru perioada 2021-2027.

Specializarea inteligentă va fi mai importantă decât oricând în perioada de după 2020. Pentru ca aceste strategii să își confirme potențialul în următorii ani, sunt necesare două lucruri: dezvoltarea parteneriatelor și un grad mai mare de asumare, în special în regiunile care trebuie să recupereze cele mai mari decalaje. Această inițiativă va contribui la pregătirea terenului pentru strategii de inovare solide în perioada de după 2020.

Acest program dedicat cercetării și inovării în Uniune, este de departe cel mai ambițios de până acum, și are un buget de 100 de miliarde EUR pentru perioada 2021-2027. Aceasta înseamnă totodată că regiunile vor avea mai multe posibilități de a-și exploata la maximum potențialul în materie de cercetare și inovare. „*Calea către excelență*” le va ajuta să combine surse de finanțare din partea UE pentru a sprijini proiecte inovatoare.

În cadrul acestei inițiative, Centrul Comun de Cercetare – serviciul științific și de cunoaștere al Comisiei – își va utiliza expertiza pentru a ajuta regiunile să-și valorifice punctele forte și să-și urmeze prioritățile, să-și exploateze la maximum cele mai valoroase atuuri: talentul și creativitatea oamenilor.

Inițiativa, coordonată de Centrul Comun de Cercetare, va oferi regiunilor patru forme de sprijin principale:

- Experții Comisiei și experții externi vor ajuta regiunile să identifice domeniile care se pot îmbunătăți în cadrul strategiilor lor de specializare inteligentă, în cadrul sistemelor lor regionale de inovare (calitatea cercetării publice, legături eficiente între întreprinderi și centrele de cercetare și medii favorabile întreprinderilor) și în modul în care cooperează cu alte regiuni în domeniul cercetării și al inovării.
- Totodată, experții vor ajuta regiunile să profite de toate sursele potențiale de finanțare, cum ar fi *Orizont Europa*, *Europa digitală* și fondurile politicii de coeziune, și să le combine pentru crearea de sinergii profitabile.
- Centrul Comun de Cercetare va contribui la identificarea și remediarea blocajelor regionale specifice care frânează inovarea, cum ar fi lipsa de interacțiune dintre mediile de afaceri locale și mediul academic sau participarea redusă în cadrul actualului program *Orizont 2020*.
- Centrul Comun de Cercetare va înlesni calea către oportunități de colaborare în rețea și va organiza ateliere de lucru, oferindu-le reprezentanților regiunilor posibilitatea de a se întâlni și de a efectua schimburi de experiență în domeniul dezvoltării strategiilor regionale de inovare. Se va facilita astfel și dezvoltarea unor parteneriate pentru investiții interregionale în inovare.

II.2 ARII DE DEZVOLTARE DURABILA

Rata de ocupare a forței de muncă la nivel european

Rata de ocupare a forței de muncă – proporția populației de vârstă activă care lucrează – este un indicator social important utilizat pentru a analiza tendințele de pe piața forței de muncă.

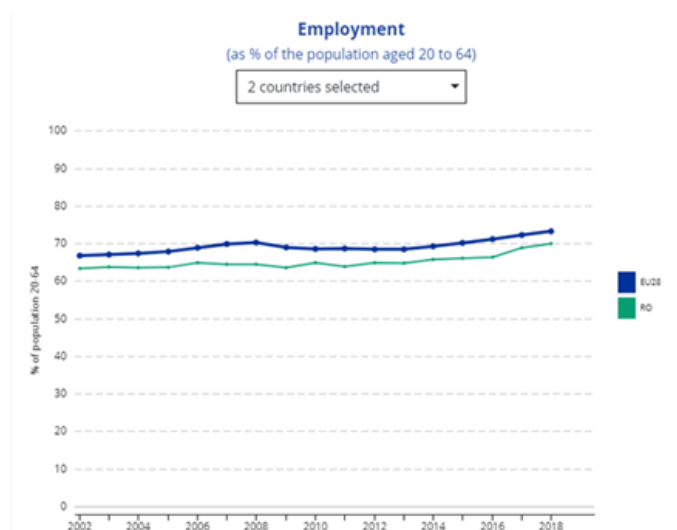

Fig. 1. Ocuparea forței de muncă (total, femei, bărbați, tineri și persoane în vârstă), 2002-2018 (% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani)

Impactul crizei economice mondiale și al turbulențelor din zona euro înregistrate în 2008 a fost urmat de o creștere susținută a ratei de ocupare a forței de muncă în următorii câțiva ani. Rata de ocupare a forței de muncă în UE a persoanelor cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani a înregistrat nivelul cel mai ridicat în 2018, de 73,1 %.

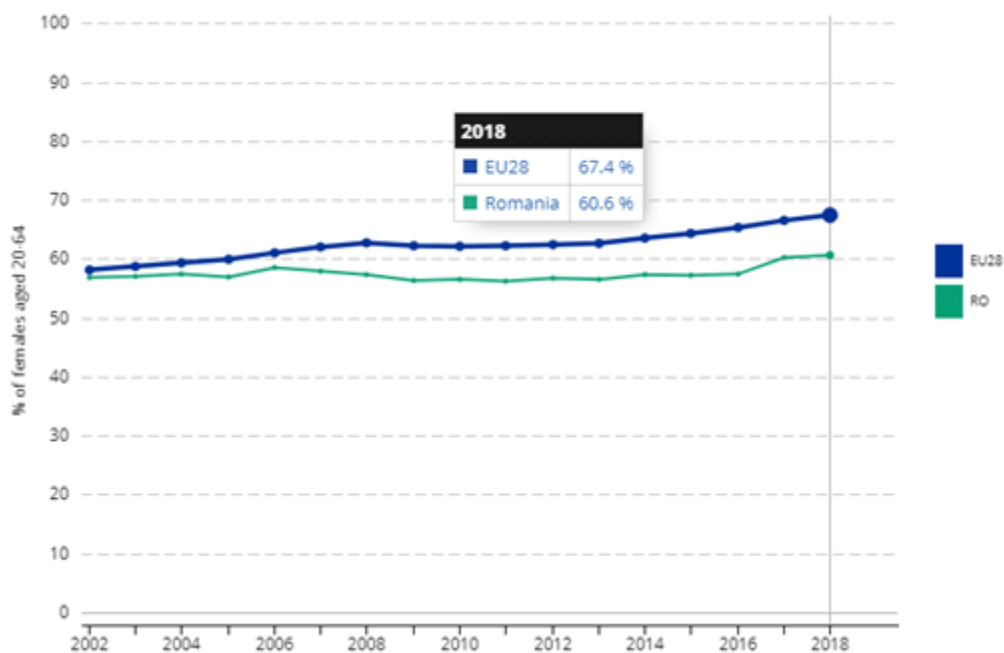
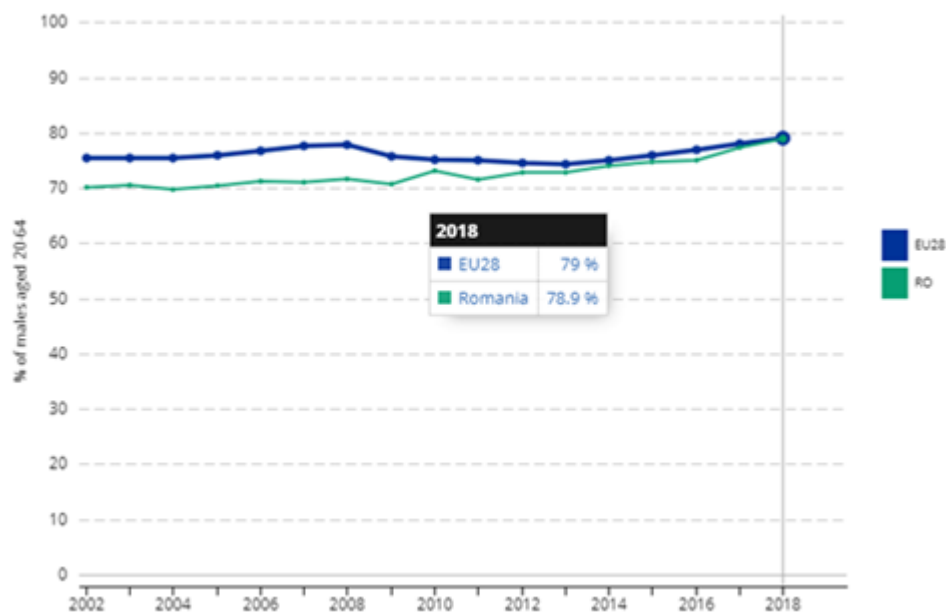

Fig.2. Ocuparea forței de muncă (total, femei), 2002-2018 (% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani) /

*Fig. 3. Ocuparea forței de muncă (total, Barbati), 2002-2018 (% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani)
- Sursa: Eurostat*

Rata șomajului la nivel european

Rata șomajului este un indicator important, având atât dimensiuni sociale, cât și economice și reprezintă numărul de persoane fără un loc de muncă exprimat ca procent din totalul forței de muncă.

Rata șomajului ajustată sezonier din zona euro a fost de 7,6% în aprilie 2019. Aceasta este cea mai mică rată înregistrată în zona euro din august 2008.

Rata șomajului în Uniune a fost de 6,4% în aprilie 2019, aceasta cota rămânând cea mai scăzută rată înregistrată în Uniunea Europeană din luna ianuarie 2000, de la începutul constituirii seriilor de date lunare privind șomajul în UE.

România este sub media din UE, cu o rată a șomajului de 4% în iunie 2019, în creștere față de 3,9% în luna precedentă, dar în scădere față de 4,2% în perioada similară din 2018.

Obiectivele stabilite de Uniunea Europeană pentru 2020 sunt:

- 75% dintre persoanele cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani să aibă un loc de muncă
- numărul de 116,1 milioane de persoane (din UE27) aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (în 2008) să fie redus la 96,2 milioane.

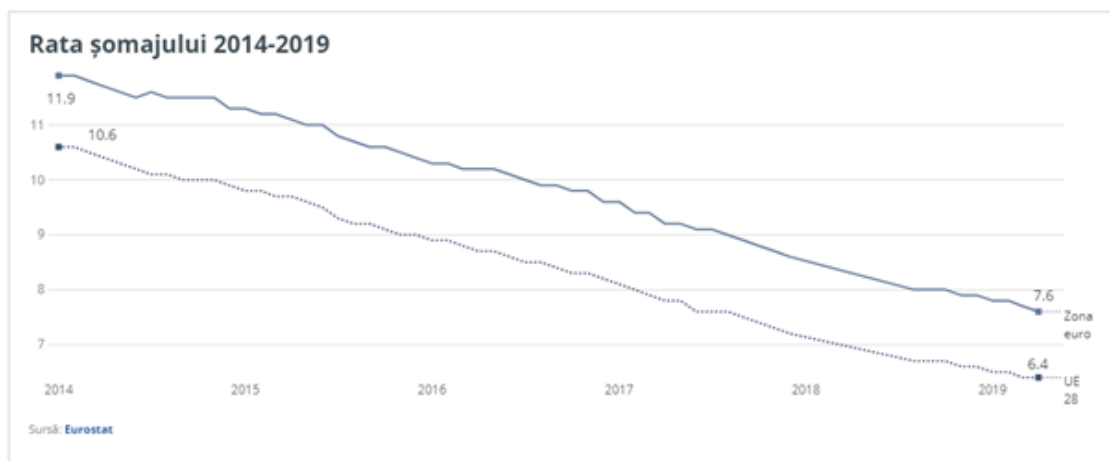

Fig. 4. Rata șomajului 2014 – 2019 la nivelul Uniunii Europene

Remunerare și diferența de gen la nivel european

Diferența de remunerare între femei și bărbați este definită ca diferența dintre veniturile salariale brute medii/oră ale bărbaților și femeilor, exprimată ca procent din câștigurile salariale brute medii/oră ale bărbaților.

Diferența de remunerare între femei și bărbați este, în general, mult mai limitată în cazul tinerilor angajați și tinde să crească odată cu vârsta, fiind foarte accentuată în cazul femeilor în vârstă, care nu au beneficiat de măsurile de garantare a egalității, acestea lipsind atunci când și-au început ele activitatea profesională. Aceasta poate fi o consecință a întreruperilor carierei cu care se confruntă în general femeile pe parcursul vieții profesionale.

După cum arată graficul de mai jos, diferența de remunerare variază considerabil de la un stat membru al uniunii la altul, așa cum arată datele din graficul următor:

Diferența de gen în remunerare

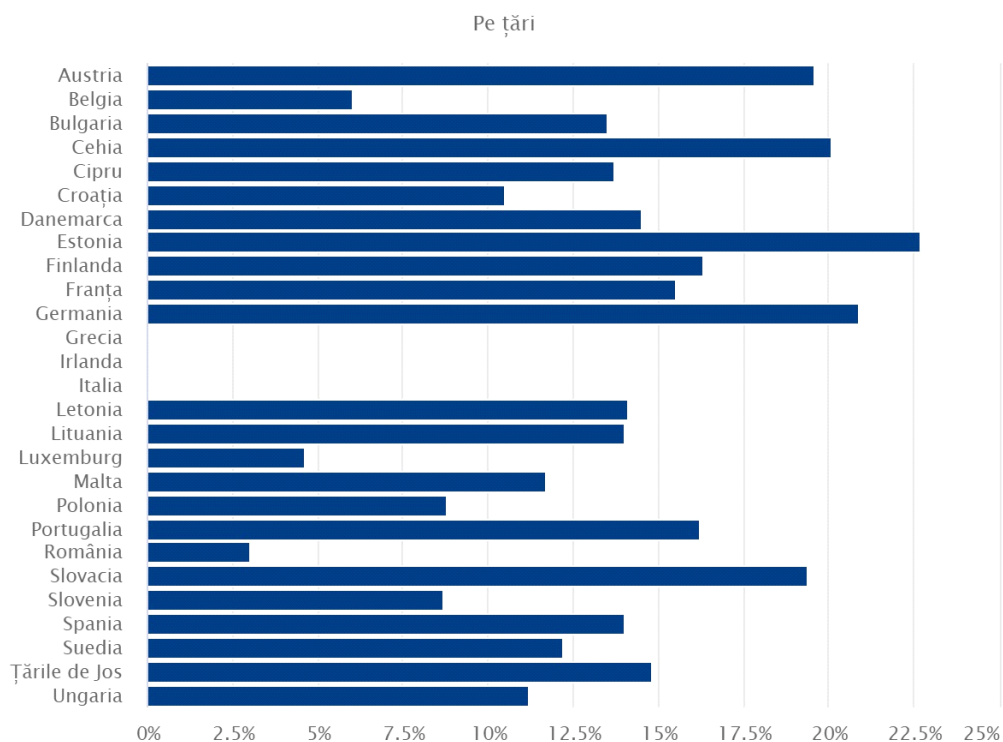

Fig. 5. Diferența de gen în remunerare la nivelul fiecărei țări membre a UE

Reteaua de transport

Un sistem de transport de călători și de mărfuri bine structurat și pus la punct este vital pentru firmele și cetățenii din Europa. Politica uniunii în domeniul transporturilor își propune să susțină deplasările ecologice, sigure și eficiente pe întregul continent, cu emisii poluante cât mai reduse.

Cele 3 grafice de mai jos arată:

- distribuția transportului terestru (cu trenuri, autocare, autobuze, troleibuze etc.) în fiecare țară din UE
- tarifele la transportul aerian de pasageri
- tarifele la transportul maritim de pasageri

Transport terestru de călători

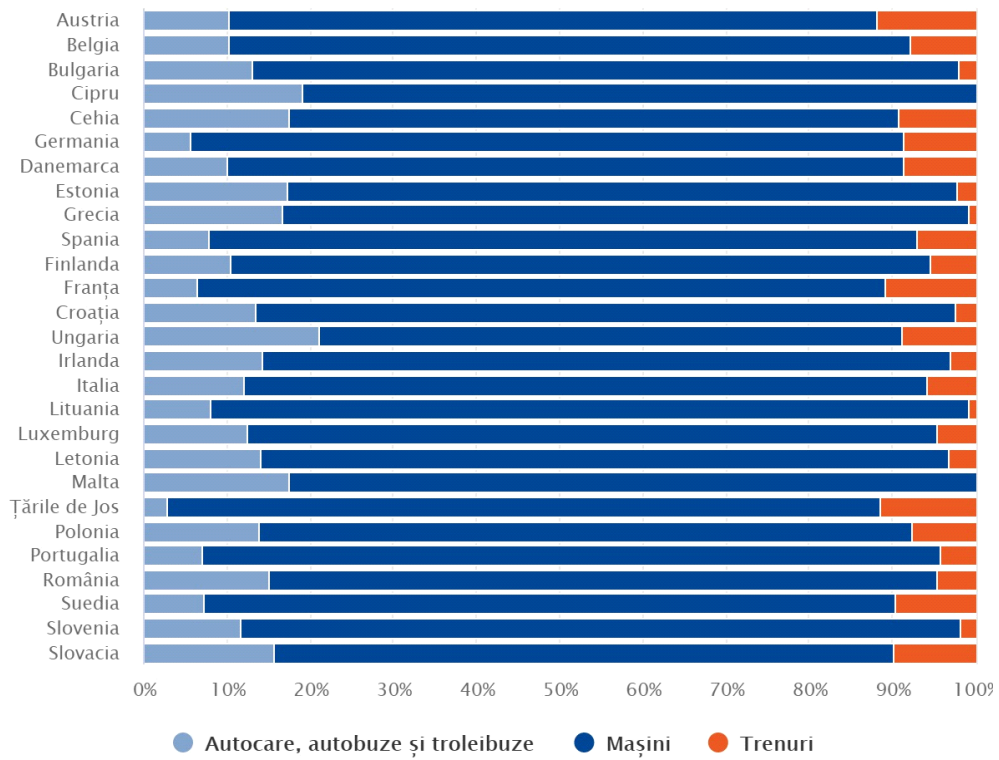

Fig. 6. Graficul transportului terestru de calatori la nivelul UE

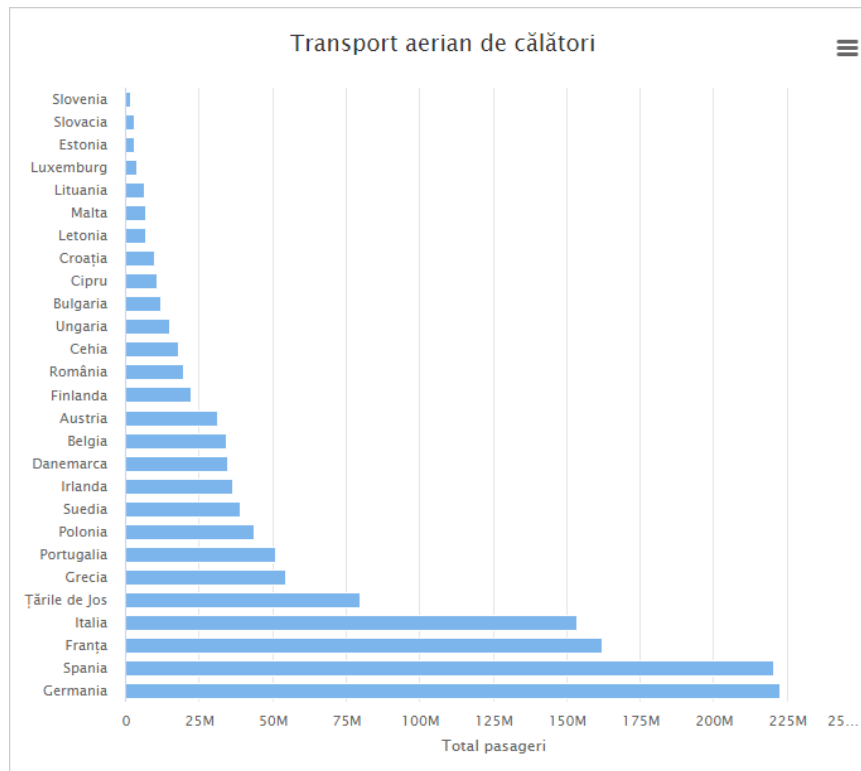

Fig. 7. Graficul transportului aerian de calatori la nivelul UE

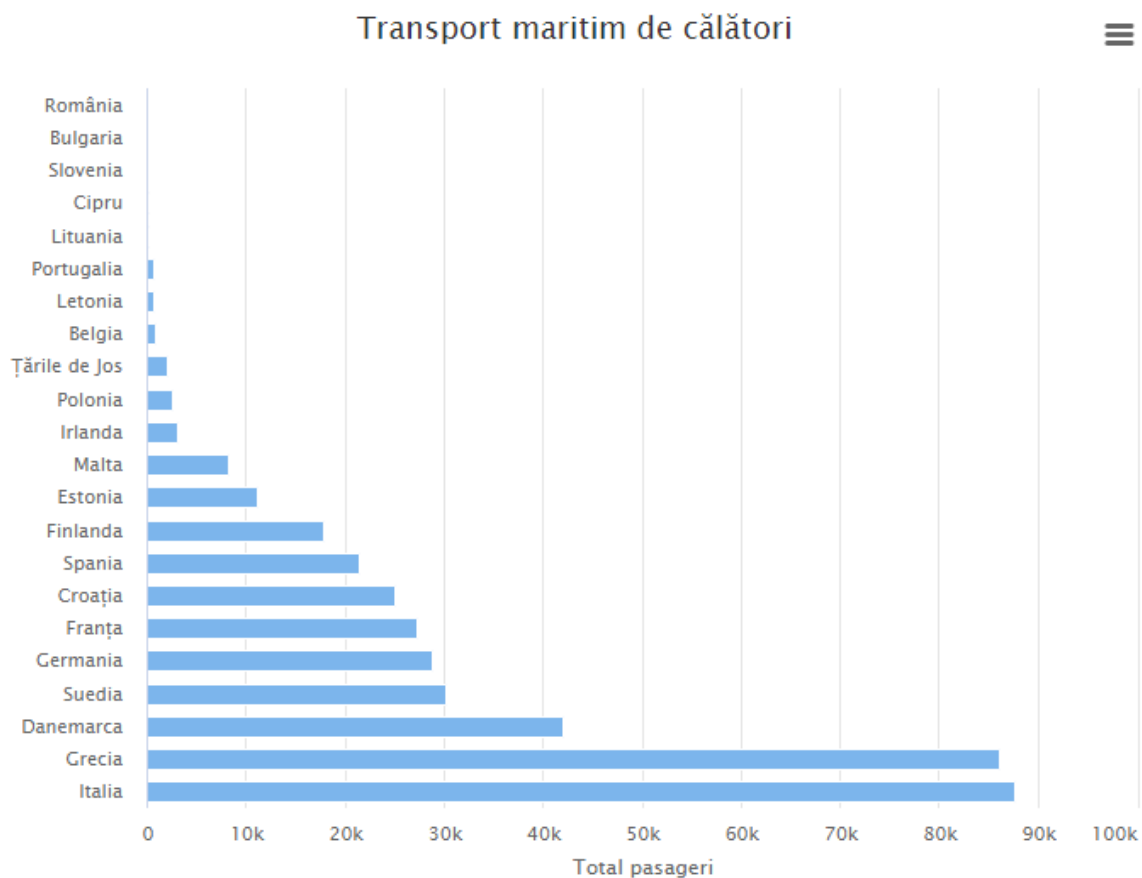

Fig. 8. Graficul transportului maritim de calatori la nivelul UE

Energia din surse regenerabile

Sursele regenerabile de energie (energia eoliană, energia solară, energia hidroelectrică, energia oceanelor, energia geotermală, biomasa și biocombustibili) constituie alternative la combustibilii fosili care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la diversificarea ofertei de energie și la reducerea dependenței de piețele volatile și incerte ale combustibililor fosili, în special de petrol și gaze.

În ultimii ani, impactul și gradul de utilizare a resursele regenerabile de energie au crescut puternic în Uniunea Europeană, ponderea energiei din surse regenerabile dublandu-se aproximativ contribuția la consumul final brut de energie, așa cum arată graficul de mai jos.

Politica agricolă comună

Politica agricolă comună (PAC) vine în sprijinul dinamismului și viabilității economice a comunităților rurale prin intermediul măsurilor de dezvoltare rurală.

La 1 iunie 2018, Comisia Europeană a prezentat câteva propuneri legislative privind politica agricolă comună (PAC) dincolo de anul 2020. Scopul este ca PAC să devină mai ușor adaptabilă la provocări precum schimbările climatice și reînnoirea generațiilor, fiind un sprijin necondiționat pentru fermierii europeni și competitivitatea agriculturii.

Uniunea Europeană elaborează un buget însoțit de o planificare pragmatică și modernă, pe termen lung, pentru perioada 2021-2027, având la baza nouă obiective clare.

Cele 9 obiective ale viitoarei PAC și obiectivele cheie asociate acestora, sunt:

- să le asigure fermierilor un venit echitabil

Obiectiv-cheie: Sprijinirea unui venit fiabil și a rezilienței fermelor pe întreg teritoriul Uniunii, în vederea îmbunătățirii securității alimentare.

- să îmbunătățească competitivitatea

Obiectiv-cheie: Stimularea competitivității și a productivității agricole într-un mod sustenabil, pentru a face față provocărilor reprezentate de creșterea cererii, într-o lume nesigură din punctul de vedere al resurselor și al climei.

- să restabilească echilibrul de putere în lanțul alimentară

Obiectiv-cheie: Ameliorarea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric

- să combată schimbările climatice

Obiectiv-cheie: Contribuție la energia durabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea

- să protejeze mediul

Obiectiv-cheie: Promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale precum apa, solul și aerul.

- să conserve peisajele și biodiversitatea

Obiectiv-cheie: Contribuție la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor.

- să sprijine reînnoirea generațională

Obiectiv-cheie: Modernizarea sectorului agricol prin atragerea tinerilor și accelerarea dezvoltării afacerilor acestora.

- să ajute la dinamizarea zonelor rurale

Obiectiv-cheie: Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile.

- să protejeze calitatea alimentelor și sănătate

Obiectiv-cheie: Îmbunătățirea răspunsului pe care agricultura UE îl oferă la cerințele societății în ceea ce privește hrana și sănătatea, inclusiv furnizarea de alimente sigure, hrănitoare și obținute în mod sustenabil, precum și privind bunăstarea animalelor.

Viitoarea politica agricola comuna urmareste să favorizeze fermele mici și mijlocii și să încurajeze tinerii să aleaga agricultura ca domeniu de activitate. In acest sens, Comisia propune ca:

- sprijinul pe hectar să fie mai mare pentru fermele mici și mijlocii
- proporția de plăți directe primite de o fermă dincolo de suma de 60.000 EUR să fie redusă, iar plățile să fie limitate la 100.000 EUR/fermă, pentru o distribuție mai echitabilă a plăților
- minimum 2 % din plățile directe alocate fiecărei țări din UE să fie rezervate pentru tinerii fermieri, fonduri care ar urma să fie însoțite de sprijin financiar in cadrul măsurilor pentru dezvoltare rurală și a celor care facilitează accesul la terenuri și transferul de terenuri
- țările UE trebuie să se asigure că nu primesc sprijin decât fermierii veritabili.

Politica agricolă comună (PAC) este finanțată din două fonduri alimentate din bugetul UE:

- **Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și**
- **Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR).**

Alocările financiare pentru agricultură și dezvoltare rurală sunt incluse în al doilea titlu din cadrul financiar multianual (CFM) 2014-20, care acoperă domeniile creșterii durabile și al resurselor naturale. În mai 2020, Comisia Europeană a propus un buget consolidat al uniunii, ca urmare a crizei din 2020 cauzate de Coronavirus. Cele mai recente propuneri se bazează pe Next Generation EU, un instrument de urgență pentru perioada 2020-2024, și pe un cadru financiar multianual consolidat pentru perioada 2021-2027, care completează nucleul propunerii inițiale din mai 2018. Comisia propune, de asemenea, revizuirea actualului său buget pe termen lung, pentru a permite cheltuieli mai mari în 2020, date fiind pierderile înregistrate la nivelul economiei fiecărei țări afectate de SARS –

COV2.

În plus, Comisia intenționează să puna la punct o suită de programe, inclusiv politica agricolă comună, dar și programe în sectorul agroalimentar și al pescuitului și să asigure cadrul necesar pentru gestionarea crizelor.

Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) este instrumentul de finanțare prin care PAC sprijină strategiile și proiectele de dezvoltare rurală. Acesta face parte din fondurile structurale europene de investiții (fondurile ESI).

Fondurile sunt distribuite pentru șase priorități:

- să încurajeze transferul de cunoștințe și inovarea în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale;
- să sporească viabilitatea și competitivitatea tuturor ramurilor agriculturii și să promoveze tehnologiile agricole inovatoare și gestionarea durabilă a fondului forestier;
- să promoveze organizarea lanțului de aprovizionare cu produse alimentare, bunăstarea animalelor și gestionarea riscurilor în agricultură;
- să promoveze utilizarea eficientă a resurselor și să sprijine tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic;
- să refacă, să conserve și să dezvolte ecosistemele care sunt legate de agricultură și silvicultură;
- să promoveze incluziunea socială, reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în zonele rurale.

Fiecare dintre aceste priorități se concentrează pe realizarea obiectivelor transversale legate de inovare, de protecția mediului, de atenuarea efectelor schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea.

Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) este un fond creat de Uniunea Europeană în vederea dezvoltării agriculturii statelor membre ale acesteia, prin gestiune partajată între Uniune și

statele membre si este derulat la nivel de tara prin **Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA)** care pune la dispozitia publicului interesat fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).

FEGA finanțează următoarele cheltuieli în contextul gestionării comune între statele membre și Comunitate, în conformitate cu dreptul Uniunii:

- măsurile de reglementare sau sprijinire a piețelor agricole;
- plățile directe către agricultori în contextul politicii agricole comune;
- contribuția financiară a Uniunii la măsurile de informare și promovare a produselor agricole pe piața internă a Uniunii și în țările terțe, întreprinse de statele membre pe baza unor programe selectate de Comisia Europeană;
- contribuția financiară a Uniunii la programul de încurajare a consumului de fructe și legume în școli, menționat în art. 23 din R. (UE) nr. 1308/2013 și la măsurile privind bolile animalelor și pierderea încrederii consumatorilor, astfel cum sunt menționate în art. 155 din R (UE) nr. 1308/2013.

FEGA finanțează următoarele cheltuieli în mod direct și în conformitate cu dreptul Uniunii:

- promovarea produselor agricole, efectuate fie direct de către Comisie, fie prin intermediul unor organizații internaționale;
- măsuri luate în conformitate cu legislația comunitară pentru a asigura conservarea, caracterizarea, colectarea și utilizarea resurselor genetice în agricultură;
- crearea și întreținerea sistemelor informatice de contabilitate pentru agricultură;
- sistemele de investigare agricolă, inclusiv investigațiile privind structura exploatațiilor agricole.

Sprijin direcționat pentru mai multă echitate

Pentru a asigura stabilitatea și predictibilitatea, sprijinul pentru venit va rămâne o parte esențială a PAC. În cadrul acestuia, plățile de bază vor depinde în continuare de suprafața fermei exprimată în hectare.

Politica de mediu la nivelul Uniunii Europene

Fermierii joacă un rol foarte important în combaterea schimbărilor climatice, protejarea mediului și conservarea peisajelor și a biodiversității. Propunerea Comisiei Europene stabilește obiective mari în aceste direcții și trasează o serie de cerințe obligatorii:

- protejarea zonelor umede și a turbăriilor având ca scop conservarea solurilor bogate în carbon
- ameliorarea calitatii apei și reducerea nivelurilor de amoniac și de protoxid de azot prin utilizarea unui instrument obligatoriu pentru gestionarea nutrienților
- rotația culturilor, în locul diversificării acestora

Fermierii vor putea să acționeze și mai decisiv, urmând să fie recompensați dacă depășesc cerințele obligatorii. Statele membre vor dezvolta programe ecologice voluntare pentru a sprijini și stimula fermierii să adopte practici agricole benefice pentru climă și mediu.

Politica de sprijin în agricultura la nivel european

Fermierii sunt motorul comunităților rurale mai cu seamă ca asigură întreaga populație, și cea de la nivel European, de bunuri publice vitale. Viitoarea PAC propune stimularea zonelor rurale prin măsuri care:

- să ajute tinerii să devină fermieri, prin îndrumare oferită de fermieri mai experimentați, prin îmbunătățirea transferului de cunoștințe de la o generație la alta și prin dezvoltarea unor planuri de succesiune;
- să încurajeze statele membre să facă mai mult la nivel național, de exemplu prin norme mai flexibile privind impozitarea și moștenirea, pentru a îmbunătăți accesul tinerilor fermieri la terenuri;
- să le impună fermierilor cerințe mai stricte de siguranță și calitate a alimentelor, de exemplu prin acordarea sprijinului financiar doar dacă aceștia respectă normele de reducere a utilizării pesticidelor, insecticidelor sau antibioticelor;

Inovare și stimularea în agricultura

Un sector agricol inteligent, rezilient și sustenabil nu poate exista fără cunoștințe și inovare. Viitoarea PAC va încuraja investițiile mai mari în cercetare și inovare și, totodată, va ajuta fermierii și comunitățile rurale să profite de rezultate.

Este foarte important să construim sisteme mai solide de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS), prin care să susținem inițierea, dezvoltarea și implementarea proiectelor de inovare prin

difuzarea masiva a rezultatelor și utilizarea lor cât mai mult posibil. Includerea strategiilor naționale AKIS în planurile strategice ale politicii agricole comune, va stimula structurarea și organizarea ecosistemului național de inovare. Dacă toate țările UE ar avea sisteme AKIS care funcționează bine, s-ar evita dublarea eforturilor, s-ar reduce costurile, s-ar mări impactul finanțării europene, naționale și regionale și s-ar accelera inovarea.

Strategiile AKIS de succes au patru seturi principale de acțiuni:

- consolidarea fluxurilor de cunoștințe și a legăturilor dintre cercetare și practică
- consolidarea tuturor serviciilor de consiliere pentru fermieri și susținerea unei bune comunicări între acestea în cadrul AKIS
- consolidarea inovării interactive care reunește mai multe teme și mai multe țări
- sprijinirea tranziției digitale în agricultură

Comisia Europeană a propus alocarea a 10 miliarde EUR din programul *Orizont Europa* pentru cercetare și inovare în domeniul alimentar, agricol, al dezvoltării rurale și al bioeconomiei. Parteneriatul european pentru inovare în domeniul agriculturii (PEI-AGRI) va continua să concentreze sursele de finanțare ale programului *Orizont Europa* și ale programelor de dezvoltare rurală pentru a stimula competitivitatea și sustenabilitatea agriculturii și silviculturii.

Bugetul pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021 – 2027

Insumand cadrul financiar multianual (1074,3 miliarde EUR) și un efort extraordinar de redresare, cunoscut sub denumirea de *Next Generation EU* (750 de miliarde EUR), bugetul pe termen lung al Uniunii Europene pentru urmatorul exercitiu financiar este de de 1 824,3 miliarde EUR. Pachetul bugetar va ajuta UE să se refacă după pandemia de COVID-19 și va sprijini investițiile în tranziția verde și cea digitală.

Cadrul financiar multianual, consolidat prin *Next Generation EU*, va fi principalul instrument de punere în aplicare a pachetului de redresare pentru a depasi consecințelor socio - economice ale pandemiei de COVID-19. Noul buget va contribui la transformarea UE prin intermediul politicilor sale majore, în special cele vizând Pactul verde european, revoluția digitală și reziliența.

Next Generation EU

Next Generation EU este un instrument de redresare europeană care va necesita investiții

publice și private masive la nivel european, în vederea creării de locuri de muncă și pentru a oferi UE mijloacele necesare pentru a face față dificultăților generate de pandemia de COVID-19, susținând totodată prioritățile verzi și digitale ale UE.

Instrumentul de redresare *Next Generation EU* va permite transferul sumei totale de 750 de miliarde EUR, care va fi împărțită între următoarele programe ale UE:

Mecanismul de redresare și reziliență: 672,5 miliarde EUR (împrumuturi: 360 de miliarde EUR, granturi: 312,5 miliarde EUR)

- ReactEU: 47,5 miliarde EUR
- Orizont Europa: 5 miliarde EUR
- InvestEU: 5,6 miliarde EUR
- Dezvoltare rurală: 7,5 miliarde EUR
- Fondul pentru o tranziție justă: 10 miliarde EUR
- RescEU: 1,9 miliarde EUR
- Un plan de redresare pentru Europa (informații generale)
- Bugetul UE pe termen lung

Volumul CFM, și anume 1 074,3 miliarde EUR, va permite UE să își îndeplinească obiectivele pe termen lung și să mențină capacitatea deplină a planului de redresare.

CFM va acoperi următoarele domenii principale de cheltuieli:

- piața unică, inovare și sectorul digital: 132,8 miliarde EUR
- coeziune, reziliență și valori: 377,8 miliarde EUR
- resurse naturale și mediu: 356,4 miliarde EUR
- migrație și gestionarea frontierelor: 22,7 miliarde EUR
- securitate și apărare: 13,2 miliarde EUR
- vecinătate și întreaga lume: 98,4 miliarde EUR
- administrația publică europeană: 73,1 miliarde EUR

Analiza cadrului strategic identifică prioritățile stabilite la nivelurile: național, regional și județean. Astfel că, în vederea orientării progresului, la nivelurile de dezvoltare administrative s-au adoptat următoarele documente:

- Planul Național de Dezvoltare –PND

- Programul de guvernare-PG
- Planul Național pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală-PNADR
- Planul de Dezvoltare Regională-PDR
- Strategia de Dezvoltare a județului.

CAPITOLUL III

DEZVOLTAREA DURABILA A ROMANIEI IN CONTEXT EUROPEAN

Romania inregistreaza o premieră importantă pentru viitorul investițiilor în cadrul recomandărilor de țară publicate de Comisia Europeană, document care plasează țara noastră în rândul celor 13 state membre ale UE care se confruntă cu dezechilibre importante. Executivul european a publicat, pentru prima dată, în cadrul recomandărilor cuprinse în Semestrul European, un ghid în care prezintă și analizează idei pentru a facilita investițiile prioritare ale statelor membre, inclusiv la nivelul politicii de coeziune pentru perioada de programare financiară 2021-2027.

În ceea ce privește Politica de Coeziune, negocierile sunt centrate pe reducerea disparităților regionale și pe abordarea noilor realități, pe alinierea la Semestrul European și pe asigurarea unei flexibilități care să răspundă nevoilor regionale și locale.

Propunerile și evaluările Comisiei pentru România sunt defalcate pe cele cinci obiective politice ale noii politici de coeziune: *o Europă mai inteligentă, o Europă mai verde și mai decarbonizată, o Europă mai conectată, o Europă mai socială și o Europă mai aproape de cetățeni.*

O Europă mai inteligentă – Comisia Europeană stipulează ca una dintre direcțiile majore de investiții este ”consolidarea capacităților și competențelor în materie de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate, în toate regiunile României, inclusiv în regiunea capitalei”;

O Europă mai verde și mai decarbonizată – Comisia Europeană identifică necesități de investiții prioritare pentru a promova măsurile de eficiență energetică și energia regenerabilă și remarcă faptul că România înregistrează un decalaj în ceea ce privește măsurile de adaptare la schimbările climatice, de reabilitare a siturilor vechi contaminate și prevenirea inundațiilor și a altor calamități naturale;

O Europă mai conectată – Sunt identificate nevoi de investiții cu prioritate ridicată pentru a dezvolta o rețea transeuropeană de transport inteligentă, durabilă, rezistentă la schimbările climatice, inclusiv îmbunătățirea accesului la rețelele transeuropene pentru transporturi, mobilitate națională, regională și transfrontalieră;

O Europă mai socială – Sunt identificate nevoi de investiții prioritare pentru a îmbunătăți accesul la ocuparea forței de muncă prin intermediul politicilor active privind piața forței de muncă, anticiparea nevoilor de competențe și sprijinirea tranziției și mobilității pe piața forței de muncă;

O Europă mai aproape de cetățeni prin încurajarea dezvoltării durabile și integrate, prin dezvoltarea zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale – Nevoile identificate de Comisia Europeană în materie de investiții proritare vizează zonele metropolitane în direcții precum inovarea, productivitatea și creșterea capacității administrative, dar și dezvoltarea și siguranța mediului local prin sprijinirea inițiativelor și strategiilor teritoriale, prin creșterea capacității administrative și prin sprijinirea zonelor sensibile din perspectiva problematicii de mediu.

Tabelul 4: Alocare financiară preliminară din FEDR, FSE+, FTJ, FC și FEPAM în funcție de obiectivul de politică *

Obiectivul de politică și obiectivul specific al FTJ	FEDR	FSE+	FTJ	Fondul de Coeziune	FEPAM	Total
Obiectivul de politică 1	5,534.84					5,534.84
Obiectivul de politică 2	6,451.85			1,087.80		7,539.65
Obiectivul de politică 3	2,506.80			2,270.20		4,777.00
Obiectivul de politică 4	2,508.00	7,244.64				9,752.64
Obiectivul de politică 5	630					630
Obiectivul specific al FTJ **			1,766			1,766
Asistență tehnică	530.005	301.86		50		831.865
Alocare pentru 2026-2027						
Total	18,161.50	7,546.50	1,766.00	3,408.00	0.00	30,882.00

Fig. 9. Propunerea de alocare financiara 2021 – 2027 (draft aflat in negociere)

În ce privește România, premiera înregistrată în ghidul publicat de executivul european constă în faptul că țara noastră va beneficia de al patrulea cel mai mare buget alocat (în creștere cu 8% - 30,7 miliarde de euro) în cadrul unei politici de coeziune modernizată, fiind devansată doar de Polonia (72,7 miliarde), Italia (43,4 miliarde) și Spania (38,3 de miliarde).

România a definitivat un draft de Acord de parteneriat, aflat încă în negociere cu Comisia Europeană, acesta urmând să fie documentul programatic-cheie prin care țara își stabilește prioritățile și modalitatea de cheltuire a fondurilor europene din perioada de programare 2021-2027.

Cele 31 de miliarde de euro fac parte din Cadrul financiar multianual 2021-2027, pe partea de fonduri structurale și de coeziune, fără banii din agricultură și dezvoltare rurală. De asemenea, nu intră aici nici banii alocați din Fondul de recuperare din criza COVID-19 (Recovery Fund), negociat recent de liderii statelor UE.

Așadar, din cei 79,9 miliarde de euro pentru România, în acest draft intermediar de Acord de Parteneriat vorbim de fonduri europene de circa 31 de miliarde de euro, la care se adaugă și

contribuția bugetului României pe fiecare program operațional.

Vor fi în principal 10 programe operaționale, gestionate de autorități de management de la 3 ministere și de Agențiile de Dezvoltare Regională (ADR), aflate sub controlul autorităților locale.

Două scenarii sunt negociate în prezent, unul mai convenabil, în care România va contribui cu 15% din bugetul de stat la programele operaționale, și unul mai probabil, în care va trebui să acoperim 30%. În varianta cu 30% din fonduri naționale, programele ajung la investiții de 47 de miliarde de euro, iar în varianta dorită de Guvern, cu 15% din banii noștri, investițiile se vor ridica la 41 de miliarde de euro.

Fig. 10. Varianta de programe operaționale cu 30% contribuție de la bugetul de stat:

SCENARIUL 1 - 70% contributie UE/ 30% buget de stat

Titul [255]	Fond	Categorie de regiuni	Contributia UE	Contributia nationala**	Total
POCIDIF	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POCIDIF	1,500.00	642.86	2,142.86
PODD	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR PODD	3,085.00	1,322.14	4,407.14
	FC		837.8	359.057	1,196.86
POT	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POT	2,041.80	1,765.41	3,807.21
	FC		2,570.20	2,564.01	5,134.21
POR B-I	FEDR	Mai dezvoltate	584.186	876.279	1,460.47
POR N-V	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,223.43	524.325	1,747.75
POR V	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,004.87	430.656	1,435.52
POR Centru	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,179.88	505.664	1,685.55
POR Sud-Muntenia	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,343.80	575.916	1,919.72
POR Sud-Est	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,268.67	543.717	1,812.39
POR SV Oltenia	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,021.94	437.974	1,459.91
POR N-E	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,494.92	640.679	2,135.60
POS	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POS	1,700.00	1,014.29	2,714.29
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
	Alocare generală FSE+ POS	1,081.00	481	1,562.00	
POIDS	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POIDS	558	239.143	797.14
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
	Alocare generală FSE+ POIDS	2,401.94	1,084.35	3,486.29	
POEO	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POEO	3,861.70	1,913.58	5,775.28
POAT	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POAT	155.005	103.337	258.34
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POAT	201.86	134.573	336.43
	FC				

POTJ	Alocarea FTJ***	Mai puțin dezvoltate	1,766	756.857	2,522.86
POTJ	FTJ- FSE+ sprijin complementar care urmează a fi transferat către FTJ	Mai puțin dezvoltate			
POTJ	FTJ -FEDR sprijin complementar care urmează a fi transferat către FTJ	Mai puțin dezvoltate			
Total	FEDR, FC, FSE+, FTJ		30,882.00	16,915.83	47,797.83
PAP	FEPAM		162		
PN FAMI Programul național Fondul azil, migrație și integrare	FAMI				
PN FSI Programul național Fondul securitate internă	FSI				
PN IMFV Programul național Instrumentul pentru gestionarea frontierelor și vize	IMFV				
Total	Toate fondurile		31,044.00	16,915.83	47,797.83

1. Programul Operațional Regional (POR) 2021-2027

La Programul Operațional Regional (POR) sunt proiectate cele mai multe oportunități pentru microîntreprinderi și firme mici și mijlocii (IMM) pe perioada de programare 2021-2027. O alta premiera pentru Romania se traduce prin faptul ca, daca pana acum POR era gestionat de Ministerul Dezvoltării, în perioada de programare 2021-2027, Programul Operațional Regional va fi spart în 8 programe mai mici, fiecare gestionat de autoritatea de management de la fiecare Agenție de Dezvoltare Regională (ADR) din fiecare regiune.

Alocarea bugetara pentru fiecare regine de dezvoltare in parte va fi urmatoarea:

- POR Nord-Vest - 1,74 miliarde euro
- POR Vest - 1,43 miliarde euro,
- POR Centru - 1,68 miliarde euro,

- **POR Sud-Muntenia - 1,91 miliarde euro,**
- POR Sud-Est - 1,81 miliarde euro,
- POR Sud-Vest - Oltenia - 1,46 miliarde euro,
- POR Nord-Est - 2,13 miliarde euro.

Prin „POR-uri se au în vedere investiții care vizează în principal IMM-urile în domenii de specializare inteligentă, dezvoltarea capacității ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea, maturizarea și internaționalizarea start-up / spin-off în domenii RIS3 (specializare inteligentă n.r.), finanțarea sub formă de grant a antreprenoriatului și infrastructurii suport pentru afaceri și stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor.

Ca și obiective și domenii de investiții ale programelor se numără creșterea competitivității IMM-urilor, precum și investiții tehnologice în IMM-uri, inclusiv tehnologii IT&C, IoT (internetul tuturor lucrurilor - n.r.), automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă.

Tot la POR-uri se menționează investițiile în servicii și echipamente pentru transformarea digitală a microîntreprinderilor și a IMM-urilor, „inovarea bazată pe design” în vederea dezvoltării de noi produse, transfer tehnologic, suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare, investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv scale-up.

Cele 8 POR-uri mai cuprind și investiții pentru dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor și entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială.

2. POCIDIF 2021-2027 - digitalizare și instrumente financiare

3. POEO 2021-2027 - fonduri pentru cursuri

4. PODD 2021-2027 - proiecte de mediu

5. Programul de pescuit 2014-2020

Programul de Acvacultură și Pescuit (PAP) 2021-2027 va avea un buget de numai 162 milioane euro, cu tot cu cei 30% de la bugetul național. PAP va fi gestionat de Ministerul Agriculturii (ca și până acum) și va finanța și o serie de proiecte IMM, cum sunt cele din domeniul turismului de pescuit de agrement, al restaurantelor cu specific pescăresc, al crescătoriilor de pește, al procesării produselor din pește etc.

6. Tranziție justă

7. Transport 2021-2027

Programul Operațional Transport (POT) va fi cel mai mare program operațional de fonduri structurale și de coeziune - circa 9 miliarde de euro, cu tot cu cei 30% de la statul român având Ministrul Transporturilor ca și autoritatea de management.

Cu acești bani ar trebui să se construiască autostrăzi, căi ferate, poduri și aeroporturi în principal.

În prezent, transporturile intră în Programul Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020, care cuprinde și partea de mediu, gestionat de Ministerul Fondurilor Europene, ca autoritate de management.

8. Sănătate 2021-2027

Programul Operațional Sănătate (POS) va avea un buget total de circa 4,2 miliarde de euro, cu tot cu contribuția națională de 30%. POS 2021-2027 va fi gestionat tot de MFE, ca autoritate de management. Cu acești bani se urmarește, printre altele, construirea spitalelor regionale, care ar fi trebuit să fie construite cu bani din Programul Operațional Regional 2014-2020 și fonduri naționale în principal.

La nivel mai mic, și cabinetele de medicină de familie vor putea fi finanțate - ca beneficiari - din POS 2021-2027, conform draftului de program.

9. POIDS 2021-2027

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) va avea un buget de 4,2 miliarde de euro, cu tot cu cei 30% de la bugetul național. Programul, gestionat tot de Ministerul Fondurilor Europene ca autoritate de management, va cuprinde în principal servicii și asistență pentru vârstnici, persoane cu dizabilități, persoane defavorizate. Practic, POIDS 2021-2027 preia o parte din actualul POCU 2014-2020 și fostul POSDRU 2007-2013.

10. Asistență tehnică

Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT), gestionat tot de MFE, va avea o alocare totală de 258 de milioane de euro, în varianta cu 30% contribuție națională. Ca și până acum, banii vor fi folosiți pentru instruirea, pregătirea și plata suplimentară a personalului implicat în absorbția de fonduri europene pe toate celelalte programe.

Este necesar ca România sa isi consolideze infrastructura de bază în sectoare-cheie precum cercetare publică și privată, transport, mediu, educație, sănătate și servicii sociale pentru a putea dezvolta Piata Unică și pentru a putea implementa regulile acesteia, concomitent cu asigurarea unui nivel ridicat al calității vieții cetățenilor într-un mod echitabil în toată Uniunea.

Tara noastră se va centra, în următoarea perioadă de programare, pe investiții în noi modele de business, pe dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, precum și pe sprijinirea eficienței energetice a acestora dar și pe dezvoltarea capacităților de producție a energiei din surse regenerabile, combaterea șomajului pe termen lung ș.a.

Pachetul legislativ propus de Ministerul Fondurilor Europene este compus și din hotărârile de Guvern adoptate prin care sunt reglementate *Programul Național pentru Competențe digitale* dedicat angajaților IMM-urilor, respectiv *Programul Național de Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural*.

Pachetul va fi completat în curând cu unele măsuri pentru sprijinirea categoriilor de elevi defavorizați care vor beneficia de un stimulente pe bază de tichete sociale pentru sprijin educațional. Valoarea nominală a unui tichet va fi de 500 lei /an.

Un alt proiect de act normativ privește programul național de digitalizare a microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii, cu o alocare de 150 milioane de euro.

Cel de-al doilea act normativ adoptat face referire la *Programul Național de racordare a populației și clienților noncasnici la sistemul inteligent de distribuție a gazelor naturale*.

Cu o alocare totală de 1 miliard de euro, programul va fi finanțat pe parcursul a două perioade de programare: aproximativ 200 milioane euro în timpul actualului Cadru Financiar Multianual (2014-2020), prin intermediul Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM) și aproximativ 800 milioane euro în viitorul exercițiu financiar 2021-2027, prin intermediul Programului Operațional Transport. Astfel, programul va putea fi implementat până la finalul anului 2029.

Racordarea la gaze naturale are două obiective majore: creșterea standardelor de viață al populației, prin îmbunătățirea condițiilor de încălzire și de preparare a hranei, și reducerea poluării, având în vedere că multe dintre locuințe sunt acum încălzite pe bază de lemne, cu impact major în emiterea de noxe și poluanți, contrar politicilor de mediu ale Uniunii Europene.

Vor fi finanțate proiecte care vizează:

- înființarea rețelelor de distribuție inteligentă a gazelor naturale pentru racordul locuințelor și instituțiilor publice, agenților economici precum și a altor categorii de consumatori;
- extinderea rețelelor de distribuție inteligentă a gazelor naturale pentru racordul consumatorilor;
- transformarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale existente în rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale.

Vor putea depune proiecte:

- **unitățile administrativ teritoriale;**
- Asociații de Dezvoltare Intercomunitară adică parteneriate constituite din unități administrativ teritoriale.

AM POCU a lansat la sfârșitul lunii iulie 2020 în consultare publică Ghidul „*Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural*”.

Solicitanți/parteneri eligibili în cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte sunt administratori ai schemei pentru entități ale economiei sociale „*Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural*”, respectiv:

- entități ale economiei sociale, rețele, uniuni, federații din sectorul economiei sociale;
- furnizori de formare profesională autorizați publici și privați, furnizori de servicii de ocupare acreditați publici și privați, furnizori de servicii sociale, organizații sindicale și organizații patronale, asociații profesionale, camere de comerț și industrie, ONG-uri;
- autorități publice centrale sau locale, exclusiv în calitate de parteneri, în parteneriat cu toate categoriile de entități eligibile menționate la lit a) și b) de mai sus.
- Solicitanții/partenerii eligibili trebuie să fie organizații legal constituite în România.

Bugetul total alocat apelului este de 30.000.000 de euro (contribuția UE + contribuția națională), fiind dedicat exclusiv regiunilor mai puțin dezvoltate.

Valoarea maximă eligibilă a unui proiect este de 3.000.000,00 euro.

Conform ghidului, în cadrul acestui apel nu vor fi finanțate proiecte a căror valoare a asistenței financiare nerambursabile (contribuția UE + contribuția națională) este mai mică sau egală cu 100.000,00 euro.

Pentru înființarea de întreprinderi sociale valoarea sprijinului financiar acordat în cadrul acestei scheme va fi de maximum 200.000 Euro/întreprindere.

Acțiunile eligibile vor avea drept scop asigurarea sprijinului necesar pentru înființarea de întreprinderi sociale, inclusiv de întreprinderile sociale de inserție, în mediul rural. Totodată, antreprenorii din domeniul economiei sociale, din cadrul entităților nou înființate, vor putea beneficia de activități de formare profesională și consiliere în domeniul antreprenoriatului și formare profesională în alte domenii, inclusiv în domeniul social.

Minimum 60% din întreprinderile sociale finanțate în cadrul unui proiect vor trebui să vizeze domeniul prelucrării și comercializării produselor agricole.

CAPITOLUL IV

REGIUNEA DE SUD – MUNTENIA

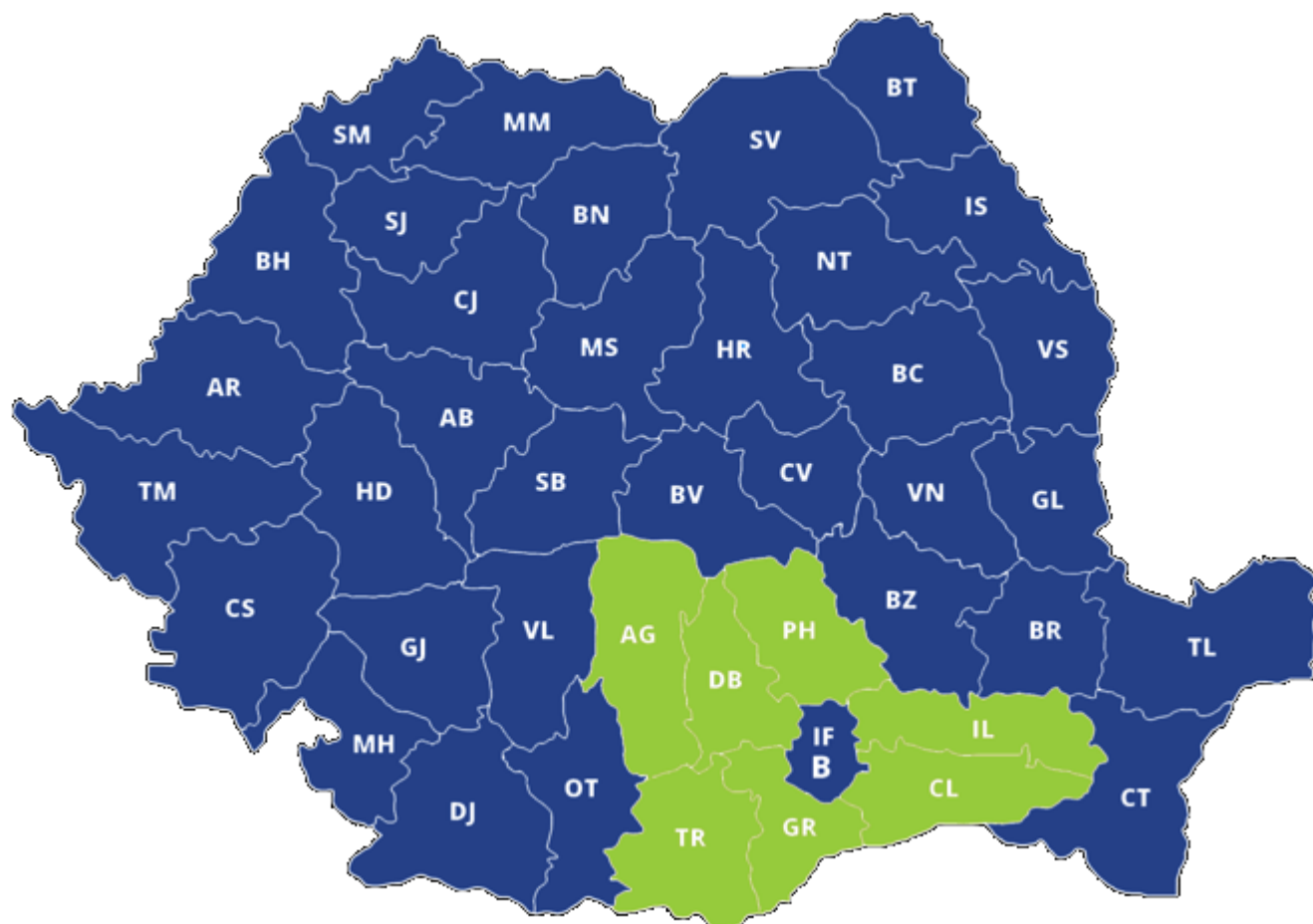

Fig. 11. Teritoriul României fragmentat pe regiuni de dezvoltare cu evidențierea Regiunii Sud - Muntenia

Planul de Dezvoltare Regională al regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2021 - 2027 propune o nouă abordare în elaborarea de politici regionale și anume trecerea la noua generație de politici integrate de dezvoltare, cu o puternică componentă de durabilitate.

Astfel, pe lângă reformularea obiectivelor și instrumentelor, noua politică vizează și o mai bună corelare cu documentele strategice europene (Pactul Ecologic European, Noua Strategie

Industrială, Strategia pentru IMM-uri, Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, etc) și naționale (Programul Național de Reformă 2020, Planul Național de Redresare și Reziliență, Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă), precum și cu acțiunile vizate de politicile naționale sectoriale de dezvoltare.

Această nouă abordare a fost generată de contextul european și național în care s-a desfășurat procesul de planificare, dar și de lecțiile învățate din exercițiul de programare 2014 – 2020. În acest sens, elaborarea Planului de Dezvoltare Regională Sud Muntenia pentru perioada 2021 – 2027, demarată în anul 2019, a fost realizată într-un context european și național mult diferit față de perioada 2014 - 2020. Astfel, atât Uniunea Europeană, cât și România se confruntă cu provocări legate de schimbările climatice, precum și efectele generate de pandemia globală COVID 19. În ceea ce privește strategiile alese pentru ieșirea din criză la nivel european și național, acestea implică restabilirea unor finanțe publice solide, reforme structurale de stimulare a creșterii, bazate pe o utilizare mai eficientă a resurselor și schimbarea modelului economic prin trecerea la o economie verde, bazată pe cunoaștere, precum și investiții orientate spre creștere economică și locuri de muncă, care să ajute firmele și societatea să facă față dublei tranziții – verzi și digitale.

REGIUNEA SUD – MUNTENIA: CARACTERISTICI

Localizare geografică

Regiunea Sud Muntenia este amplasată în partea de sud a României, învecinându-se la nord cu regiunea Centru, la est cu regiunea Sud - Est, la vest cu regiunea Sud – Vest, iar la sud cu Bulgaria, limita fiind dată de fluviul Dunărea. Cu o suprafață de 34.453 km², reprezentând 14,5% din suprafața României, regiunea Sud Muntenia ocupă locul al III-lea ca mărime din cele opt regiuni de dezvoltare.

Din punct de vedere administrativ, regiunea Sud Muntenia este formată din șapte județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu 2019 sate. În ceea ce privește suprafața regiunii, se poate observa că cele mai mari ponderi sunt deținute de județele Argeș (19,8%), Teleorman (16,8%) și Călărași (14,8 %), iar cea mai mică de județul Giurgiu (10,2 %).

	Suprafața totală (km ²)	Ponderea în Regiune (%)	Număr municipii	Număr orașe	Număr comune	Număr sate
Sud Muntenia	34467	-	16	32	519	2019
Argeș	6822	19,8	3	4	95	576
Călărași	5087	14,8	2	3	50	160
Dâmbovița	4056	11,8	2	5	82	353
Giurgiu	3544	10,2	1	2	51	167
Ialomița	4455	12,9	3	4	59	127
Prahova	4715	13,7	2	12	90	405
Teleorman	5788	16,8	3	2	92	231

Fig. 12. Organizarea administrativ teritorială a Regiunii Sud – Muntenia

(Sursa: Direcția Regională de Statistică Călărași)

O caracteristică aparte, cu multiple implicații de ordin socio - economic, o reprezintă faptul că este singura regiune din țară care conține o regiune enclavă în partea mediană, și anume regiunea București – Ilfov.

Relieful

Relieful regiunii este dispus în fâșii paralele, orientate pe direcția vest-est, coborând în trepte de la nord spre sud și cuprinde trei trepte principale de relief:

- treapta înaltă a munților, cu o mare diversitate morfologică și cu o energie de relief accentuată;
- treapta dealurilor subcarpatice și a podișurilor piemontane, cu relief specific de eroziune;
- treapta joasă, de câmpie, cu relief de acumulare.

1. Munții. Culmile montane se desfășoară pe două direcții paralele ce corespund axelor majore de cutare a formațiunilor geologice, cu o direcție vest-est specifică, în general, munților de la vest de

Dâmbovița și o direcție perpendiculară de la nord-sud la est de această vale. În partea nordică a regiunii, de la vest la est, se întinde lanțul muntos al Carpaților Meridionali cu masivele Munții Făgăraș, Munții Bucegi și Leaota, Munții Gârbovei, Munții Grohotișu și Ciucaș. În masivul Făgăraș se găsesc cele mai înalte vârfuri muntoase din România și anume, Vârful Moldoveanu (2.544 m) și Vârful Negoiu (2.535 m).

2. Dealurile subcarpatice și podișurile piemontane reprezintă treapta intermediară între munți și câmpie, desfășurată la marginea Carpaților Meridionali și Orientali. Au altitudini care scad de la 800 – 900 m la contactul cu muntele, la 200 - 300 m la contactul cu câmpia. Unitățile deluroase din cadrul regiunii Sud Muntenia aparțin Subcarpaților Getici și de Curbură. În cuprinsul lor, la contactul cu Carpații, se evidențiază o unitate mai înaltă, de dealuri submontane, ce alternează cu mici depresiuni intercalate. Spre sud, la vest de județul Argeș, se dezvoltă o unitate piemontană la contactul cu câmpia reprezentând partea estică a Podișului Getic.

3. Câmpia ocupă cea mai mare parte a regiunii Sud Muntenia, fiind situată în partea de sud a acesteia și corespunzând părții centrale și estice a Câmpiei Române. Aici se remarcă altitudinile coborâte, interfluviile plane și largi, văile puțin adâncite în suprafața inițială, flancate de terase și de lunci bine dezvoltate. Din punct de vedere geologic, la suprafață predomină depozitele loessoide, dispuse peste o acoperitură de pietrișuri și nisipuri.

De la vest la est se succed Câmpia Piteștilor, Câmpia Târgoviștei și Câmpia Ploieștilor, acestea reprezentând unitățile de câmpie înaltă. Câmpia Găvanu-Burdea reprezintă o prelungire a Piemontului Getic pe dreapta Argeșului, extinzându-se de la Vedea la Argeș. Câmpia Burnazului se desfășoară între Dunăre la sud, Câlniștea la nord, Teleorman cu Vedea la vest și Argeș la est, în cadrul regiunii găsindu-se extremitatea sa vestică. Tot în cadrul regiunii Sud Muntenia se găsește și jumătatea sudică a Câmpiei Boianului, ce scade în altitudine de la nord-vest spre sud-est. Morfogenetic, câmpia este constituită din nivelul propriu-zis de câmp și terasele Dunării, în partea sudică. Partea sudică și sud-estică revine Câmpiei Bărăganului, cu unitățile componente: Câmpia Mostiștei, Bărăganul de Sud și Central. În partea sud-estică a regiunii se individualizează foarte bine lunca Dunării, o unitate mai joasă cu o lărgime apreciabilă (6-15 km), remarcându-se existența următoarelor sectoare: Mostiștea - Călărași, Călărași - Vadu Oii (Balta Borcea) și Vadu Oii - Giurgeni.

Clima

Integrată climatului temperat-continental, cu nuanțe de excesivitate mai pronunțate pe măsura înaintării spre est și sud-est, regiunea Sud Muntenia beneficiază de toate tipurile climatice dezvoltate altitudinal, de la clima de luncă joasă din câmpie, la cea de dealuri și podișuri, până la cea de munte.

Totodată, suprapus acestor tipuri climatice, regiunea Sud Muntenia primește și influențe climatice de tranziție umede (oceanice și submediteraneene) în vest și de ariditate (continental - excesive) din est și sud-est. Etajarea latitudinală a reliefului și expoziția treptelor majore ale acestuia (de la altitudini de 10 m prezente în Balta Ialomiței, până la cele de peste 2.500 m aparținând Carpaților Românești) determină o multitudine de trăsături climatice secundare și de topoclimate, bine evidențiate în regiunea de interes. Printre acestea, amintim efectele de foehn resimțite pe versanții sudici și sud-estici ai Carpaților Meridionali, adăpostul orografic prezent tot timpul anului în ariile depresionare subcarpatice sau prezența și acutizarea contrastelor termice și hidrice, favorizate de advecțiile de aer fierbinte tropical (generator al fenomenelor de secetă și uscăciune) sau rece polar și arctic (care determină producerea fenomenelor periculoase de iarnă îngheț, brumă, viscol, polei). Particularitățile climatice ale regiunii analizate, determinate de cele ale suprafeței subiacente și de radiația solară specifică, se dezvoltă pe fondul etajelor climatice.

Regimul termic se remarcă prin reducerea valorilor tuturor parametrilor de la sud spre nord, de la medii anuale de peste 11 grade C caracteristice luncii, teraselor Dunării, sudului Bărăganului și Bălții Ialomiței, până la valori mai scăzute, de -2 grade C frecvente pe cele mai mari înălțimi muntoase. Particularitățile geografice locale impuse, în special, de etajarea reliefului, determină și etajarea tuturor elementelor climatice, iar morfologia și micromorfologia acestuia determină alte caracteristici locale (topoclimatice) care se dezvoltă pe etaje climatice.

În consecință:

➤ Temperatura medie anuală se reduce de la sud spre nord, respectiv de la valori de peste 11 grade C caracteristice luncii și teraselor Dunării, porțiunilor sudice ale Bărăganului de Sud și Bălții Ialomiței, până la valori de mai puțin de -2 grade C pe plaiurile alpine;

➤ Temperatura medie a lunii celei mai reci - ianuarie scade dinspre sud și sud-est, de la circa 2 grade C în lunca Dunării, la valori mai mici de -3 grade C pe câmpurile interfluviale, fiind ușor mai crescută în regiunea deluroasă cu altitudini de 300 - 500 m, după care scade din nou o dată cu creșterea altitudinii până la mai puțin de -10 grade C pe plaiurile alpine;

➤ Temperatura medie a lunii celei mai calde - iulie variază în același sens, de la valori mai mari de 23 grade C în regiunile sudice din lunca și terasele Dunării, la valori de 22-23 grade C pe câmpurile interfluviale, atingând temperaturi de 20-22 grade C în zonele de deal și podiș situate la 500 m altitudine, pentru ca să se reducă sensibil până la mai puțin de 8 grade C în zonele alpine.

Regimul hidric prezintă mari contraste în cuprinsul regiunii Sud Muntenia, atât în ceea ce privește variabilitatea cantitativă, cât și repartiția teritorială a parametrilor aferenți. Astfel, procesele pluviogenetice acoperă o gamă deosebit de neuniformă în cuprinsul teritoriului, dependentă de multitudinea caracteristicilor locale ale suprafeței subiacente, influențate activ de circulația generală atmosferică. Lunile cele mai secetoase sunt în regim multianual februarie-martie, iar maximum pluviometric este bine evidențiat în luna iunie. De altfel, cele mai bogate cantități de precipitații se cumulează în semestrul cald al anului (aproximativ 60% din cantitatea medie anuală), când se totalizează și cele mai mari cantități căzute în secvențe temporale scurte (24, 48 și 72 de ore), dar și intensități maxime pluviale.

Regimul eolian, dependent de frecvența și direcțiile generale ale maselor de aer și de configurația majoră a reliefului, înscrie direcțiile dominante nord-sud în Câmpia Bărăganului și Balta Ialomiței, devenind nord-est – sud-vest în Câmpia Vlăsiei și Subcarpații Getici și est-vest în Câmpiile Burnaz, Găvanu-Burdea. Pe măsura creșterii altitudinii, direcțiile dominante devin nord-sud, cu ușoare devieri impuse de configurația reliefului. Viteza medie anuală prezintă valori ridicate la altitudinile mari, de 6-8 m/s, scăzând în regim multianual la 3-4 m/s în regiunile deluroase și de podiș și la 2-3 m/s în cele de câmpie. Calmul atmosferic prezintă valori ridicate, cu excepția spațiului montan înalt și cel depresionar subcarpatic, fiind cuprins între 40% în regiunile de câmpie și 10-15% în cele muntoase. Schimbarea climei este un fenomen global cu impact direct asupra tuturor ecosistemelor naturale. Ecosistemele zonale silvice, împreună cu cele de stepă și stâncării, sunt cele mai dependente de condițiile climaterice din regiune, cele mai vulnerabile față de factorii climaterici. Vulnerabilitatea sporită a acestor ecosisteme este rezultatul funcționalității scăzute, cauzate de fragmentare și degradare. 20 Conform Strategiei Naționale a României privind schimbările climatice 2013-20202 , regiunea Sud Muntenia este cea de-a doua cea mai vulnerabilă la schimbările climatice din România, după regiunea Sud – Est. Aceasta se traduce într-o creștere continuă a temperaturilor medii înregistrate ale atmosferei în imediata apropiere a solului și cu modificări ale regimului hidric, acestea fiind doar efectele viitoare asupra climei.

Resurse naturale

Relieful foarte variat al regiunii Sud Muntenia, desfășurat de la 10 m până la 2.544 m, împreună cu ceilalți factori pedogenetici, au favorizat dezvoltarea tuturor celor 12 clase de soluri existente în Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor (2003), cuprinzând 36 de tipuri și asociații de soluri (vezi figura 6). Acestea au o repartiție latitudinală în câmpie, unde se succed sub formă de fâșii de la sud la nord și o dispoziție etajată în regiunea de dealuri și de munte.

I. Clasa protisoluri (soluri neevolute) include solurile aflate în stadiul incipient de formare, cu un profil încă incomplet diferențiat și lipsit de orizonturi genetice. Aceste tipuri de soluri se întâlnesc atât pe versanții puternic înclinați din toate regiunile, unde dețin o fertilitate foarte scăzută, cât și în luncile Dunării, Vedei, Argeșului, Ialomiței și a principalilor lor afluenți, unde au o fertilitate ridicată.

II. Clasa cernisolurilor (molisoluri) cuprinde soluri relativ tinere, formate pe depozite de loess sau loessoide, ocupând cea mai mare suprafață din Câmpia Teleormanului, Ialomiței și Bărăganului de Sud, respectiv terasele Dunării și partea de sud a câmpiilor Boianului, Găvanu-Burdea, Vlăsiei și Bărăganului Mostiștei. Aceste soluri prezintă o fertilitate foarte ridicată, fiind cultivate în întregime.

III. Clasa umbrisoluri ocupă suprafețe foarte mici în Carpații Meridionali, la altitudini de 2.000-2.200 m, iar din cauza profilului scurt și scheletic au o fertilitate foarte scăzută.

IV. Clasa cambisoluri este caracteristică unui relief întinerit mereu prin denudație lentă. Apar în regiunile înalte ale dealurilor și piemonturilor pericarpatice, ca și în munții joși și mijlocii. Au o fertilitate ridicată, cu excepția versanților puternic înclinați.

V. Clasa luvisoluri (argiloiluvisoluri) include soluri cu profil bine diferențiat, întâlnindu-se cu precădere în nordul Câmpiilor Teleormanului, Piteștiului și Ialomiței. Sunt soluri evolute, bine dezvoltate și au o fertilitate ridicată favorizată și de relieful slab fragmentat.

VI. Clasa spodisoluri (spodosoluri) predomină în regiunea montană la altitudini de peste 1.800 – 2.000 m, cu precădere în Munții Făgărașului, Bucegi și Teleajenului, caracterizându-se printr-o fertilitate foarte scăzută, datorită conținutului mare de schelet.

VII. Clasa pelisoluri (vertisoluri) cuprinde soluri bogate în argilă gonflabilă la umezeală, care în stare uscată se contractă puternic. Aceste tipuri de soluri apar sub formă de fâșii pe unele câmpuri netede din nordul Câmpiilor Boianului și Găvanu-Burdea și dețin o fertilitate moderată.

VIII. Clasa hidrisoluri (soluri hidromorfe), formată sub influența predominantă a unui exces de umiditate de lungă durată, are un regim hidric special. Apar numai în luncile Dunării și Argeșului, sunt periodic îmbibate cu apă.

IX. Clasa salsodisoluri (soluri halomorfe), cunoscută sub denumirea populară de sărături, apare în areale insulare, de dimensiuni mici, în luncile Câlniștei și Argeșului, prezentând o fertilitate extrem de redusă. Includ un singur tip.

X. Clasa antrisoluri (soluri trunchiate) s-a dezvoltat pe materiale antropogene, adică acumulate sau rezultate în urma activității omului, cu o grosime de cel puțin 50 cm (deponii, halde, reziduuri industriale, cenuși etc.). Aceste tipuri de sol dețin suprafețe relativ mari în regiunile de exploatare a cărbunelui brun de la Berbești-Alunu, precum și în podgoriile din dealurile și piemonturile pericarpatice.

Structura sistemului de așezări în Regiunea Sus - Muntenia

Prin localizarea lor în teritoriu, așezările umane contribuie la organizarea spațiului geografic și la orientarea acestuia prin crearea unor vectori de forță. Astfel, caracterizate prin legăturile care există între elementele lor componente (populație, fluxuri de resurse și informații), așezările umane au rolul de a stabili relații de atracție sau respingere între ele. În momentul actual, în România sunt 320 de localități urbane – 103 municipii și 217 orașe. Acestea sunt repartizate într-un mod echilibrat în teritoriu, inclusiv marile centre urbane, fiecare regiune de dezvoltare dispunând de câte un oraș de aproximativ 250.000 locuitori, excepție făcând regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia (orașele Galați și Constanța au peste 250.000 locuitori) și regiunea de dezvoltare Sud Muntenia (orașul Ploiești are o populație de doar 230.523 locuitori, în iulie 2018).

La nivelul rețelei de localități urbane se distinge o mare diferență între București și celelalte așezări urbane, orașele din regiunea Sud Muntenia fiind puternic polarizate economic și social de către capitală, care cuprinde în zona de influență peste trei milioane de locuitori. De altfel, pe o rază mai mare de 100 km, localitățile înregistrează dificultăți în păstrarea forței de muncă tinere și specializate. Orașele care au înregistrat o dezvoltare puternică în ultimii 15-20 ani au fost acelea care beneficiază de o distanță consistentă față de București, aspect care le-a favorizat dezvoltarea unui rol de polarizare la nivel regional.

Cu toate acestea, se semnalează încă un grad ridicat de hipertrofiere urbană, prin diferența dintre capitală și restul localităților urbane. La nivelul anului 2018, Bucureștiul, care cuprinde 9,76% din populația țării, a atras 60,7% din investițiile străine directe din România, în timp ce Regiunea Sud Muntenia a atras doar 6,3%. Această polarizare puternică a Bucureștiului a cauzat o slabă dezvoltare a orașelor adiacente (pe o rază de 100 de km neexistând un oraș cu o populație mai mare

de 100.000 de locuitori, cu excepția Ploieștiului), acestea fiind incapabile să contrabalanseze sau să fructifice influența capitalei.

Totodată, o oportunitate extraordinară este dată de faptul că regiunea Sud Muntenia este străbătută de cea mai importantă axă de dezvoltare din România – culoarul Brașov-Ploiești-București-Giurgiu. Această axă este o zonă intens populată și puternic urbanizată, fiind principalul coridor de dezvoltare al României încă din perioada interbelică. Poli urbani așezați de-a lungul acestei axe au o populație totală de circa 3 mil. de locuitori, ceea ce reprezintă aproximativ 30% din populația urbană a României, fiind, din perspectivă demografică și economică, o aglomerare urbană de importanță europeană, cu o arie de polarizare potențial transfrontalieră (Bulgaria).

Principala problemă cu care se confruntă această axă de dezvoltare este nivelul redus al mobilității și conectivității, aceasta fiind limitată la nord de lanțul carpatic, iar la sud de fluviul Dunărea. În plus, infrastructura de traversare a acestor bariere naturale este deficitară în condițiile existenței unui singur pod peste Dunăre, dimensionat la nevoile de trafic din anii 50-60, a lipsei unei autostrăzi pe Valea Prahovei, precum și între București-Giurgiu-Ruse-Sofia-Varna-Istanbul, a întreruperii circulației pe linia de cale ferată București-Giurgiu și a lipsei unui tren de mare viteză dar și a unor terminale intermodale de mari dimensiuni, etc. Pe de altă parte, principalii poli urbani situați de-a lungul acestei axe, cu un profil industrial tradițional bine reprezentat, au înregistrat, după 1990, un proces amplu de restructurare economică, migrând treptat către un profil terțiar. Din punct de vedere demografic, exceptând municipiul București, localitățile urbane din acest areal se caracterizează prin scăderea accentuată a populației și un fenomen pronunțat de îmbătrânire demografică.

Un alt element distinctiv al regiunii îl constituie existența a 5 perechi de orașe pe Dunăre – (Turnu Măgurele-Nikopole, Zimnicea-Svishtov, Giurgiu-Ruse, Oltenița-Tutrakan și Călărași-Silistra), cu potențial 37 de dezvoltare integrată, ce își pot extinde zona de influență peste granițe. Aceste orașe au, de asemenea, caracteristici și nevoi comune de dezvoltare: caracterul periferic sau semi-periferic în raport cu coridoarele de transport rutiere și feroviare, dar și cu sistemele metropolitane, infrastructura portuară și pentru transport intermodal deficitară, infrastructura și promovarea turistică insuficiente, declinul demografic accentuat și îmbătrânirea populației, migrația forței de muncă, volumul scăzut al investițiilor străine atrase, managementul zonelor protejate situate de-a lungul Dunării și al situațiilor de urgență (de ex. inundații), etc. Cu toate acestea, concentrarea investițiilor pe valorificarea potențialului acestor orașe cu caracteristici și nevoi similare poate determina formarea unor centre urbane competitive.

Prin localizarea lor în teritoriu, aşezările umane contribuie la organizarea spaţiului geografic şi la orientarea acestuia prin crearea unor vectori de forţă. Astfel, caracterizate prin legăturile care există între elementele lor componente (populaţie, fluxuri de resurse şi informaţii), aşezările umane au rolul de a stabili relaţii de atracţie sau respingere între ele. În momentul actual, în România sunt 320 de localităţi urbane – 103 municipii şi 217 oraşe. Acestea sunt repartizate într-un mod echilibrat în teritoriu, inclusiv marile centre urbane, fiecare regiune de dezvoltare dispunând de câte un oraş de aproximativ 250.000 locuitori, excepţie făcând regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia (oraşele Galaţi şi Constanţa au peste 250.000 locuitori) şi regiunea de dezvoltare Sud Muntenia (oraşul Ploieşti are o populaţie de doar 230.523 locuitori, în iulie 2018). La nivelul reţelei de localităţi urbane se distinge o mare diferenţă între Bucureşti şi celelalte aşezări urbane, oraşele din regiunea Sud Muntenia fiind puternic polarizate economic şi social de către capitală, care cuprinde în zona de influenţă peste trei milioane de locuitori. De altfel, pe o rază mai mare de 100 km, localităţile înregistrează dificultăţi în păstrarea forţei de muncă tinere şi specializate. Oraşele care au înregistrat o dezvoltare puternică în ultimii 15-20 ani au fost acelea care beneficiază de o distanţă consistentă faţă de Bucureşti, aspect care le-a favorizat dezvoltarea unui rol de polarizare la nivel regional . Cu toate acestea, se semnalează încă un grad ridicat de hipertrofiere urbană, prin diferenţa dintre capitală şi restul localităţilor urbane. La nivelul anului 2018, Bucureştiul, care cuprinde 9,76% din populaţia ţării, a atras 60,7% din investiţiile străine directe din România, în timp ce Regiunea Sud Muntenia a atras doar 6,3%. Această polarizare puternică a Bucureştiului a cauzat o slabă dezvoltare a oraşelor adiacente (pe o rază de 100 de km neexistând un oraş cu o populaţie mai mare de 100.000 de locuitori, cu excepţia Ploieştiului), acestea fiind incapabile să contrabalanseze sau să fructifice influenţa capitalei.

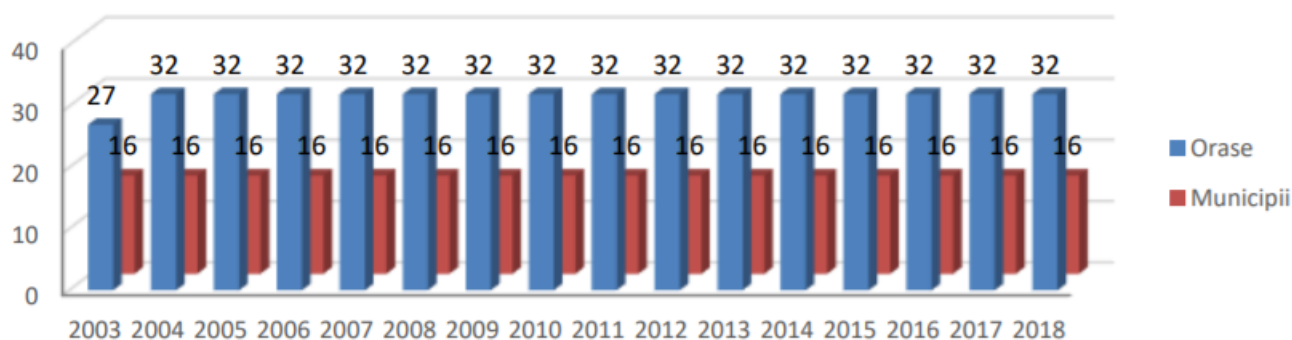
Totodată, o oportunitate extraordinară este dată de faptul că regiunea Sud Muntenia este străbătută de cea mai importantă axă de dezvoltare din România – culoarul Braşov-Ploieşti-Bucureşti-Giurgiu. Această axă este o zonă intens populată şi puternic urbanizată, fiind principalul coridor de dezvoltare al României încă din perioada interbelică. Polii urbani aşezaţi de-a lungul acestei axe au o populaţie totală de circa 3 mil. de locuitori, ceea ce reprezintă aproximativ 30% din populaţia urbană a României, fiind, din perspectivă demografică şi economică, o aglomerare urbană de importanţă europeană, cu o arie de polarizare potenţial transfrontalieră (Bulgaria). Principala problemă cu care se confruntă această axă de dezvoltare este nivelul redus al mobilităţii şi conectivităţii, aceasta fiind limitată la nord de lanţul carpatic, iar la sud de fluviul Dunărea. În plus, infrastructura de traversare a acestor bariere naturale este deficitară în condiţiile existenţei unui

singur pod peste Dunăre, dimensionat la nevoile de trafic din anii 50-60, a lipsei unei autostrăzi pe Valea Prahovei, precum și între București-Giurgiu-Ruse-Sofia-Varna-Istanbul, a întreruperii circulației pe linia de cale ferată București-Giurgiu și a lipsei unui tren de mare viteză dar și a unor terminale intermodale de mari dimensiuni, etc. Pe de altă parte, principalii poli urbani situați de-a lungul acestei axe, cu un profil industrial tradițional bine reprezentat, au înregistrat, după 1990, un proces amplu de restructurare economică, migrând treptat către un profil terțiar. Din punct de vedere demografic, exceptând municipiul București, localitățile urbane din acest areal se caracterizează prin scăderea accentuată a populației și un fenomen pronunțat de îmbătrânire demografică. Un alt element distinctiv al regiunii îl constituie existența a 5 perechi de orașe pe Dunăre – (Turnu Măgurele-Nikopole, Zimnicea-Svishtov, Giurgiu-Ruse, Oltenița-Tutrakan și Călărași-Silistra), cu potențial 37 de dezvoltare integrată, ce își pot extinde zona de influență peste granițe. Aceste orașe au, de asemenea, caracteristici și nevoi comune de dezvoltare: caracterul periferic sau semi-periferic în raport cu coridoarele de transport rutiere și feroviare, dar și cu sistemele metropolitane, infrastructura portuară și pentru transport intermodal deficitară, infrastructura și promovarea turistică insuficiente, declinul demografic accentuat și îmbătrânirea populației, migrația forței de muncă, volumul scăzut al investițiilor străine atrase, managementul zonelor protejate situate de-a lungul Dunării și al situațiilor de urgență (de ex. inundații), etc. Cu toate acestea, concentrarea investițiilor pe valorificarea potențialului acestor orașe cu caracteristici și nevoi similare poate determina formarea unor centre urbane competitive.

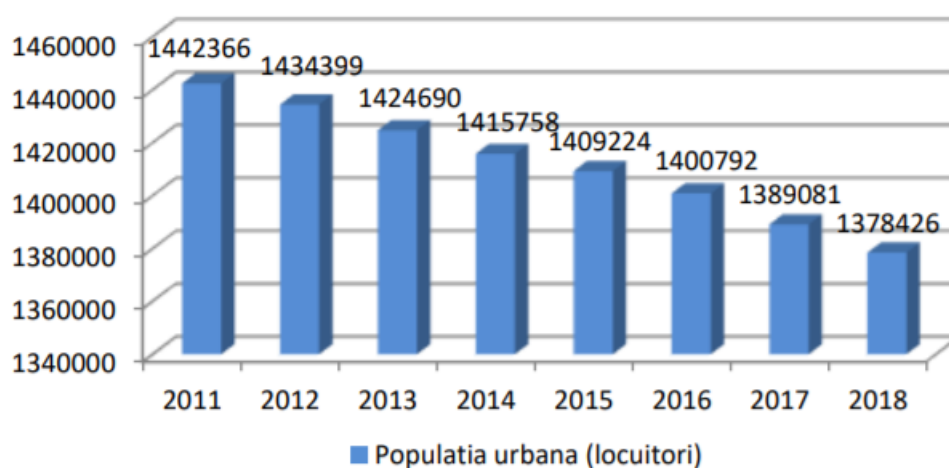
Evoluția numerică și demografică

Analizând evoluția sistemului de așezări s-a constatat că numărul de localități cu statut urban din regiunea Sud Muntenia a crescut de la 43 în anul 2003 la 48 în anul 2004, pe fondul unui proces amplu de reurbanizare care a avut loc la nivel național, ulterior numărul localităților rămânând constant. Astfel, un număr de 5 comune din regiune (Ștefănești – județul Argeș, Răcări – județul Dâmbovița, Amara, Căzănești și Fierbinți-Târg – județul Ialomița) au primit statut urban în perioada 2003-2004.

*Fig. 13. Evoluția numărului de orașe și municipii din regiunea Sud Muntenia
(Sursa: Date statistice INS, Tempo Online la 2018)*

Populația urbană a regiunii Sud-Muntenia a înregistrat o scădere de circa 63.940 de persoane (- 4,43%), de la 1.442.366, la 1.378.426 de locuitori în perioada 2011-2018.

*Fig. 14. Evoluția numărului de locuitori din mediul urban, regiunea Sud Muntenia, 2011-2018
(Sursa: Date statistice INS, Tempo Online la 2018)*

Scăderea populației din mediul urban a fost mai accentuată decât în mediul rural, astfel încât gradul de urbanizare înregistrat la nivelul regiunii Sud Muntenia a fost relativ constant în perioada 2011, - 2018, aflându-se în jurul valorii 42%, ceea ce a presupus, practic, înregistrarea unui proces lent de dezurbanizare la nivel regional.

De asemenea, analizând gradul de urbanizare la nivel județean, reiese faptul că acesta este distribuit neuniform. Astfel, județele Dâmbovița, Giurgiu și Teleorman se remarcă printr-un grad de urbanizare redus (sub 40%), în timp ce în Prahova se înregistrează cel mai mare grad de urbanizare (51%).

Județele cu o rată scăzută a urbanizării (Dâmbovița, Giurgiu și Teleorman) se remarcă printr-o rețea de așezări urbane de dimensiuni mici și medii (sub 100.000 de locuitori), care nu au putut să funcționeze ca centre polarizatoare pentru spațiile rurale extinse; în plus, aceste zone s-au aflat permanent în zona de dominație absolută a Municipiului București. La polul opus, județele Argeș și Prahova dispun de doi poli urbani de dezvoltare bine reprezentați (Pitești și Ploiești), care au asigurat o dezvoltare mai echilibrată în raport cu capitala.

Numărul de locuitori este unul din indicatorii care relevă situația economică a unei comunități, dinamica populației indicând evoluția economică a unui oraș: orașele care înregistrează creștere economică și performează mai bine tind să atragă populație, pe când cele care au o dinamică economică negativă au tendința de a pierde populație sau de a stagna.

Astfel, în regiunea Sud Muntenia, în ceea ce privește clasificarea așezărilor urbane pe clase de mărime, în intervalul 2011-2018, în anul 2018 se remarcă două modificări ale valorilor înregistrate în anul 2011, un oraș a depășit valoarea de 50.000 de locuitori iar un altul a scăzut la mai puțin de 10.000 de locuitori. La nivelul anului 2018, peste jumătate dintre orașele din regiunea Sud Muntenia aveau sub 20.000 de locuitori. Mărimea medie a unui oraș din regiunea Sud Muntenia a crescut de la 27.959 de locuitori, în 2011, la 28.717 locuitori, în anul 2018, o cauză reprezentând-o migrarea populației către mediul urban în contextul extinderii acestuia din urmă.

Numărul de comune din regiunea Sud Muntenia a crescut cu un procent de 0,02%, în intervalul 2004-2011, de la 509 la 519, pe fondul reînființării (prin desprinderea de orașele și comunele existente) a 10 comune, care fuseseră desființate de regimul comunist la reforma administrativă din 1968. Așadar, regiunea Sud Muntenia se remarcă printr-o pondere mai mare a așezărilor rurale, astfel că ponderea populației în anul 2018 era de 42,8% în mediul urban și 57,2% în mediul rural.

Cele 519 comune reunesc 1.972 de sate, fiecărei comune revenindu-i, în medie, 3,8 sate față de 4,4 sate/comună, la nivel național. În pofida creșterii numărului de comune, populația rurală a înregistrat o scădere de 70.991 de persoane (-3,71%) în intervalul 2011-2018, de 1.911.585 la 1.840.594 de locuitori. Mărimea medie a unei comune din regiunea Sud Muntenia a fost, în anul 2018, de 3.648 de locuitori, în scădere față de anul 2011 (3.663 de locuitori), dar peste media națională de 3.394 locuitori/comună. În mod similar, mărimea medie a unui sat din regiune era, în anul 2018, de 914 de locuitori, peste media națională (749 de locuitori/sat).

Sub efectul scăderii natalității, suprapus peste cel al creșterii mortalității, începând din anul 2004, regiunea Sud Muntenia se confruntă cu fenomenul de scădere numerică a populației, având la

bază atât soldul negativ al migrației externe cât și sporul natural care este de asemenea negativ. Scăderea continuă și în intervalul 2012 – 2018, sporul fiind negativ în ambele cazuri. Este evident că menținerea acestui context socio-economic va duce la deteriorarea în continuare a situației demografice. Redresarea economică și socială nu implică și o redresare demografică, în condițiile în care asistăm la crearea unui nou model reproductiv al tinerelor cupluri, bazat pe opțiuni.

Deși o resursă pentru revenirea la un spor natural pozitiv care trebuie luată în calcul este scăderea mortalității, aceasta va avea ca efect o îmbătrânire a populației și o scădere continuă a nivelului de trai regional. Pentru o sustenabilitate socială pe termen mediu și lung, scăderea mortalității va trebui completată de măsuri concrete de creștere a natalității, astfel încât populația să aibă un trend de întinerire.

Totodată, creșterea natalității fără măsuri de stopare a fenomenului migrațional are efect scăzut în regiune, în contextul în care tinerii sunt cei care părăsesc regiunea și o lipsesc de un aport consistent de creiere și de forță de muncă calificată. Astfel, o creștere a natalității fără măsuri concrete de reducere a migrației va crește și mai mult presiunea socială pe această regiune, tinerii fiind crescuți și educați (până la un punct) din resursele regionale dar vor ajunge să performeze și să contribuie la bunăstarea altor regiuni.

Arii Protejate

La nivel european, România deține un patrimoniu natural diversificat și valoros. La nivelul anului 2018, suprafața ariilor naturale protejate de interes național, raportată la suprafața țării, este de 6,15%⁴, iar suprafața totală a siturilor Natura 2000, raportată la suprafața țării, este de 22,7%⁵. Ariile naturale protejate – ANP – sunt zone terestre, acvatice și/sau subterane în care există specii de plante și animale sălbatice, elemente și formațiuni biogeografice, peisagistice, geologice, paleontologice, speologice sau de altă natură, cu valoare ecologică, științifică sau culturală deosebită și care au un regim special de protecție și conservare stabilit în baza unor prevederi legale.

În regiunea Sud Muntenia există un număr de 72 arii protejate de interes național (Parcul Național Piatra Craiului, Parcul Natural Bucegi, Parcul Natural Comana, Rezervația Manafu, Rezervația Teșila, Pădurea Troianu, Rezervația Naturală Cama Dinu Păsărica, lacul Suhaiia, APSA Iezer Călărași etc.). Rezervațiile naturale și monumentele naturii din regiune cuprind o mare varietate de ecosisteme, plante și animale rare, forme de relief deosebite, puncte fosilifere și diferite obiective geologice.

În județele Dâmbovița, Teleorman și Ialomița ariile protejate nu depășesc 0,5% din suprafața acestora. Cele mai extinse rezervații au suprafețe de 2400-3500 ha, cum este rezervația Iezerul din Călărași, ce ocupă o suprafață de 2877 ha⁶. Multe rezervații și monumente ale naturii au o mare importanță fitogeografică. Astfel, sunt protejate în diferite rezervații: arinul (Pădurea Sinaia), un amestec interesant de specii caracteristice silvostepii și pădurile de fag în Pădurea Ciornuleasa (județul Călărași) etc. Alte rezervații s-au constituit pentru protecția unor plante meridionale.

De exemplu, în pădurea Comana (județul Giurgiu), din cele 1.201 specii de plante identificate, aproape 20% au origini meridionale: submediteraneene (146 specii), pontice și pontico-mediteraneene (66 specii), balcanice și balcano - mediteraneene (23 specii). Dintre rezervațiile geologice și geomorfologice, importantă este Rezervația Muntele de Sare de la Slănic - Prahova.

Parcul Național Piatra Craiului (situat pe teritoriul județelor Argeș și Brașov), constituit în 1990, are ca nucleu rezervația complexă Piatra Craiului Mare, înființată în 1938. Are o suprafață de 14.800 ha și corespunde celei mai impunătoare creste calcaroase din Carpații Românești. Parcul are o valoare deosebită pentru conservarea biodiversității ce cuprinde 50 de specii de plante endemice, cum este garofița Pietrei Craiului care se întâlnește numai aici și care reprezintă simbolul floristic al masivului.

Parcul Natural Bucegi (care se întinde pe teritoriul județelor Argeș, Dâmbovița, Prahova, Brașov) este situat în estul Carpaților Meridionali, la o distanță de numai 100 km de capitala țării. Are o suprafață de 32.663 ha și a fost înființat în anul 1990 pe baza unor studii începute în anul 1974. Relieful corespunde unui sinclinal suspendat, dezvoltat pe conglomerate și gresii, cu versanții exteriori abrupti și platouri structurale care înclină spre axa văii Ialomița. Pe calcare se dezvoltă un relief carstic cu numeroase peșteri, chei, doline și lapiezuri, iar pe conglomerate și gresii, forme de relief spectaculoase (Babele, Sfinxul), în timp ce sectorul înalt a fost modelat de ghețarii cuaternari. Cea mai mare parte a parcului corespunde etajului forestier cu păduri întinse de molid, brad, zadă și fag. Asociațiile vegetale de pajiști alpine și subalpine cu numeroase specii endemice carpatice se păstrează în circurile glaciare și pe versanții abrupti. În asociațiile amintite intră și câteva endemisme regionale regăsite numai în munții Bucegi, Ciucaș, Bârsei ca: prescuricea, mirodeaua, cosaciul, firuța sau specii rare cum sunt: tisa, zambru, iedera albă, ghințura galbenă, floarea de colț. Dintre endemisme carpatice de remarcat sunt: gălbinele de munte, crucea voinicului, colțisorul glanduros.

Parcul Natural Comana (județul Giurgiu), cu o suprafață de 24.963 ha este localizat în Câmpia Română, la sud de București și cuprinde rezervația naturală Pădurea Comana. Parcul a fost

înființat în anul 2004 și include 10 rezervații științifice în care sunt ocrotite diferite ecosisteme naturale și antropice specifice mediului Câmpiei Române (păduri, pajiști, terenuri umede, așezări rurale cu activități tradiționale și terenuri agricole).

APSA Iezer Călărași este un habitat de apă dulce cu ape mezotrofe, important în menținerea și dezvoltarea habitatelor păsărilor migratoare, sedentare și de pasaj și adăpostește o serie de specii periclitare, vulnerabile sau pe cale de dispariție atât la nivel național, cât și la nivel internațional.

Pădurea Troianu, din județul Teleorman, este rezervație naturală pentru protejarea speciei de *Paeonia peregrina* var. *romanica* (bujor românesc).

Balta Suhaia, tot din județul Teleorman este considerată arie de protecție specială avifaunistică, cu o floră specifică regiunilor de silvostepă, în care se întrepătrund elemente specifice luncilor marilor fluvii și zonelor sărăturoase, apărute ca urmare a activităților antropice. Agenția Regională pentru Protecția Mediului Pitești a inițiat demersurile necesare declarării Pădurii Trivale, ca arie naturală protejată de interes național categoria IV IUCN „rezervație naturală” au o suprafață de 432,33 ha. Ariile protejate din județul Argeș sunt: Microrelieful carstic Cetățeni, Granitul de la Albești, Locul fosilifer Suslănești, Zona carstică Dâmbovicioara, Lacul Iezer etc.

Ariile protejate din județul Ialomița sunt:

- a) Aria Lacului Fundata cu o suprafață de 391 ha ;
- b) Aria lacului Amara cu o suprafață de 162 ha ;
- c) Aria lacului natural Strachina având o suprafață totală de 1.000 ha ;
- d) Aria lacurilor naturale: Bentu Mic (19,87 ha), Bentu Mic Cotoi (18,30 ha) și Bentu Mare (92,33 ha);
- e) „Pădurea de Stejari Seculari – Canton Hățiș”, amplasată în localitatea Stelnica, care are o suprafață de 6,4 ha și unde aproape 90% din arbori sunt din specia Stejarul brumăriu cu vârsta de circa 300 de ani.

Alte arii protejate se află în județul Teleorman - Rezervația Ostrovul Gâsca și Pădurea Pojorâtele, în județul Prahova- Muntele de sare Slănic, în județul Călărași - Pădurea Ciornuleasa, în județul Dâmbovița - Rezervația naturală de narcise din Valea Neajlovului etc. Ariile protejate reprezintă piatra de temelie a conservării biodiversității; acestea contribuie la conservarea habitatelor

importante, furnizează refugii, permit migrarea și mișcarea speciilor, asigurând menținerea proceselor naturale asupra peisajului.

Ariile protejate nu numai că ajută la conservarea biodiversității, ci asigură și bunăstarea populației, oferind resurse de trai pentru milioane de oameni, reprezentând sursa primară de apă potabilă și un factor esențial în asigurarea securității alimentare la nivel mondial, național sau regional.

Ariile naturale din regiunea Sud Muntenia dețin atuuri importante pentru dezvoltarea activităților recreative și turistice, activități ce pot aduce venituri importante, atât celor ce le administrează, cât și comunităților locale.

Economia Regiunii Sud-Muntenia

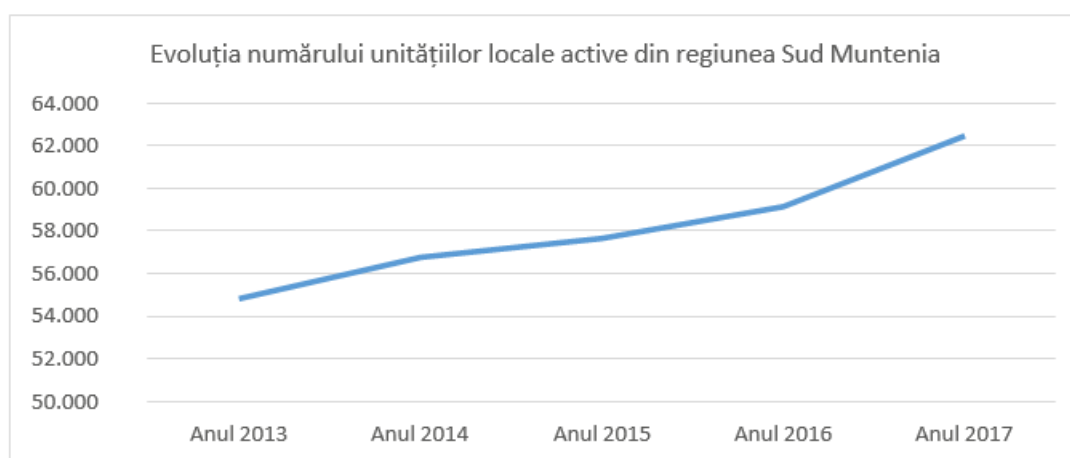
În intervalul de timp analizat pentru care datele sunt disponibile (2014 – 2018), economia regiunii Sud Muntenia a crescut, principalii parametri ai acesteia înregistrând, fiecare în parte, creșteri constante.

La nivelul cifrei de afaceri a companiilor din regiune se poate observa o creștere accentuată, de la aproximativ 120 de miliarde de lei la peste 163 de miliarde de lei (creștere cu peste 25%) pe când profitul obținut de aceleași companii s-a dublat, de la 5 miliarde de lei la peste 10 miliarde de lei.

Conform INS, în anul 2017, în regiunea Sud Muntenia erau peste 62.000 de unități locale active, în creștere accelerată față de anul 2013, când numărul acestora era de aproximativ 55.000.

Odată cu integrarea în Uniunea Europeană, la 1 ianuarie 2007, România a devenit membru al unui model redistributiv, ambivalent, economic și social, care folosește politica regională pentru a reduce decalajele între regiunile europene și care joacă un rol esențial în obținerea creșterii economice, crearea de noi locuri de muncă și stabilitate demografică. Un model cu finalitate socială și cu o strategie de reglementare care, prin fondurile structurale și de coeziune acordate, difuzează prosperitatea dinspre centru spre periferie. Pe plan economic, aderarea a adus României o creștere a Produsului Intern Brut, a schimburilor comerciale și o îmbunătățire a balanței comerciale. Efectele acestor tendințe pozitive au fost puternic contracarate însă de evoluția inflaționistă a economiei și de

deprecierea monedei naționale. La nivelul regiunii de dezvoltare Sud Muntenia, în intervalul analizat 2011 – 2018, economia a fost caracterizată printr-o evoluție fluctuantă, ușor ascendentă începând cu anul 2014, influențată în foarte mare măsură de criza economică și financiară mondială, reflectată în valorile principalilor indicatori de evaluare a creșterii economice. Un aspect important care se evidențiază pe tot parcursul analizei economiei regiunii Sud Muntenia este legat de reunirea în cadrul regiunii a șapte județe care formează două clase extrem de diferite în caracteristicile lor economice. Astfel, cele trei județe din nord – Argeș, Dâmbovița și Prahova – dau baza industrial-regională care este impresionantă, depășind media națională și celelalte patru județe din sudul regiunii – Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman – cu tradiție, în principal, în producția agricolă și agroalimentară.

Sursa: Institutul Național de Statistică

Anii 2017 și 2018 au fost anii în care a fost creat cel mai mare număr de IMM-uri din istoria României, în special datorită programului Startup Nation, program care oferă 200.000 de lei nerambursabili pentru firmele înființate după data de 31.01.2017.

La momentul de față, nu se poate calcula numărul de companii menținute la peste 3 ani de la înființare, acest lucru putându-se determina cel mai devreme în vara anului 2020, când firmele înființate în anul 2015 vor avea încheiate 3 exerciții financiare complete.

Din punct de vedere al structurilor de sprijin al afacerilor, deși Programul Operațional Regional oferă sprijin pentru astfel de infrastructuri, până la momentul de față nu a fost identificată nicio astfel de structură.

Agricultura la nivel regional

Producția agricolă este semnificativă, reprezentând 15,86 % din producția de la nivel național. Agricultură detine o pondere importantă în economia regiunii, 40,4% din populația ocupată a regiunii fiind ocupată în acest sector. Terenul agricol detine 65% din suprafața totală a regiunii. Sectorul privat deține cea mai mare pondere a terenului agricol și totodată produce cea mai mare parte a producției agricole (95% în 2011).

Regiunea Sud-Muntenia se situează pe primul loc în țară, în ceea ce privește suprafața viilor roditoare, deținând 40,3% din suprafața viticolă a țării în mare parte localizată în județul Vrancea. Regiunea este recunoscută, atât pe plan intern cât și pe plan extern, prin calitatea vinurilor provenite din podgorii renumite, care se găsesc pe tot cuprinsul regiunii: Panciu, Odobești, Pietroasele, Nicorești, Niculițel, Murfatlar, Însurăței.

Culturile agricole reprezintă o caracteristică principală a regiunii, regiunea ocupând în anul 2011, primul loc la producția de porumb, locul doi la producția de grâu, leguminoase pentru boabe, legume și locul trei la producția de floarea soarelui.

Horticultura este bine dezvoltată în întreaga regiune (în special în județul Galați) care este primul județ din România, în ceea ce privește producția de legume.

Pescuitul și acvacultura, alături de prelucrarea peștelui și comerțul cu pește și produse din pește, sunt activități cu tradiție în Regiunea Sud-Muntenia. În unele zone izolate, cum sunt Delta și Lunca Dunării, zona Clisura Dunării, pescuitul reprezintă una dintre principalele activități, care oferă locuri de muncă și surse de venituri pentru populația locală. Sectorul piscicol în Regiunea Sud Muntenia include:

- activitățile de pescuit marin la Marea Neagră, practicate de-a lungul litoralului românesc;
- activitățile de pescuit în apele interioare, care se practică pe Dunăre precum și în zona Deltei Dunării;

Infrastructura de transport

Regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia are un potențial ridicat de dezvoltare a sistemului de transporturi, fiind străbătută de fluviul Dunărea, având acces la Marea Neagră și fiind și relativ aproape de București.

Infrastructura de transport rutier

Infrastructura de transport a regiunii de dezvoltare Sud - Muntenia

- Rețeaua de cale ferată: **1.671 km**, din care 608 km sunt electrificați, densitatea rețelei de cale ferată fiind de 48.5 km/1.000 km²;
- Drumuri publice: **11.818 km**, din care 2.534 km de autostrăzi și drumuri naționale, densitatea drumurilor publice fiind de 32,2 km/1.000 km². Rețeaua de drumuri naționale reprezintă 21,2% din lungimea totală a drumurilor, iar ponderea drumurilor județene din același total este de 78,8%;
- Fluviul Dunărea (**11 porturi**);
- Acces la aeroportul „Henri Coandă” (Otopeni) București.

Transportul rutier este susținut de transportul feroviar, din rețeaua de căi ferate a regiunii făcând parte patru magistrale care asigură legătura cu toate regiunile istorice: Moldova, Dobrogea, Transilvania și Banat.

Transportul naval este asigurat de fluviul Dunărea, principala cale de navigație transeuropeană pe care, în cadrul regiunii, sunt situate patru porturi importante.

Legătura cu Bulgaria se face prin intermediul a trei puncte de trecere a frontierei, cel mai important fiind cel de la Giurgiu – Ruse, datorită podului rutier-feroviar existent, prin acest punct realizându-se una din legăturile principale ale Vestului Europei cu Orientul Apropiat.

Evoluția pieței muncii în Regiunea Sud-Muntenia

Populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației cuprinzând populația ocupată civilă și șomerii înregistrați. Populația activă

civilă a Regiunii Sud Muntenia a înregistrat în perioada 2014-2019 o evoluție oscilantă. La 1 ianuarie 2019 aceasta se situa la nivelul de 1148,3 mii de persoane, în scădere cu 5,6 mii de persoane față de anul precedent.

Populația ocupată civilă a Regiunii Sud Muntenia, la sfârșitul anului 2019, era de 1109,0 mii persoane, sub nivelul celei înregistrate în anul 2014 și în creștere cu 0,1% față de anul precedent. În aceeași perioadă se înregistrează o evoluție oscilantă a populației ocupate în toate sectoarele de activitate.

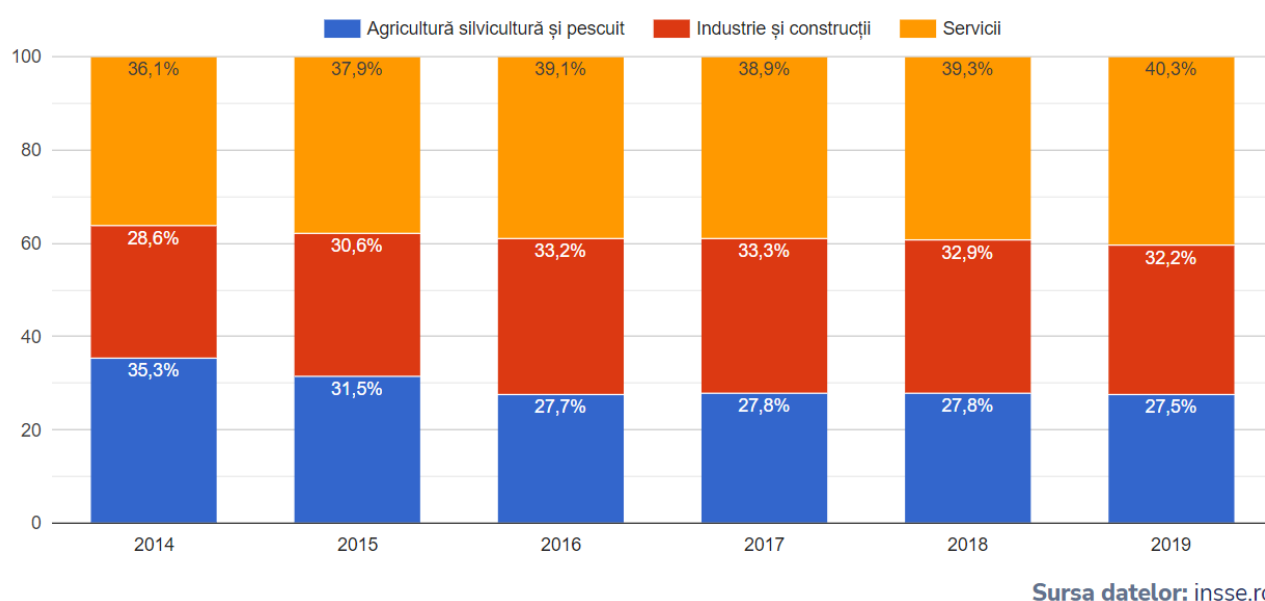

Fig. 15. Populația activă civilă în Regiunea Sud-Muntenia, 2014- 2019, mii persoane

Ponderea femeilor în populația ocupată civilă la sfârșitul anului 2019 a fost de 45,2% la nivelul Regiunii Sud Muntenia, față de 45,8% la nivel național.

La sfârșitul anului 2019 rata de activitate a resurselor de muncă a fost de 64,2% (71,7% la nivel național), iar rata de ocupare a resurselor de muncă a fost de 62,0% (69,6% la nivel național).

Numărul mediu al salariaților din economia regiunii de dezvoltare Sud - Muntenia a avut o evoluție oscilantă, ajungând în anul 2019 la 593,2 mii de persoane, în creștere față de anul 2018 și față de anul 2014. Numărul mediu al salariaților la nivel regional a urmat același trend ca cel înregistrat la nivel național.

O ușoară creștere a numărului mediu de salariați în regiunea Sud - Muntenia s-a manifestat în următoarele domenii: agricultură, silvicultură și pescuit, hoteluri și restaurante, informații și comunicații, activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport, administrație publică și apărare, învățământ, sănătate și asistență socială, activități de spectacole, culturale și recreative și alte activități de servicii. În celelalte domenii ale economiei naționale (industrie - per total, comerț cu ridicata și cu amănuntul, transport și depozitare, intermediari financiare și asigurări și tranzacții imobiliare) s-a înregistrat o scădere comparativ cu anul 2018.

La sfârșitul anului 2019 efectivul de salariați în regiunea Sud - Muntenia se cifra la 619,8 mii persoane, reprezentând 55,9% din populația ocupată civilă, față de 64,5% nivel național.

Somajul

La nivelul regiunii Sud - Muntenia, la sfârșitul anului 2019, numărul șomerilor înregistrați a fost de 39,4 mii de persoane, în scădere față de anul 2018 și față de anul 2014. Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului 2019, față de anul precedent, a scăzut în toate județele regiunii Sud - Muntenia.

Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului 2019 a fost de 3,4%, mai mare decât cea înregistrată la nivel național (2,9%).

IV.1 PRIORITATILE TEMATICE ALE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE REGIONALA

Viziune strategică și obiective

Elaborată sub coordonarea Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia în strânsă colaborare cu partenerii regionali, strategia furnizează un cadru coerent pentru dezvoltarea viitoare a regiunii. În acest sens, acest document de programare reprezintă baza strategică pentru elaborarea proiectelor de finanțare din fonduri europene, internaționale, naționale și locale ce au drept scop dezvoltarea durabilă și robustă a regiunii Sud Muntenia.

Strategia urmărește ghidarea într-o manieră pragmatică, a comunităților din regiune, astfel încât intervențiile și activitățile necesare creării unei regiuni dinamice și prospere să se concentreze asupra priorităților cheie de dezvoltare. Strategia este un document integrator, ce își propune

armonizarea cu toate politicile și strategiile existente de la nivel european, național și regional, ce au impact asupra dezvoltării regiunii.

Astfel, strategia își propune să susțină transformarea regiunii într-o societate echitabilă, incluzivă și prosperă, cu o economie modernă, dinamică și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, cu conținut scăzut al emisiilor nete de gaze cu efect de seră, fiind în concordanță cu orientările strategice al Pactului Ecologic European, Strategiei pentru IMM-uri, Noi Strategii Industriale, cu cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, prevăzute în cadrul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă precum și cu Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă 2021 – 2027.

În concordanță cu documentele mai sus menționate, strategia vizează o serie de măsuri în cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economic, social și de mediu – care să acorde o valoare mai mare utilizării durabile a resurselor, protejării și refacerii ecosistemelor naturale și îmbunătățirii sănătății umane. Tocmai în aceste domenii este imperios să se realizeze o schimbare în profunzime, care poate fi extrem de benefică pentru economia, societatea și mediul natural al regiunii.

Având un model de dezvoltare bazat pe o contribuție destul de ridicată a industriei și agriculturii în valoarea adăugată brută regională și aflându-se într-un context global și regional tot mai competitiv, regiunea Sud Muntenia trebuie să privească mai departe de creșterile conjuncturale înregistrate în ultimii ani și să se orienteze spre un model al schimbărilor structurale care să îi asigure o creștere durabilă și posibilitatea de a face față cu succes tranziției verzi și digitale.

Globalizarea, noile dezvoltări tehnologice și efectele schimbărilor climatice remodelează modul în care trăim, învățăm și lucrăm. Având o structură a economiei bazată semnificativ pe industrii tradiționale, cu consum intensiv de combustibili fosili, regiunea Sud Muntenia trebuie să se pregătească mai bine pentru a face față dublei tranziții.

Astfel, viziunea strategică pleacă de la premisa că realizarea unei tranziții industriale de succes necesită investiții substanțiale în producția avansată, în abilitățile și talentele oamenilor, precum și în cercetare și inovare, pentru a permite valorificarea deplină a beneficiilor noilor dezvoltări tehnologice și decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor.

Totodată, strategia recunoaște că educația și formarea sunt elemente cheie pentru împlinirea personală, incluziune, creștere economică și inovare. În plus, ține seama de faptul că digitalizarea

rapidă din ultimul deceniu a transformat multe aspecte ale muncii și vieții cotidiene. Condușă de inovație și de evoluția tehnologică, transformarea digitală remodelează societatea, piața muncii și viitorul muncii. Mai mult, criza provocată de pandemia de COVID-19, care a afectat puternic educația și formarea, a accelerat schimbarea și a evidențiat faptul că educația și dobândirea abilităților digitale trebuie considerate parte integrală a sistemului de educație și formare. Astfel, strategia direcționează investițiile pentru perioada 2021 – 2027 387 pentru a asigura realizarea unui sistem de educație și formare regional de înaltă calitate, inclusiv și rezilient, care să poată facilita cu ușurință tranziția la era digitală, în concordanță cu principiile directe ale Planului de acțiune pentru educația digitală 2021 – 2027 (COM, 2020) și Strategiei Naționale de Îmbunătățire a Infrastructurii Educaționale 2017 - 2027.

Politica de coeziune are o lungă experiență în sprijinirea tranziției regiunilor din Europa și este principalul instrument prin care se pot soluționa schimbările structurale, dat fiind că ajută regiunile să inoveze, să se transforme și să se adapteze la mediul economic din ce în ce mai schimbător și competitiv.

Astfel, în vederea valorificării posibilității de a utiliza fondurile europene în implementarea Strategiei Regionale de Dezvoltare, mix-ul de politici a fost corelat cu obiectivele și prioritățile de investiții ale politicii de coeziune, prevăzute în propunerile regulamentelor europene pentru perioada 2021 – 2027.

În ceea ce privește implementarea, strategia își propune totodată să intervină ținând la nivel teritorial, ținând seama de specificul geografic al regiunii și de puternicele disparități între zona de nord a regiunii, localizată în zona de deal și munte a Carpaților Meridionali, puternic industrializată, cu nivel mediu al intensității tehnologice și cea de sud, localizată în Campia Română, cu o economie bazată în mare parte pe agricultură și industria alimentară, cu nivel scăzut al intensității tehnologice.

Obiectiv general

Stimularea unui proces de creștere economică durabilă și echilibrată a regiunii Sud Muntenia, bazată pe inovare și favorabilă incluziunii sociale, care să conducă la creșterea prosperității și calității vieții locuitorilor săi.

Scopul strategic reflectă abordarea concentrată, integrată și flexibilă pentru:

- îmbunătățirea competitivității și capacității inovatoare a economiei regiunii în vederea creșterii economice;
- reducerea disparităților economice și sociale existente în interiorul regiunii și creșterea gradului de includere a comunităților dezavantajate în viața economică a acesteia;
- protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu și a biodiversității;
- folosirea rațională a resurselor naturale.

Obiective Specifice

Atingerea obiectivului strategic general se va face printr-un set de obiective strategice specifice, care reflectă combinația aspirațiilor sociale, economice și de mediu ale regiunii. Prin obiectivele specifice, Planul urmărește eliminarea factorilor care blochează dezvoltarea pe ansamblu a regiunii, exploatând totodată avantajele care furnizează oportunități de dezvoltare. Împreună, cele șapte obiective specifice vor contribui la obținerea prosperității regiunii, asigurând totodată o dezvoltare pe termen lung a comunităților acesteia.

Obiectivele strategice specifice care vor ghida implementarea Planului și care printr-o abordare cuprinzătoare și integrată urmăresc revitalizarea economică și socială a regiunii, sunt:

- 1. Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile;**
- 2. Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane;**
- 3. Creșterea economiei regionale prin consolidarea cercetării – dezvoltării – inovării, adoptarea tehnologiilor digitale și stimularea competitivității IMM-urilor autohtone;**
- 4. Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural;**
- 5. Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă**
- 6. Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale;**
- 7. Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia.**

OBIECTIVELE ORIZONTALE

În procesul de dezvoltare al Planului de Dezvoltare Regională 2014 - 2020, parteneriatul regional a recunoscut importanța fundamentală privind includerea în structura acestuia a trei obiective orizontale sau transversale, care vor fi aplicate tuturor priorităților și măsurilor individuale și care vor contribui la creșterea competitivității regiunii Sud Muntenia.

Cele trei obiective orizontale sunt:

▪ Dezvoltare Durabilă

Sustenabilitatea mediului reprezintă o politică prioritară în definirea și implementarea priorităților/măsurilor sprijinite de fondurile europene. În contextul în care îmbunătățirea performanței mediului este considerată un factor cheie al dezvoltării economice și sociale, scopul urmărit este acela de a asigura că planul susține intervențiile care urmăresc îmbunătățirea, protecția sau ameliorarea mediului prin aplicarea criteriului bunelor practici în toate domeniile de activitate care privesc mediul.

Acest obiectiv orizontal va susține activitățile planului care simultan asigură creșterea economică, progresul social și protecția mediului, urmărindu-se obținerea unui impact care va contribui la dezvoltarea durabilă prin:

- Reducerea deșeurilor, poluării și a impactului negativ al acestora asupra mediului;
- Protejarea și îmbunătățirea mediului natural și a moștenirii culturale;
- Limitarea consumului de energie și utilizarea surselor alternative de energie;
- Promovarea investițiilor, inovării, cercetării și dezvoltării în tehnologii noi și curate;
- Promovarea de noi afaceri care urmăresc dezvoltarea de servicii și tehnologii de mediu curate;
- Îmbunătățirea eficienței combustibililor în transportul public și privat;
- Conștientizarea că mediul prin calitatea sa constituie un factor economic cheie.

▪ Oportunități Egale

În contextul existenței la nivelul regiunii a disparităților de natură socială și economică, parteneriatul a recunoscut că eliminarea inegalităților concomitent cu promovarea și sprijinirea continuă a oportunităților egale, va contribui la eficientizarea economică a regiunii.

Oportunitățile egale pentru femei și bărbați, reprezintă un principiu democratic de bază care trebuie să fie respectat de toate politicile și inclus în toate documentele programatice. În acest sens, Planul va sprijini acele activități care vor promova principiul oportunităților egale și reducerea disparităților cu privire la sexe, etnicitate, incapacitate sau alte forme de discriminare.

Acest obiectiv va susține un domeniu larg de activități care pot fi caracterizate ca acțiuni pozitive adresate eliminării unor probleme și bariere particulare. Pentru a aplica acest principiu, prioritățile/măsurile vor trebui să ia în considerare următoarele idei:

- Egalitatea de gen
- Egalitatea la angajare
- Incluziunea social

▪ Inovare și Digitalizare

Ieșirea treptată din criza generate de pandemia COVID 19 și nevoia de a răspunde provocărilor globale au făcut ca inovarea să devină mai importantă ca niciodată. Problemele legate de schimbările climatice, securitatea alimentară și energetică, sănătate și îmbătrânirea populației pot fi soluționate prin intermediul inovării. Inovarea descătușează astfel noi forțe de creștere, găsind noi modalități de soluționare a problemelor regiunii. În același timp, studiile au evidențiat faptul că accelerarea digitalizării și a convergenței către o economie bazată pe dezvoltarea tehnologică au un mare potențial de a descătușa un nou motor de creștere, de care România și regiunile sale au mare nevoie. Astfel, inovarea și digitalizarea au un rol strategic în procesul dezvoltării regionale, fiind niște factori importanți ai schimbării economice și sociale.

Utilizarea tehnologiilor digitale este de asemenea crucială pentru atingerea obiectivelor Pactului ecologic european și pentru atingerea neutralității climatice până în 2050. Tehnologiile digitale sunt factori puternici de stimulare pentru tranziția către o economie verde, inclusiv pentru trecerea la o economie circulară și pentru decarbonizarea energiei, transporturilor, construcțiilor, agriculturii și altor industrii și sectoare.

Sistemul de educație și formare face parte din ce în ce mai mult din transformarea digitală și poate valorifica beneficiile și oportunitățile acesteia. Acesta trebuie, de asemenea, să gestioneze în mod eficace riscurile transformării digitale, inclusiv riscul unui decalaj digital între mediul urban și cel rural. Transformarea digitală în educație este susținută de progresele în domeniul conectivității, de utilizarea pe scară largă a dispozitivelor și a aplicațiilor digitale, de nevoia de flexibilitate individuală și cererea mereu în creștere de competențe digitale. Criza provocată de pandemia de COVID-19, care a afectat puternic educația și formarea, a accelerat schimbarea și a oferit o experiență de învățare.

Cele trei obiective orizontale sunt inter-dependente, acest aspect fiind reflectat în abordarea integrată adoptată de strategia de dezvoltare.

Obiectivele orizontale vor fi luate în considerare în toate fazele de implementare ale planului, legătura dintre ele și priorități/măsuri variind de-a lungul acestuia.

În contextul viziunii strategiei de dezvoltare și totodată, pentru atingerea prosperității economice și sociale și îmbunătățirea calității vieții populației regiunii, este esențială trecerea către o economie bazată pe cunoaștere.

Adoptarea inovării și digitalizării, ca o temă orizontală în cadrul Planului de Dezvoltare Regională 2021 - 2027 și nu ca o prioritate distinctă, constituie o garanție a impactului acesteia asupra tuturor domeniilor societății. Aceasta temă orizontală urmărește furnizarea cadrului care să asigure că potențialul și oportunitățile oferite de către inovare și digitalizare sunt utilizate și reflectate în activitățile din cadrul priorităților și măsurilor Planului de Dezvoltare Regională 2021 - 2027.

Obiectivele urmărite a fi obținute sunt:

- *Dezvoltarea în cadrul regiunii a unui mediu și a unei culturi care să favorizeze susținerea și creșterea investițiilor în domeniul inovării și digitalizării;*
- *Fructificarea de către cetățeni, mediul de afaceri și administrația publică a oportunităților oferite de către tehnologiile digitale;*
- *O populație cultivată, cu un spirit antreprenorial și inovator ridicat și care să fie capabilă să dezvolte idei noi de afaceri.*

PRIORITATILE DE DEZVOLTARE ALE REGIUNII

Strategia se concentrează pe șapte priorități cheie, care individual sau în combinație, contribuie la implementarea acesteia, asigurând prin structură și conținut corelarea între acțiuni și obiectivele strategice.

Strategia va fi deci implementată pe baza următoarelor priorități cheie, ce sunt orientate spre nevoile specifice de dezvoltare ale regiunii.

- **Prioritatea 1 - Dezvoltarea durabilă a infrastructurii locale și regionale**
- **Prioritatea 2 - Dezvoltare urbană durabilă**
- **Prioritatea 3 – Creșterea competitivității economiei regionale prin specializare inteligentă și digitalizare**
- **Prioritatea 4 – Protecția mediului prin creșterea eficienței energetice și tranziția către o economie circulară**
- **Prioritatea 5 – Susținerea educației și ocupării forței de muncă**

➤ **Prioritatea 6 – Susținerea sănătății și incluziunii sociale**

➤ **Prioritatea 7 – Dezvoltarea rurală și agricultura**

Prioritatea 1.

DEZVOLTAREA DURABILĂ A INFRASTRUCTURII LOCALE ȘI REGIONALE

OBIECTIV: Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile

Justificare

Realizarea și dezvoltarea infrastructurii reprezintă un element central al politicilor economice ale României, având în vedere faptul că asigurarea unor condiții propice, din punct de vedere al dezvoltării infrastructurii, este de o importanță mare pentru economia românească. Între infrastructura (economică, socială, de protecție a mediului, etc.) unei regiuni și dezvoltarea sa economică există un raport reciproc și exclusiv. Potențialul de dezvoltare al unei regiuni este cu atât mai mare cu cât acea regiune dispune de o infrastructură mai dezvoltată.

Fără îndoială, infrastructura de transport se numără printre factorii cei mai importanți ai competitivității economice naționale sau regionale, creșterea economică determină o creștere a nevoilor de transport chiar mai accentuată, creând o presiune suplimentară asupra infrastructurii existente.

Lipsa unei infrastructuri adecvate poate inhiba dezvoltarea, iar economia regională stagnează sau chiar înregistrează un regres. Accesul dificil spre arealele cu funcțiuni economice, rezidențiale sau de agrement ale unei regiuni, face ca acea regiune să fie mai puțin atractivă, atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru populație. Pe de altă parte, construirea și întreținerea infrastructurii de transport sunt activități cu un puternic efect multiplicator, ce creează numeroase locuri de muncă și impulsionează dezvoltarea economică pe orizontală.

În prezent, situația infrastructurii de utilități publice constituie una din cele mai importante, mai dificile și mai complexe sarcini din responsabilitatea autorităților administrației publice centrale și locale. Dificultatea asigurării serviciilor comunitare de utilități publice constă în faptul că furnizarea acestor servicii presupune, pe de o parte, existența, funcționarea și exploatarea unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate, iar pe de altă parte, gestionarea unor activități tehnico-administrative de o complexitate, specificitate și diversitate deosebită. Având în vedere slaba

acoperire teritorială și dezvoltare a acestei infrastructuri la nivel rural, starea tehnică a sistemelor de utilități publice existente, precum și gradul de uzură fizică și morală a majorității sistemelor existente, se constată faptul că rezolvarea acestei probleme presupune implementarea unor programe de investiții publice bine structurate, precum și mobilizarea unor importante resurse financiare de care, nu întotdeauna, autoritățile administrației publice locale dispun.

Pentru ca regiunea să fie una competitivă în economia națională și globală, are nevoie și de conectivitate bună și infrastructura în bandă largă bine dezvoltată, cu niveluri bune de viteză a internetului. Transferul de date digitale este din ce în ce mai important în viața cetățenilor, în administrația publică și în afaceri, iar dezvoltarea infrastructurii în bandă largă va contribui, de asemenea, la asigurarea unei educații de calitate și la promovarea incluziunii sociale și va aduce beneficii regiunilor rurale și îndepărtate.

În ceea ce privește patrimoniul cultural, regiunea deține un patrimoniu cultural-istoric și etnofolcloric de mare valoare și atractivitate turistică. Există foarte multe valori de patrimoniu cultural de interes național și internațional, între care se remarcă: biserici și ansambluri mănăstirești, monumente și ansambluri de arhitectură și de artă, ansambluri arhitecturale urbane și centre istorice.

Tezaurul etnografic și folcloric românesc este de asemenea de mare originalitate, fiind reprezentat prin: arhitectura specifică satelor din provinciile istorice românești, bisericile de lemn, prelucrarea lemnului, portul popular, arta decorării, manifestări etnoculturale și religioase tradiționale, târguri și expoziții muzeale etnografice în aer liber sau pavilioane expoziționale etc. Aspectele problematice cu care se confruntă acest tip de turism sunt legate de infrastructura de acces la siturile arheologice, monumentele de arhitectură învechită și insuficientă, lipsa spațiilor de parcare dotate cu puncte de informare și promovare a obiectivului cultural, lipsa punctelor de belvedere pentru fortificații, cetăți medievale, biserici, monumente istorice și mănăstiri, lipsa spațiilor speciale de campare pentru turismul de pelerinaj.

În ceea ce privește infrastructura de turism, acesta nu se poate dezvolta în mod satisfăcător în condițiile în care se oferă insuficiente posibilități de cazare, masă, agrement etc., în pas cu cerințele pieței. Activitatea turistică este bine susținută de un valoros potențial turistic – natural și antropoc – diferențiat al economiei naționale, turismul acționează ca un element dinamizator al sistemului economic global deoarece antrenează o creștere în sfera producției bunurilor și serviciilor, dezvoltarea bazei tehnicomateriale și stimularea ramurilor participante la construirea și echiparea spațiilor de cazare și alimentație, modernizarea rețelei de drumuri, realizarea de mijloace de transport, de instalații pentru agrement; este un mijloc de diversificarea a structurii economiei, prin

crearea unor activități sau ramuri proprii acestuia sau dezvoltarea la noi dimensiuni a unora dintre cele existente.

Prioritatea 2. DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ

OBIECTIV: Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane

Justificare

Orașele dețin calități culturale și arhitecturale unice, forțe puternice de incluziune socială și posibilități excepționale de dezvoltare economică, reprezentând centre de cunoaștere și surse de creștere și inovație. Acest lucru este confirmat și de faptul că toate economiile lumii aflate în creștere predau o lecție simplă: orașele sunt cele mai puternice motoare de creștere ale unei economii. Pe plan mondial, orașele participă cu cel puțin 70% din PIB-ul global, iar în UE acest procent este de 67%.

Orașele din România au potențialul de a-și crește competitivitatea și de a reprezenta motoare puternice și de durată pentru o creștere economică sustenabilă. De fapt, urbanizarea și dezvoltarea sunt două procese care se intercalează. Istoric, nici o țară nu a reușit să atingă o etapă de dezvoltare ridicată fără un proces prealabil de urbanizare. Structura sistemului de așezări urbane din regiunea Sud Muntenia este alcătuită dintr-o rețea de 48 de municipii și orașe de dimensiuni mici și medii, cu un grad scăzut de urbanizare (sub 50%) care nu au putut să funcționeze ca și centre polarizatoare pentru spațiile rurale extinse.

Cu toate acestea, tot aici se manifestă extrem de acut o serie de probleme permanente, precum șomajul, segregarea și sărăcia.

Conform datelor statistice din anul 2017, prezentate în raportul “*The rise of Digital Challengers*”, la nivel european, România are cele mai mici rate de penetrare și absorbție a serviciilor guvernamentale.

Referitor la furnizarea serviciilor publice digitale către cetățeni, rezultatele României sunt mult sub media UE.

Pentru contracararea acestor provocări și pentru realizarea obiectivului unei societăți inteligente, durabile și favorabile incluziunii, propunerile Comisiei Europene pentru perioada 2021 - 2027 evidențiază o mai mare importanță acordată dimensiunii teritoriale și urmăresc stimularea politicilor urbane integrate pentru a intensifica dezvoltarea urbană durabilă, în vederea consolidării rolului orașelor în contextul politicii de coeziune. Astfel, la nivelul CE, s-au identificat nevoile de investiții prioritare pentru a valorifica avantajele digitalizării pentru cetățeni, pentru a spori măsurile

de securitate în spațiile publice urbane sau în zonele turistice, digitalizării serviciilor publice locale (aplicații interoperabile de stare civilă, permise auto, pașapoarte, etc) și implementarea de soluții SMART City, etc.

În perioada 2021-2027, politica de coeziune va continua să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Va crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților, dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa urbană europeană.

Succesul în materie de dezvoltare urbană integrată poate fi atins numai prin abordarea unitară a principalelor dimensiuni ale vieții urbane, respectiv economică, socială, culturală și de mediu.

Așadar, încurajarea dezvoltării policentrice, a apariției unei noi relații oraș-sat, intensificarea specializării, digitalizării și creșterea performanței economice, inclusiv prin îmbunătățirea conectivității și accesibilității sunt factori care pot influența urbanizarea și dezvoltarea regiunii Sud Muntenia. De asemenea, existența în regiune a unor instituții performante reprezintă un alt factor decisiv în vederea creării unui mediu urban Smart, dezvoltat.

Prioritatea 3. CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII PRIN SPECIALIZARE INTELIGENTĂ ȘI DIGITALIZARE

OBIECTIV: Creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea cercetării – dezvoltării – inovării

Justificare: Creșterea economică durabilă și îmbunătățirea nivelului de trai al populației sunt determinate de dezvoltarea competitivității economiei regionale în contextul provocărilor mondiale: globalizarea, deschiderea piețelor internaționale, evoluția rapidă a tehnologiei. Dimensiunile acestor fenomene nu pot fi ușor cuantificate, însă important este ca provocările să fie mai bine înțelese și, mai departe, transformate în oportunități de economia regională.

O caracteristică importantă a regiunii Sud Muntenia ce trebuie punctată este existența unor diferențe semnificative dintre județele din nord și cele din sud, caracterizate prin specializări diferite, respectiv industrie și agricultură, aspect care influențează foarte mult și rezultatele economice ale celor două grupuri de județe.

Nivelul de dezvoltare economică se apreciază luând în considerare un sistem de indicatori dintre care cei mai semnificativi sunt: produsul intern brut regional, produsul intern brut regional pe locuitor și nivelul productivității muncii la nivel regional. Astfel, în anul 2017, PIB-ul regiunii Sud Muntenia a reprezentat 11,76% din valoarea la nivel național. Contribuția celor 7 județe la formarea PIBR evidențiază decalajul dintre performanțele economice ale acestora, valoarea cea mai mare fiind înregistrată de Prahova (30,38%), iar cea mai mică de Călărași (7,56%).

Din punct de vedere al indicatorului PIBR/locuitor, important indicator de analiză a disparităților regionale, Sud Muntenia s-a situat pe locul 6 la nivel național și pe locul 21 în topul celor mai sărace regiuni din UE, depășind regiunile Nord Est și Sud Vest care se numără printre cele mai sărace 10 regiuni ale UE din cele 276 de regiuni existente. Diferențele importante în ce privește dezvoltarea economică a județelor componente se reflectă în valorile indicelui de disparitate a PIB/locuitor. Județul Prahova s-a evidențiat însă în raport cu PIB/locuitor aferent regiunii Sud Muntenia (33.808,40 lei) și în raport cu PIB-ul național (43.788,80 lei), depășind depășind prima valoare și aproape egalând-o pe cea de-a doua. Mai mult decât atât, și județul Argeș (40.764,30 lei), a depășit valoarea PIB-ului/locuitor înregistrate atât la nivel regional, și s-a aflat la diferența de doar câteva procente de valoare PIB/loc la nivel național. Celelalte județe din regiunea Sud Muntenia au înregistrat valori de peste 70% din media regională și peste 55% din media națională. Județele Călărași și Teleorman se situează pe ultimele poziții dintre județele regiunii în ambele categorii.

Deși a progresat substanțial în ultimii ani, regiunea Sud Muntenia prezintă serioase decalaje de competitivitate în raport cu celelalte regiuni din România și UE. Motivele acestei rămâneri în urmă se regăsesc la nivelul tuturor elementelor care determină capacitatea competitivă, iar toate se traduc, în ultimă instanță, într-o productivitate scăzută, ceea ce definește problema competitivității în Sud Muntenia.

În următoarea perioadă de programare 2021-2027, se va urmări orientarea investițiilor în vederea sprijinirii sectorului IMM, a cercetării – dezvoltării – inovării, investiții pentru facilitarea aplicării inovării în mediul economic și promovarea cooperării interne și internaționale.

Prioritatea 4. PROTECȚIA MEDIULUI PRIN CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI TRANZIȚIA CĂTRE O ECONOMIE CIRCULARĂ

OBIECTIV: Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural

Justificare:

Protecția mediului a devenit o problemă majoră a ultimului deceniu, fiind dezbătută la nivel mondial, fapt ce a generat numeroase dispute între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare. La nivelul Uniunii Europene în vederea protejării mediului, un rol esențial îl are în primul rând identificarea zonelor afectate, evaluarea gradului de deteriorare și stabilirea cauzelor care au produs dezechilibrele respective.

În conformitate cu Pactul Ecologic European, pentru atingerea obiectivelor climatice este crucială trecerea la o economie bazată pe decarbonizarea sistemului energetic. Producția și utilizarea energiei în diversele sectoare economice reprezintă peste 75 % din emisiile de gaze cu efect de seră din UE. Eficiența energetică trebuie să constituie o prioritate. Trebuie dezvoltat un sector al energiei electrice care să se bazeze în mare măsură pe surse regenerabile, urmând ca acest demers să fie completat de eliminarea rapidă a cărbunelui.

Cea mai amplă problemă este constituită de fenomenele meteorologice extreme, cum ar fi valurile de căldură, inundațiile și seceta care au provocat, în ultimii ani, creșterea costurilor pagubelor pe întreg teritoriul Europei. Deși este nevoie de mai multe dovezi pentru a discerne rolul jucat de schimbările climatice în această tendință, intensificarea activității umane în zone predispuse la pericole a fost un factor cheie. Se preconizează că în viitor schimbările climatice vor spori această vulnerabilitate, deoarece este de așteptat ca fenomenele meteorologice extreme să devină mai intense și frecvente. Schimbările climatice afectează toate regiunile din Europa, producând o gamă largă de efecte asupra societății și mediului.

Unele regiuni vor fi mai puțin capabile să se adapteze la schimbările climatice decât altele, parțial ca urmare a diferențelor economice din Europa.

În prezent, în România, problemele de mediu sunt critice, țara noastră fiind expusă unor riscuri grave de mediu, cum ar fi inundațiile, valurile de caniculă sau eroziune, accentuate de schimbările climatice.

Intensitatea energetică a PIB-ului în România este mult mai ridicată decât media la nivelul UE, având un impact negativ asupra competitivității operatorilor economici. De asemenea, aceasta contribuie la generarea unor niveluri ridicate de emisii de GES, care se situează pe locul al doilea în clasamentul celor mai ridicate niveluri de emisii pe cap de locuitor din UE.

Eficiența energetică a operatorilor industriali și a locuințelor necesită investiții substanțiale, care până în prezent au fost îngreunate de lipsa unor strategii eficiente, de mecanisme de punere în aplicare și instituții slabe, precum și de lipsa de profitabilitate care decurge din prețurile reglementate

la energie. Eficiența energetică ar trebui să fie, de asemenea, o soluție pentru creșterea consumului de energie din surse regenerabile, în special în contextul liberalizării viitoare a prețurilor.

De asemenea, lipsa unor planuri generale coerente și durabile privind transportul urban, împreună cu infrastructurile învechite și gestionarea inefficientă, a condus la creșterea congestionării traficului urban, o sursă de costuri economice și emisii poluante. Deși România aproape că și-a atins obiectivul general privind energia regenerabilă, unele surse (solare sau geotermale) rămân ne semnificative până în prezent, în pofida potențialului real.

România și regiunea Sud Muntenia dispun de resurse însemnate de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu precădere hidro, solare și de biomasă agricolă și forestieră, fiind printre primele regiuni cu potențial la nivel național, însă insuficient exploatat în prezent.

În acest sens, gestionarea rațională a resurselor naturale, în special a energiei, reprezintă o provocare critică de mediu, sănătate și competitivitate în regiunea Sud Muntenia. Aceasta constituie, de asemenea, un potențial important pentru creștere economică și crearea de locuri de muncă.

Creșterea eficienței energetice a întreprinderilor este esențială pentru îmbunătățirea competitivității regiunii, reducând costurile de producție și contribuind la crearea de locuri de muncă, cu un potențial deosebit în agricultură și industria alimentară și prin promovarea eco-inovării în cadrul IMM-urilor. Utilizarea eficientă a energiei în clădirile publice și private este, de asemenea, esențială pentru îmbunătățirea calității aerului și a sănătății publice în zonele urbane. Intensificarea captării dioxidului de carbon, reducerea emisiilor și îmbunătățirea calității aerului prin sisteme agrosilvice, plantarea și întreținerea pădurilor ar trebui, de asemenea, promovate. Conceptul de economie circulară a devenit din ce în ce mai utilizat atât în lume cât și în România. Astfel, economia circulară este o economie care produce zero deșeuri. Este o paradigmă nouă, un circuit economic în care, încă din faza de design, totul se proiectează în așa fel încât ceea ce intra într-un produs sau proces, se încadrează în două categorii: fie este o componentă biodegradabilă, fie este o componentă cu 100% potențial de reciclare.

Conform Pactului Ecologic European, dacă producerea de deșeuri nu poate fi evitată în România, respectiv regiunea Sud Muntenia, atunci valoarea economică a unui produs trebuie să fie recuperată, iar impactul său asupra mediului și a schimbărilor climatice trebuie evitat sau redus la minimum. Întreprinderile din România și regiunea Sud Muntenia ar trebui să beneficieze de o piață unică robustă și integrată pentru materiile prime secundare și pentru produsele secundare. Acest lucru necesită o cooperare mai strânsă între lanțurile valorice. Pentru a simplifica gestionarea

deșeurilor de către cetățeni și pentru a se asigura că întreprinderile utilizează materiale secundare mai puțin poluante, colectarea separată a deșeurilor va avea la bază modele din UE.

Totodată, România încă este afectată de o dotare foarte scăzută în ceea ce privește infrastructura de mediu, în ceea ce privește colectarea și tratarea apelor uzate sau alimentarea cu apă. Situația gestionării deșeurilor este una dintre cele mai grave din Uniunea Europeană, cu deficiențe deosebite în primele etape ale ierarhiei deșeurilor. Deși 60% din apele de suprafață sunt în stare bună, există încă surse semnificative de poluare difuză și punctuală cu nitrați, fosfor și pesticide. Eutrofizarea este, de asemenea, larg răspândită, fiind în parte generată de practicile agricole. Pe teritoriul României există numeroase soluri poluate din cauza amplasamentelor industriale sau miniere, împiedicând dezvoltarea locală.

România dispune de o biodiversitate remarcabilă, dar se confruntă cu amenințări grave de pierderi, din cauza scăderii efectivelor de animale, a abandonării practicilor agricole tradiționale, a creșterii abandonului terenurilor agricole și a defrișărilor ilegale. Utilizarea durabilă a resurselor marine, inclusiv prevenirea pescuitului excesiv, este importantă pentru dezvoltarea în continuare a economiei albastre a țării.

În acest context, este evident faptul că majoritatea investițiilor trebuie orientate astfel încât să se asigure îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2030 cu privire la schimbările climatice și la trecerea la o economie ecologică, cu nivel scăzut de emisii de carbon și care utilizează eficient resursele.

Alte priorități în privința mediului pentru care România va primi sprijin financiar pentru viitoarea perioadă 2021 - 2027 sunt poluarea aerului și reglementarea substanțelor chimice, astfel încât să se reducă efectele asupra sănătății și mediului înconjurător; conservarea terenurilor ca resursă productivă și rezervor de biodiversitate; ameliorarea cantitativă și calitativă a rezervelor de apă dulce.

Astfel, cele șase priorități de finanțare propuse pentru acest domeniu prioritar inclus în PDR, se susțin reciproc și încurajează planificarea proiectelor pe termen lung, în conformitate cu nevoile și problemele specifice ale regiunii.

În concluzie, pentru perioada 2021 - 2027 se dorește o optimizare a utilizării fondurilor europene, astfel încât să se asigure o utilizare durabilă a resurselor naturale pentru generațiile viitoare.

Prioritatea 5. SUSTINEREA EDUCAȚIEI ȘI OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ

OBIECTIV: Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă.

Justificare:

Regiunea Sud Muntenia este o regiune mai puțin dezvoltată, în concordanță cu clasificarea Uniunii Europene, având un PIB situat la 24,60% din media UE 28 la nivelul anului 2017. În acest context, regiunea necesită continuarea unei game largi de intervenții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, mai ales în contextul crizei provocate de COVID 19.

În România, accesul la educație se menține inegal, dat fiind că Rapoartele CE relevă faptul că investițiile în educație sunt de 2,8 % din PIB, față de media UE de 4,6%, situând România pe ultimul loc la acest capitol.

În ceea ce privește educația timpurie, participarea copiilor preșcolari la o educație și îngrijire de calitate se situează sub media UE, inclusiv din cauza infrastructurii insuficiente. Astfel, în 2018, doar 16% din copii cu vârsta sub 3 ani, erau înscriși la creșă, adică aproximativ jumătate din media UE. Acest lucru are implicații asupra participării femeilor pe piața forței de muncă, precum și asupra dobândirii timpurii de competențe. De asemenea, rata de participare în rândul copiilor cu vârste cuprinse între 4 ani și vârsta de școlarizare obligatorie a fost de 89,2 % în 2018, sub media UE (95,4 %), principalele provocări fiind legate de accesul și calitatea la serviciile educaționale.

În 2018, rata persoanelor care au părăsit timpuriu sistemul de educație și formare (grupa de vârstă 18-24 de ani) a fost de 16,4 %, rămânând una dintre cele mai ridicate din UE (media UE - 10,6 %). În 2018, numărul total de unități școlare din Regiunea Sud Muntenia a fost de 1.016 (din care 45,38% erau localizate în mediul urban și 54,62% în mediul rural). De asemenea, un număr mare de unități de învățământ din mediul rural al județelor mai puțin dezvoltate ale regiunii (Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman) necesită lucrări de reabilitare și dotare cu echipamente didactice, TIC și materiale specifice pentru documentare. Totodată, sistemul educațional regional se confruntă cu fenomenul de supraaglomerare (în proporție de peste 60% în județele Călărași și Giurgiu) și între 20-40% în Prahova și Teleorman.

În ceea ce privește educația timpurie, în 2018, doar 16% din copii cu vârsta sub 3 ani, erau înscriși la creșă, aproximativ jumătate din media UE. Rata de participare în rândul copiilor cu vârste cuprinse între 4 ani și vârsta de școlarizare obligatorie a fost de 89,2 % în 2018, sub media UE (95,4 %).

IPT se confruntă cu provocări diverse. Numărul elevilor înscriși în IPT a crescut constant din 2012, însă ratele de abandon sunt în continuare ridicate. În 2018, în județul Ialomița s-a înregistrat cea mai ridicată rată de abandon din țară - 18,3%, alături de Prahova (12,6%) și Dâmbovița (12%).

Cu privire la accesibilizarea clădirilor pentru elevii cu dizabilități, la nivel național, aproximativ 60% dintre clădirile școlare sunt prevăzute cu rampă de acces și doar 30% au grupuri sanitare pentru persoane cu dizabilități.

În regiune, cea mai gravă situație se regăsește în județul Călărași unde aproape 60% din unitățile de învățământ nu au rampă de acces, acestea situându-se în mediul rural.

În ceea ce privește învățământul terțiar, regiunea Sud Muntenia a ocupat în anul 2018 ultimul loc în ceea ce privește ponderea absolvenților de studii superioare (9,95%), situându-se mult sub media națională (26,3%). Acest nivel este considerabil mai mic decât media UE de 40,7 % și mai mic decât obiectivul național al României de 26,7 % din cadrul Strategiei Europa 2020.

O provocare semnificativă pentru perioada următoare sunt competențele digitale ale capitalului uman, indicator la care România se situează pe locul 27 în rândul țărilor UE. Astfel, nivelurile competențelor digitale de bază și avansate rămân cele mai scăzute în rândul statelor membre ale UE, doar 29 % dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani având competențe digitale de bază (57 % la nivelul UE în ansamblu), iar 10 % având competențe digitale avansate (față de o medie a UE de 31 %). În ciuda creșterii procentului de specialiști în domeniul TIC, aceștia reprezintă o proporție mai mică din forța de muncă în comparație cu ansamblul UE (2,1 % față de media UE de 3,7 %). De altfel, evenimentele recente globale cauzate de pandemia Covid-19 au demonstrat că domeniul educației va trebui să treacă prin schimbări radicale, care vor viza reorganizarea infrastructurii existente și vor permite trecerea în mediul virtual a numeroase activități educaționale.

Nivelul de instruire scăzut al populației este determinat de o serie de factori precum: scăderea natalității, migrația populației, scăderea populației școlare, creșterea abandonului școlar, precum și participarea redusă a adulților la învățarea pe tot parcursul vieții.

Evaluările de impact ale programelor pentru 2014 – 2019 privind infrastructura educațională subliniază importanța continuării investițiilor privind modernizarea infrastructurii educaționale 2021 – 2027.

În acest context, este evident faptul că educația și ocuparea forței de muncă sunt domenii prioritare, care trebuie să fie finanțate în mod corespunzător, dat fiind faptul că joacă un rol crucial în

soluționarea multor provocări socioeconomice, demografice, de mediu și tehnologice. 36 Strategia privind modernizarea infrastructurii educationale 2017-2023.

Pentru perioada de programare 2021 - 2027, regiunea va primi sprijin financiar pentru dezvoltarea și modernizarea sistemului de educație și formare profesională, învățământ dual, dezvoltării competențelor actorilor implicați în procesul de descoperire antreprenorială, dezvoltarea de competențe pentru specializare inteligentă, digitalizare, inovare și antreprenariat, astfel încât să se asigure tuturor cetățenilor mijloacele necesare pentru a-și atinge potențialul, precum și să asigure prosperitatea economică durabilă și capacitatea de integrare a acestora pe piața forței de muncă. Lista priorităților de finanțare din domeniul Educației și Ocupării Forței de Muncă a fost elaborată pe baza rezultatelor analizei socio-economice și reflectă necesitățile de finanțare ale nevoilor și problemelor identificate, precum și a potențialei contribuții la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă în regiunea Sud Muntenia, în perioada 2021 - 2027.

Astfel, pentru domeniul prioritar 5. Susținerea educației și ocupării forței de muncă au fost propuse cinci priorități de finanțare complementare și care se susțin reciproc, în conformitate cu nevoile și problemele specifice ale regiunii. Implementarea acestora va conduce la eliberarea potențialului de cunoaștere al regiunii Sud Muntenia, ameliorând astfel rezultatele în domeniul educației, precum și calitatea și rezultatele instituțiilor de învățământ și de cercetare din regiune.

Prioritatea 6. SUSTINEREA SĂNĂTĂȚII ȘI INCLUZIUNII SOCIALE

OBIECTIV: Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale

Justificare:

O stare bună de sănătate este un element esențial al bunăstării umane, reprezentând o valoare în sine. Aceasta trebuie privită din prisma a două unghiuri de vedere: la nivel individual, o stare bună de sănătate permite oamenilor să își desfășoare bine activitățile și o un grad ridicat al calității vieții, iar la nivel societal, o stare de sănătate ridicată este un element cheie al capitalului uman contribuind la competitivitatea la nivel regional sau local. Numai o populație sănătoasă poate să își atingă pe deplin potențialul economic.

Sectorul asistenței medicale este unul dintre cele mai mari din Uniunea Europeană: el reprezintă aproximativ 10% din produsul intern brut al UE și angajează unul din zece lucrători, cu o proporție mai mare decât proporția medie a lucrătorilor cu educație de nivel terțiar.

Sănătatea, prin urmare, joacă un rol important în Agenda 2030. În documentul de reflecție Către o Europă până în 2030, Comisia a subliniat că *”Sănătatea este o nevoie umană de bază, iar UE a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește combaterea inegalităților în materie de sănătate și a cauzelor sociale și de mediu ale acestora. O stare de sănătate bună are valoare nu numai ca factor determinant major al calității vieții, al bunăstării și al participării sociale a fiecărei persoane, ci contribuie și la crearea unei economii europene durabile”*. Sistemul român de îngrijire a sănătății, cu instituțiile sale și profesioniștii din sănătate, așează pacientul în centrul preocupărilor sale.

Conceptul social pe care se fundamentează sistemul de sănătate este bazat pe principiile de acces universal la asistență medicală de calitate și, prin urmare, presupune aplicarea principiului solidarității în finanțare.

Astfel, trebuie redată cetățenilor încrederea în sistemul de sănătate, prin accesul civilizat la serviciile medicale de care au nevoie, precum și redarea demnității personalului medical.

Prioritatea 7. DEZVOLTAREA RURALĂ ȘI AGRICULTURA

OBIECTIV: Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia

Justificare:

Politica agricolă a Uniunii Europene, cunoscută și sub numele de Politica Agricolă Comună, garantează menținerea unui echilibru între producția alimentară europeană și dezvoltarea economică viabilă a comunităților rurale, pe de o parte și măsurile de protecție a mediului, vizând combaterea schimbărilor climatice, gospodărirea apelor, bioenergia și diversitatea, pe de altă parte. Cele 9 obiective cheie vor constitui fundamentul pe care se vor construi viitoarele planuri strategice ale politicii agricole comune (PAC), o politică orientată mai mult către rezultate.

Ele urmăresc:

- să le asigure agricultorilor un venit echitabil;
- să stimuleze competitivitatea;

- să restabilească echilibrul de putere în lanțul alimentar;
- să combată schimbările climatice;
- să protejeze mediul;
- să conserve peisajele și biodiversitatea;
- să sprijine reînnoirea generațională;
- să ajute la dinamizarea zonelor rurale;
- să protejeze calitatea alimentelor și sănătatea.

Pactul ecologic european este foaia de parcurs a UE pentru a ajunge la o economie durabilă. Acest lucru se va putea realiza transformând provocările legate de schimbările climatice și de mediu în oportunități – în toate domeniile de politică – și asigurându-ne că tranziția este justă și incluzivă pentru toți europenii. Fermierii sunt inima comunităților rurale. Ei dau întregii Europe bunuri publice vitale.

Viitoarea PAC propune stimularea zonelor rurale prin măsuri care:

- să ajute tinerii să devină fermieri, prin îndrumare oferită de fermieri mai experimentați, prin îmbunătățirea transferului de cunoștințe de la o generație la alta și prin dezvoltarea unor planuri de succesiune
- să încurajeze statele membre să facă mai mult la nivel național, de exemplu prin norme mai flexibile privind impozitarea și moștenirea, pentru a îmbunătăți accesul tinerilor fermieri la terenuri
- să le impună fermierilor cerințe mai stricte de siguranță și calitate a alimentelor, de exemplu prin acordarea sprijinului financiar doar dacă aceștia respectă normele de reducere a utilizării pesticidelor sau antibioticelor

Domeniile de acțiune ale Pactul ecologic european vizează toate sectoarele economiei. Legat de agricultură și dezvoltare durabilă, domeniile de acțiune sunt: **“De la fermă la consumator”** și **„Agricultură sustenabilă”**.

Strategia “De la fermă la consumator” are ca obiectiv producerea de alimente europene sigure, nutritive și de înaltă calitate, produse cu un impact cât mai mic asupra naturii.

Comisia Europeană va colabora cu statele membre și cu părțile interesate pentru:

- A asigura un proces de tranziție echitabil și corect pentru toți cei care lucrează în sectorul agricol și maritim european;

➤ A reduce semnificativ dependența de pesticidele chimice, riscurile asociate acestora și amploarea utilizării lor, precum și pentru a lua măsuri similare în ceea ce privește îngrășămintele și antibioticele;

➤ A dezvolta tehnici agricole și de pescuit inovatoare, care să protejeze recoltele de dăunători și de boli.

Strategia „**De la fermă la consumator**” va contribui, de asemenea, la combaterea fraudelor din domeniul alimentar prin prevenirea, detectarea și luarea de măsuri contra acestora în coordonare cu statele membre și cu țările terțe.

Prin intermediul strategiei „**Agricultură sustenabilă**” Comisia Europeană promovează durabilitatea în agricultură și în zonele rurale din UE prin politica agricolă comună (PAC).

➤ Politica agricolă comună durabilă PAC își propune să se asigure că agricultura și silvicultura în UE sunt durabile din punct de vedere social, economic și ecologic.

➤ Sustenabilitate socială PAC sprijină și consolidează beneficiile pe care agricultura și silvicultura le aduce societății europene.

➤ Sustenabilitatea mediului PAC își propune să combată schimbările climatice, să protejeze resursele naturale și să consolideze biodiversitatea în UE.

➤ Sustenabilitate economică Agricultura și silvicultura pot oferi recompense economice durabile fermierilor, administratorilor de păduri și UE în ansamblu.

➤ Modernizarea agriculturii Tranziția către agricultura durabilă în UE este determinată de noile tehnologii, cercetare și inovare și răspândirea cunoștințelor.

Modelul european de agricultură se bazează pe un sector competitiv, orientat spre piață, îndeplinind, totodată, și alte funcții publice, cum ar fi protejarea mediului înconjurător, oferirea unor așezări rezidențiale mai convenabile pentru populația din spațiul rural, precum și integrarea agriculturii cu mediul înconjurător și cu silvicultura. Odată cu integrarea în Uniunea Europeană, România urmează, în ceea ce privește agricultura și dezvoltarea rurală, principiile Politicii Agricole Comune (PAC), care reprezintă un set de reguli și măsuri adresate în principal creșterii productivității, garantării unui nivel de viață echitabil populației din agricultură, stabilizarea piețelor, garantarea securității aprovizionărilor, asigurarea consumatorului cu produse la prețuri raționale. Aceasta a pierdut foarte mult, în urma deteriorării situației în sectorul agricol, prin distrugerea filierelor pe produse și ca urmare a divizării în milioane de exploatați de mici dimensiuni, lipsite de utilajele necesare unei agriculturi moderne și care cu greu se aliniază cerințelor pieței și unei

agriculturi moderne, performante. În perioada viitoare de programare, oportunitățile de finanțare a sectorului agricol prin FEADR 2021-2027 vor fi: Investiții tangibile și intangibile care contribuie la:

- îmbunătățirea orientării spre piața și creșterea competitivității, digitizare;
- îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul valoric;
- atragerea tinerilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor din zonele rurale
- promovarea bioeconomiei

La nivelul regiunii Sud Muntenia, în privința interconexiunii dintre agricultură și dezvoltarea rurală este nevoie de o abordare complexă, având în vedere rolul important a celor două sectoare în ansamblul economiei regiunii. Multe dintre zonele rurale din Sud Muntenia se confruntă cu numeroase probleme în plan socio-economic și de mediu, iar foarte multe dintre întreprinderile active în sectorul creșterii animalelor și în cel forestier încă mai trebuie să depună eforturi pentru a deveni competitive.

Zonele rurale din regiunea Sud Muntenia prezintă o deosebită importanță din punct de vedere economic, social și din punct de vedere al dimensiunii lor, diversității, resurselor naturale și umane pe care le dețin. Dezvoltarea economică și socială durabilă a zonelor rurale este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază, pentru ca în viitor să poată concura efectiv în atragerea de investiții, asigurând totodată și furnizarea unor condiții de viață adecvate și servicii sociale necesare comunității.

CAPITOLUL V

ASPECTE DE DEZVOLTARE DURABILA ALE JUDEȚULUI ARGES

Situat în partea central-sudică a României, județul Argeș, cu o suprafață de 682631 ha (6826,3 kmp), reprezintă 2,9% din teritoriul țării. Pe teritoriul județului Argeș se intersectează paralela de 45° latitudine nordică cu meridianul de 25° longitudine estică. Altfel spus, acest punct marchează jumătatea distanței dintre Ecuator și Polul Nord, dar și jumătatea distanței dintre Oceanul Atlantic (vestul) și Munții Urali (estul Europei).

Punctele extreme sunt localizate în comunele:

- Nușoara *la nord*
- Miroși *la sud*
- Dragoslavele *la est*
- Ciomăgești *la vest*

Județele învecinate sunt:

- Bașov și Sibiu *la nord*
- Teleorman *la sud*
- Dâmbovița *la est*
- Olt și Vâlcea *la vest*

Structura administrativă a județului cuprinde: **3 municipii**: – Pitești – reședința județului, Câmpulung, Curtea de Argeș, **4 orașe**: Costești, Mioveni, Topoloveni, Ștefănești, **95 comune și 577 sate**.

Poziția geografică și relieful înconjurător care îl protejează de influența vânturilor din vest și est, asigură județului o climă temperat-continentală cu ierni blânde. În ceea ce privește temperaturile extreme înregistrate la Stația de Observare Pitești amintim: -19,4°C (26 ianuarie 2000) și 39,8 °C (4 iulie 2000). Pe lângă mari variații de temperatură, există și mari diferențe în ceea ce privește cantitatea de precipitații de la 1092,9 litri/mp în anul 2014, la 441,4 litri/mp în anul 2000 înregistrată la Stația de Observare Pitești.

Diversele forme de relief se îmbină într-o armonie deplină, predominante (55,0% din suprafață) fiind cele de înălțime medie – Dealurile Subcarpaților Getici și Podișul Getic. Jumătatea cealaltă este împărțită aproximativ egal între munți (25,0%) și câmpii (20,0%).

Regiunea montană din nord aparține culmilor celor mai înalte ale Carpaților Meridionali cu Masivul Făgărașului (vârful Moldoveanu – cel mai înalt vârf din țara noastră, cu o altitudine de 2544 m și vârful Negoiu cu 2535 m) și părții vestice a masivului Bucegi, cu munții Leaota și Piatra-Craiului, despărțiți de culoarul tectonic Bran-Rucăr. Flora acestei zone cuprinde elemente rare, ocrotite cum sunt: floarea de colț, smârdarul, iedera albă, ghințura galbenă, zâmburul, ș.a. Suprafețele întinse, acoperite cu păduri adăpostesc în rezervații variate specii de interes cinegetic: mistrețul, căprioara, cerbul, ursul, râsul, lupul, capra neagră, cinteza, cocoșul de munte, vulturul pleșuv, brun și cenușiu. Dintre rezervațiile naturale de pe teritoriul județului Argeș putem aminti: Parcul Național „Piatra Craiului”, Poienele cu Narcise de la Negrași, Valea Vâlsanului, Peștera de la Uluce, Punctul Fosilifer Suslănești, Lacul Iezer, Lacul Valea Rea și Granitul de la Albești.

Județul beneficiază de o bogată rețea hidrografică, cuprinzând bazinele hidro ale Argeșului și afluenții săi: Vâlsan, Râul Doamnei, Râul Târgului, Brăția Argeșului, Oltului cu afluentul său Topolog și Vedea, precum și lacurile naturale și artificiale.

În Subcarpații Getici, la Nucșoara, există Lacul Învârțita, format pe gips, singurul de acest fel cunoscut în țară, având o suprafață de 2,2 ha și adâncime maximă de 5 m. În zona montană se găsesc lacuri de origine glaciară: Buda, Capra, Călțun, Podu Giurgiului. Cel mai mare lac antropoc din județ este Lacul Vidraru, cu o suprafață de 825 ha și un volum util de aproximativ 470 milioane mc.

Fig. 16. Județul Argeș

Clima

Datorită poziției sale geografice și diversității reliefului, județul Argeș beneficiază de un climat temperat continental cu influențe oceanice și submediteraneene. Diversitatea formelor de relief, dispunerea acestora în trepte și orientarea lor spre sud determină o varietate climatică corespunzătoare, respectiv climatul montan, climatul de deal și climatul de câmpie. Ca urmare, temperaturile variază de la cele mai scăzute medii anuale de până la -20 C, însoțite de vânturi puternice, în zona alpină, până la medii anuale mai ridicate, de 100 C în zona de câmpie. Precipitațiile medii anuale oscilează, de asemenea, între 1.200-1.400 mm/m² în zona montană scăzând, în trepte, până aproape de 700 mm/m² în zonele de câmpie.

Geologie

Județul Argeș este situat în partea central-sudică a României, reprezentând, cu o suprafață de 6826,3 km², aproape 3% din întreaga suprafață a țării. Este delimitat la sud de paralela de 44 26' latitudine nordică și la nord de cea de 45 21' latitudine nordică, la vest de meridianul de 24 29' longitudine estică, iar la est de cel de 25 13' longitudine estică. Punctele extreme ale județului Argeș sunt: în partea de nord - comuna Nucșoara, în partea de sud – comuna Miroși, în partea de est – comuna Dragoslavele, iar în partea de vest – comuna Ciomăgești. În partea nordică, limita județului urmărește crestele înalte ale munților Făgăraș, traversează munții Piatra Craiului și culoarul Rucăr – Bran ce desparte județul Argeș de județele Sibiu și Brașov. La est limita cu județul Dâmbovița este mult mai lungă, traversând munții Leaota, Subcarpații Getici, piemontul Căndești și câmpia Găvanu Burdea. Limita sudică dinspre județul Teleorman taie câmpia Găvanu Burdea. La sud-vest, județul Argeș se învecinează cu județul Olt, limita străbătând Câmpia Română și piemontul Cotmeanei, traversând văile din bazinul superior al râului Vedea. Limita vestică, dinspre județul Vâlcea, traversează valea râului Topolog. Principalele altitudini muntoase Asemănător unui amfiteatru natural, relieful județului Argeș e variat și repartizat proporțional coborând în trepte de la nord la sud, cuprinzând toate unitățile geomorfologice carpato - transdanubiene. Treapta înaltă a reliefului este constituită de culmile munților Făgăraș, Iezer-Păpușa, Piatra-Craiului, și Leaota.

Resurse naturale

Principalele resurse naturale neregenerabile din județul Argeș sunt:

- depozite de argilă, marne, nisipuri și pietrișuri localizate în mod preponderent pe râul Argeș și afluenți ai acestuia, în apropierea localităților Curtea de Argeș, Zigoneni, Valea Sasului, Valea Danului, Mălureni etc;
- resurse energetice de petrol și gaze naturale localizate în zonele Poiana Lacului, Merișani Vâlcele, Strâmbeni și Bădești;
- resurse de calcar și gips, utilizate în industria cimentului și a materialelor de construcții, exploatate la Albeștii de Muscel, Mateiaș și Boteni;
- resurse de ape minerale și termale, în cantități relativ mici, exploatate în zona localităților Brădet, Bughea de Sus și Bârla.

Principalele resurse regenerabile sunt apa, cu un volum al resursei de 2.398 milioane m³ /an și masa lemnoasă provenită din pădure, suprafața totală a fondului forestier reprezentând aproximativ 41,0% din suprafața totală a județului.

Populația județului

Potrivit recensămintelor din anii 2002 și 2011 (date provizorii) populația stabilă a județului Argeș era de 652.625 locuitori și, respectiv, de 612.431 locuitori, cu o densitate medie de 95,6 și, respectiv, de 89,7 locuitori pe km² ; populația din mediu urban, repartizată în șapte localități (trei municipii și patru orașe) totaliza, în 2011, 281.642 persoane, reprezentând 45,9% din totalul populației județului. În mediul rural, alcătuit din 95 de localități (comune), locuiau 330.789 persoane. Sub aspect demografic, rezultatele celor două recensăminte relevă o scădere a numărului populației cu 40.194 persoane, reprezentând 6,2 %. Structura populației județului Argeș, potrivit recensământului din 2011, este următoarea:

- pe sexe, din totalul de 612.431 locuitori, 298.111 erau bărbați, respectiv 48,7%, iar 314.320 locuitori erau femei, respectiv 51,3%;
- pe etnii, 571.149 din totalul locuitorilor, respectiv 93,3% erau români. Celelalte etnii conlocuitoare erau reprezentate de țigani, 16.476 locuitori, respectiv 2,7 %, precum și de alte etnii, din care maghiari 237 locuitori, turci 82 locuitori, italieni 72 locuitori, germani 63 locuitori, armeni 39 locuitori, totalizând 0,1%; 23.964 persoane nu au declarat etnia;

- raportat la religie, 576.592 persoane, respectiv 94,2% erau de religie ortodoxă, iar 12.113 persoane, respectiv 1,9% era repartizată preponderent la religiile Penticostală, Romano-Catolică și Adventistă de ziua a șaptea; 23.726 persoane nu au declarat religia.

Piata muncii a Judetului Arges

Judetul Arges are una dintre cele mai competitive pietele ale fortei de munca din Romania, dominata de companii din industria producatoare de automobile, care se lupta pentru a atrage ”gulerele albastre” ale chiar si din cele mai mici localitati. Autobuzele cu muncitori fac naveta si cate 60 de km intre sate si fabricile din Mioveni, Pitesti sau Campulung.

La o populatie activa civila a judetului de aproximativ 256.700 de oameni (ianuarie 2018), rata somajului din ultimii opt ani a avut un constant trend descrescator: de la 4,5% in 2010, la 2,9% in ianuarie 2017 si chiar 2,2% in iunie 2018.

Peisajul angajatorilor, ca numar de firme, a revenit la volumele anterioare crizei economice, in figura 1 putand fi comparata distributia firmelor, in functie de numarul de angajati si localizare, intre anul 2007 si 2017.

Sectorul economic

Judetul Arges are in componenta sa sapte orase din care trei Municipii. In ceea ce priveste populatia si suprafata, situatia se prezinta astfel:

LOCALITATE	SUPRAFATA (km²)	POPULATIE	LOCUITORI/KM²
Municipiul Pitesti	40,7	148.264	3642,85
Municipiul Campulung	35,6	30.025	843,4
Municipiul Curtea de Arges	69,5	26.133	376,01
Oras Costesti	108,06	10.058	92,6
Oras Mioveni	51	30.644	600,86
Oras Topoloveni	33	10.037	304,15
Oras Stefanesti	56,7	13.682	241,31

În ceea ce privește populația ocupată civilă pe activități, situația se prezintă astfel (mii persoane):

După ultimele date statistice în județul Argeș sunt 152.913 salariați cu pondere pe activități astfel:

- 51,3% - industrie și construcții;
- 46,9% - servicii;
- 1,8% - agricultura, silvicultura și pescuit.

Situația numărului de personal din unitățile locale

În județul Argeș cel mai mare număr de personal este cuprins, în anul 2015, în industria prelucrătoare (12120 persoane). La mare distanță se situează comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (7461 persoane), urmat de activitățile din construcții (2158 persoane). Un număr important de personal este activ în activități de transport și depozitare (2151 persoane), în hoteluri și restaurante (1686 persoane), distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (932 persoane), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (383 persoane).

Evoluția numărului de personal în unitățile locale din județul Argeș a fost, în perioada 2008-2015 marcată de scăderea continuă în majoritatea activităților economiei, cu excepția activităților din producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, hoteluri și restaurante, în care s-au înregistrat ușoare creșteri. Cele mai mari scăderi s-au înregistrat în industria prelucrătoare, în comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor și în construcții.

Dinamica generală a firmelor din regiune – investiții

Totalul investițiilor brute în unități locale în industrie, construcții, comerț și alte servicii, în anul 2016 plasează regiunea Sud – Est pe locul 6 între regiunile de dezvoltare ale României. Volumul investițiilor a fost unul scăzut, de doar 6642 milioane lei.

Județul Argeș a avut mici investiții brute, cu ponderi din totalul investițiilor brute de la nivel regional de 7,2%.

Evoluția volumului investițiilor brute în unități locale din industrie, construcții, comerț și alte servicii în perioada 2008-2015, în județul Argeș este crescătoare pentru sectoarele industrie prelucrătoare, hoteluri și restaurante, construcții, comerț, tranzacții imobiliare. În sectorul comerț cu amănuntul investițiile brute au înregistrat o creștere în perioada 2009-2015, nedepășind însă valoarea înregistrată în 2008. Restul sectoarelor economice au înregistrat scăderi ale volumului investițiilor brute în perioada analizată.

Demografia întreprinderilor - întreprinderilor active nou create

Numărul întreprinderilor nou create în anul 2016, în regiunea Sud - Est, a fost de 11360, ceea ce plasează regiunea pe a șasea poziție între regiunile țării. Evoluția numărului de întreprinderi nou create la nivelul regiunii Sud – Est, pentru perioada 2008 – 2016 este puternic descrescătoare, de la 19696 de întreprinderi nou create în 2008, s-a ajuns la 11310 întreprinderi nou create în 2016. La un an de la înființare, ponderea firmelor active nou înființate a fost în creștere în perioada 2008-2016, ajungând în 2016 de 78,4%. În perioada analizată, ponderea firmelor inactive și a firmelor desființate, din cele nou create, la un an de la înființare, a scăzut semnificativ (de la 23,7% firme inactive în 2008 la 13,3% în 2016; de la 22,7% firme desființate în 2008 la 8,3% în 2016)

Cele mai multe întreprinderi au fost create în sectorul comerț (35%), urmat de sectorul Alte activități de servicii colective (26%). În industrie au fost create 17% unități din totalul întreprinderilor nou create în transport 10. Sectorul construcții a contribuit cu 6% la totalul întreprinderilor nou create iar sectorul hoteluri și restaurante cu 8%.

Evoluția ponderilor întreprinderilor nou create pe sectoare de activitate în perioada 2008-2016 arată o scădere a ponderii întreprinderilor nou create din sectoarele comerț, construcții și transporturi și o creștere a ponderii sectoarelor industrie, hoteluri și restaurante și alte servicii. Sectoarele hoteluri și restaurante și transporturi a păstrat o pondere aproximativ constantă a întreprinderilor nou create din total.

Proiecția principalilor indicatori economici

Conform studiului Comisiei Naționale de Prognoză, “Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial, până în 2020”, realizat în mai 2017, pentru produsul intern brut național se prognozează o creștere anuală, până în 2020, de peste 5%. Ponderile creșterii previzionate a PIB al regiunii Sud – Est sunt ușor mai mici decât ponderile pentru nivelul național. Valoarea adăugată brută pe ramuri ale economiei, prognozată pentru Regiunea Sud – Est, arată că cele mai mari ritmuri de creștere se vor înregistra în sectorul construcții, urmată de servicii, industrie și agricultură. În servicii ritmurile de creștere anuală la nivelul Regiunii Sud – Est sunt mai mari decât cele previzionate pentru nivelul național, pentru perioada 2018-2020. În schimb pentru industrie, pentru aceeași perioadă, ritmurile la nivelul Regiunii Sud – Est sunt inferioare celor pentru nivelul național. În agricultură și construcții, ritmurile anuale sunt aceleași la nivelul Regiunii Sud – Est cu celele la nivel național. În construcții și servicii, ritmurile de creștere anuală sunt din ce în ce mai mari în perioada 2018-2020, în timp ce pentru industrie și agricultură ritmurile de creștere sunt în scădere. Se remarcă sectorul agricultură pentru care este previzionat în 2020 un ritm de creștere de 0,9% față de anul anterior, în timp ce în perioada 2017-2019 sunt prognozate ritmuri de creștere anuale de 1,8-1,9%. În industrie ritmul de creștere anuală în perioada 2018-2020 este în diminuare atât la nivelul regiunii cât și la nivel național.

Evoluția previzionată pentru Creșterea reală a PIB în modificări procentuale este superioară la nivelul județului față de creșterea reală PIB la nivelul regiunii Sud-Muntenia, în perioada 2019-2021 cu 0,2 puncte procentuale

Valorile prognozate pentru PIB/locuitor sunt ușor mai mici în județul Arges față de cele prognozate pentru regiunea Sud-Muntenia, cu 11,14% în 2019, cu 10,69% în 2020 și 10,22% în 2021. Evoluția prognozată pentru PIB/locuitor arată o creștere anuală, până în 2022.

Cotele judetene ale somajului

La sfârșitul anului 2017 la nivelul județului Arges erau înregistrați 3951 șomeri, față de 3461 șomeri în 2007, în creștere cu 14,15% față de anul 2007.

Conform BFM, rata șomajului înregistrat la nivel regional cunoaște o evoluție fluctuantă în intervalul 2008-2017, cea mai mare valoare înregistrându-se în anul 2012, de 5309 șomeri înregistrați.

Evoluția șomajului pe nivele de educație arată o creștere a numărului de șomeri în perioada 2007-2016 pentru primele două nivele de educație. Cea mai mare creștere a numărului de șomeri înregistrați este la nivelul de educație liceal și postliceal la care se constată o creștere cu 280 șomeri în anul 2016 față de anul 2008. În aceeași perioadă, șomajul înregistrat la nivelul de educație primar, gimnazial și profesional a înregistrat o creștere de 213 șomeri, în timp ce pentru nivelul universitar se constată o scădere (neseemnificativă) de 3 persoane.

Ponderea șomerilor înregistrați cu nivel de educație primar, gimnazial și profesional a înregistrat la nivelul județului o scădere în perioada 2007-2011, urmată de o creștere în perioada 2012-2017, ajungând la 78,4%. Ponderea șomerilor înregistrați cu nivel de educație liceal și postliceal a avut o evoluție oscilantă în perioada analizată, atingând procentul de 20,1% în 2017. Șomerii înregistrați cu nivel de educație universitar au avut o pondere din totalul șomerilor înregistrați din regiune în creștere în perioada 2007-2011, urmată de o perioadă de scădere continuă până în 2017 când ponderea a fost de 1,5%, mai mică decât cea din 2007, de 1,8%.

La sfârșitul lunii ianuarie 2020, în evidențele Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Arges erau înregistrați 2842 de șomeri (din care 1317 de femei), rata șomajului fiind de **3,46%**.

Comparativ cu luna precedentă, când rata șomajului a fost de 3,54%, în acea lună acest indicator a înregistrat o scădere cu 0,08 pp.

Din totalul de 2842 de persoane înregistrate în evidențele AJOFM Arges, 806 erau beneficiari de indemnizație de șomaj, iar 2036 erau șomeri neindemnizați. În ceea ce privește mediul de rezidență, 2038 de șomeri provin din mediul rural și 804 sunt din mediul urban.

Șomerii cu studii gimnaziale au ponderea cea mai mare în totalul șomerilor înregistrați în evidențele AJOFM Arges (48,55%), urmat de cei cu studii liceale (18,89%), iar 16,42% au studii primare. Șomerii cu nivel de studii medii – submedii reprezintă 98,53% din totalul șomerilor înregistrați, iar cei cu studii superioare sunt 1,47%.

Structura șomerilor înregistrați pe nivel de ocupabilitate, stabilit prin profilare, se prezintă astfel:

- 913 persoane foarte greu ocupabile,
- 956 greu ocupabile,
- 640 mediu ocupabile
- 333 sunt persoane ușor ocupabile.

Încadrarea într-o categorie de ocupabilitate se realizează ca urmare a activității de profilare a persoanelor înregistrate în evidențele AJOFM.

Structura locurilor de muncă vacante pe activități ale economiei naționale în anul 2019, la nivelul județului Arges, arată că activitățile cu cele mai mari valori sunt: *Comerț cu ridicata și cu amănuntul, Sanatate si asistenta sociala, Industria prelucrătoare, Construcții, Învățământ, Transport și depozitare, Agricultură*. În perioada 2008-2017 au înregistrat creșteri ale numărului de locuri de muncă vacante activități precum *Comerț cu ridicata și cu amănuntul, Agricultură, Hoteluri și restaurante, Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, Activități de servicii administrative și activități de servicii suport*.

Domeniul economic si sectoarele aferente

Distribuția activității pe sectoare macro - economice se inscrie in problematica națională a ponderii prea mari a persoanelor ocupate în agricultură comparativ cu cifra de afaceri generată de sectorul agricol. În termeni de evoluție, dacă sectorul industrial și cel al serviciilor au reușit, după o scădere în 2009, să depășească perioada de criză (în termeni de cifră de afaceri generată), sectorul agricol nu pare a fi afectat în mod semnificativ de conjunctura economică mondială pe fondul unei producții a cărei valoare de piață nu reușește să înregistreze creșteri semnificative, trădând lipsa de dezvoltare a valorii adăugate a produselor în această ramură economică.

Agricultura

În perioada 2011 – 2014, suprafața agricolă a înregistrat o creștere, minoră atât la nivel regional 0,050% cât și la nivel național, 0,59% .

Astfel, dacă în anii 1950 - 1960 fenomenul migrațional se manifesta dinspre rural către urban, culminând în anii 1970 cu industrializarea masivă a țării și creșterea gradului de urbanizare, începând cu anii 1990 și până în prezent regiunea se confruntă cu efectul invers al acestui fenomen și anume părăsirea zonelor urbane care nu mai puteau asigura susținerea economică, către mediul rural. Acest fenomen s-a agravat odată cu izbucnirea, în anul 2008, a recesiunii financiare mondiale, iar implicațiile crizei economice asupra agriculturii sunt detaliate pe larg în subcapitolul 2.7. Economia regiunii Sud Muntenia.

Raportul dintre suprafața arabilă a țării și numărul de locuitori denotă faptul că fiecărui locuitor din România îi revin circa 0,7 ha teren arabil, valoare superioară multor țări din Uniunea Europeană și aproape dublă față de media UE 27, care este de 0,35 ha/locuitor

Astfel, în anul 2014, suprafața agricolă a regiunii Sud Muntenia era de 2.433.534 mii ha, respectiv 70,63% din suprafața totală a regiunii și 16,63% din suprafața agricolă a României, ocupând astfel prima poziție la nivel național. De asemenea, regiunea ocupă poziția de lider la nivel național și în ceea ce privește suprafața de teren arabil (1.968,9 mii ha, reprezentând 57,04% din suprafața totală a regiunii și 13,44% din suprafața terenului agricol la nivel național), cât și în cazul suprafețelor acoperite de livezi (41.176 ha, reprezentând 1,6%

suprafața totală a regiunii și 20,9% din suprafața totală de livezi la nivel național). La nivel județean, cele mai mari ponderi ale suprafețelor agricole se înregistrează în Teleorman (20,5%) și Călărași (17,48%), iar cele mai mici ponderi în Prahova (11,2%) și Dâmbovița (10,2%).

Conform datelor primite de la Direcțiile pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală din fiecare județ care compun regiunea Sud Muntenia, se conturează mai multe zone pedoclimatice care au diferite caracteristici, priorități tehnologice și direcții de dezvoltare, după cum urmează:

Județul Argeș

În partea de sud a județului, în zonele Pitești - Bârla, Pitești - Miroși, Pitești - Leordeni specific este cultivarea cerealelor și a plantelor uleioase, iar în partea de nord a județului, reprezentând Pitești - Câmpulung, Pitești - Nucșoara, Pitești - Sălătrucu este caracteristică activităților agricole de creștere a animalelor și a pomiculturii.

Județul Dâmbovița

Partea de sud a județului, se remarcă prin specializarea în producția de legume, respectiv în zona Slobozia, Moară – Brezoale - Lungulețu, în timp ce nord-vestul județului este axat pe producția de fructe, în zona Voinești-Mănești.

Județul Prahova

Arealul format de localitățile Târgșorul Vechi, Șirna, Pucheni, Gherghița, Drăgănești, Ciorani, Baba Ana, situate în zona de sud, est, sud-est a județului este specializat pe culturile de cereale și plante uleioase 332 iar partea de nord a județului, arealul determinat de localitățile Slănic, Drajna, Posești, Starchiojd, Valea Călugărească, Iordăchianu, Salcia, predomină creșterea animalelor, viticultura și pomicultura. În județele din partea de sud a regiunii, respectiv Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița, suprafețele agricole sunt cultivate cu cereale pentru boabe, plante uleioase, plante de nutreț și legume.

ZONELE CU POTENȚIAL AGRICOL INEFICIENT VALORIFICAT

La nivelul anului 2014, în regiunea Sud Muntenia situația terenurilor degradate și neproductive indica un număr de 33.527 ha încadrate în această categorie. Cea mai mare suprafață a terenurilor degradate și neproductive se regăsea în județul Argeș (10.990 de terenuri

degradate și neproductive), urmat de Prahova (8.337 hectare), cele mai puține astfel de terenuri fiind înregistrate în județele Dâmbovița (1.961 ha) și Giurgiu (1.324 ha).

Prin urmare, putem afirma că productivitatea muncii din sectorul agricol este una foarte scăzută, pe fondul dotării deficitare cu echipamente și a tehnologiilor inadecvate producției, precum și a neutilizării complete și eficiente a potențialului agricol.

Producția vegetală este în mare parte concentrată asupra **culturilor extensive**.

La nivel de județe, culturile de cereale boabe au ocupat cele mai mari suprafețe în județele din sudul regiunii, îndeosebi în Argeș (75,98% din suprafața cultivată la nivel județean și 9,76% din suprafața cultivată la nivel regional) și Dâmbovița (68,08% din suprafața de la nivel județean și 9,43% din suprafața cultivată la nivel de regiune). O situație detaliată pe județe se poate observa în tabelul de mai jos:

	Suprafața cultivată totală	Cereale boabe	Din care cele mai importante:			Legumi -noase	Cartofi	Plante uleioase, inclusiv floarea-soarelui	Legume	Furaje verzi
			Grâu și secară	Orz, orzoaică și ovăz	Porumb					
România	8,466,658	5,257,168	2,126,417	584,984	2,439,842	133,408	169,304	2,821,996	226,328	195,854
Sud Muntenia	1,870,788	1,189,048	589,473	115,969	463,842	40,512	16,576	717,150	41,327	28,758
Argeș	152,749	116,065	42,415	9,223	57,801	203	2,416	31,462	4,405	3,465
Călărași	409,721	252,498	127,401	22,460	102,302	13,453	284	165,363	1,597	2,299
Dâmbovița	164,757	112,161	35,302	15,092	59,307	2,672	9,682	34,753	13,465	4,317
Giurgiu	240,564	157,529	85,886	23,387	44,404	4,502	579	86,933	4,553	5,190
Ialomița	348,178	202,645	99,314	15,334	84,190	9,652	137	162,381	6,949	2,162
Prahova	142,403	90,957	35,688	4,688	50,090	1,358	2,422	47,577	4,104	3,694
Teleorman	412,416	257,193	163,467	25,787	65,749	8,673	1,057	188,682	6,254	7,633

Fig. 17. Producția vegetală pe județe, tone (în anul 2018)

Producțiile vegetale la hectar au avut evoluții diferite de-a lungul perioadei analizate 2015-2018, înregistrându-se creșteri în cazul producțiilor de porumb (55,32% în 2018 față de 2015), grâu (-81,89% în 2018 față de 2015) și a celor de orz-orzoaică (101,6% în 2018 comparativ cu 2015). Creșteri ale producției medii s-au înregistrat în cazul plantelor uleioase. Cea mai importantă creștere au avut-o culturile de legume în solarii. Producțiile obținute precum și evoluția de-a lungul perioadei analizate la principalele culturi sunt foarte mici în

comparație cu potențialul regiunii, ceea ce denotă o productivitate scăzută a agriculturii. De asemenea, producțiile totale înregistrează mari fluctuații de la un an la altul, influențate de nivelul dotărilor tehnice necorespunzătoare și a modului de exploatare practicat, a fragmentării terenurilor și a condițiilor climatice (mai ales în anii secetoși).

Creșterea productivității poate fi influențată de utilizarea soiurilor certificate de Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare Agricolă Fundulea, care este recunoscută drept cea mai importantă unitate de cercetare agricolă din România datorită atât rezultatelor obținute în diferitele sectoare ale cercetării agricole privind cerealele, plantele tehnice și furajere, cât și în valorificarea acestor rezultate de către cultivatori. Înființarea sa a făcut posibilă continuarea bogatei tradiții a cercetărilor agricole organizate în România încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea, în scopul abordării științifice și rezolvării unor obiective prioritare pentru agricultura națională.

Regiunea Sud Muntenia deține 15,23% din suprafața ocupată cu vii pe rod a României și a realizat 11,23% din producția națională în anul 2018. Județul Prahova a ocupat primul loc în ceea ce privește producția de struguri (36,53% din producția regională de struguri), cu o suprafață ocupată de vii în proporție de 26,82% din suprafața viilor la nivel regional, fiind inclus în zona viticolă Dealu Mare, faimoasă zonă viticolă care cuprinde și județul Buzău. O influență mare asupra producțiilor obținute o are și Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație de la Valea Călugărească, prin crearea unor soiuri aclimatizate precum și Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Biotehnologii în Horticultură Ștefănești. În ceea ce privește suprafața cultivată cu pepeni verzi și galbeni în anul 2018, aceasta reprezenta 16,92% din suprafața totală cultivată cu pepeni verzi și galbeni la nivel național și 0,199% din suprafața agricolă a regiunii. Producția agricolă de pepeni a regiunii, la nivelul anului 2018, a reprezentat 13,97% din producția de pepeni de la nivel național, ocupând locul 6 la acest indicator. Cele mai mari producții au fost obținute în județele Ialomița (7,09% din producția regională) și Teleorman (3,14).

Regiunea Sud Muntenia a obținut, în anul 2018, o producție de 440.965 tone de fructe, respectiv 24,31% din producția de fructe de la nivel național, ocupând locul 1 la producția de fructe. Cele mai mari producții de fructe s-au înregistrat în județele Prahova (59,62% din producția regională) și Dâmbovița (36,84%). Din componența producției regionale, cele mai mari ponderi le dețin prunele, cu 46,63% din producția totală de fructe (Dâmbovița) și

căpșunile cu 44,32% (Argeș) . Aceste rezultate se datorează coordonării integrate a întregii activități din pomicultura românească prin sectoarele de bază ale unităților de cercetare în domeniul pomicol cum ar fi: Institutul de Cercetare și Dezvoltare Pomicolă Mărăcineni, Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură Voinești, Institutul de Cercetare și Dezvoltare Agricolă Albota.

Cresterea animalelor

În anul 2018, producția zootehnică a regiunii ocupă locul al 2 la nivel național, cu un procent de 15,8% din producția națională, activitatea de creștere a animalelor reprezentând principalul debușeu de valorificare a producției agricole vegetale și de dezvoltare a industriei alimentare. La nivelul anului 2018, regiunea Sud Muntenia deținea 19.355.258 de păsări (26,16% din efectivul de păsări al României), 649.680 porcine (16,55% din efectivul la nivel național), 974.041 de ovine (9,57%), 215.546 de bovine (10,90%), 270.021 de caprine (17,54%), 228.880 de familii albine (13,55%) și 64.821 cabaline (14,48%). În ceea ce privește numărul de animale ce revin la 100 ha teren, situația la nivelul regiunii, în anul 2018, era următoarea: 9,6 bovine (comparativ cu 15,2 la nivel național), 34,5 de porcine (comparativ cu 45,2) și 55,4 de ovine și caprine (față de 90,3 la nivel național). Evoluția efectivului de animale se poate observa și la nivel de județe componente ale regiunii, în următorul tabel:

	Bovine		Porcine		Ovine		Caprine		Cabaline		Pasari		Familii de albine	
	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018
România	2068888	1977232	5041788	3925283	9518225	10176400	1417176	1539317	524741	447791	75446750	73993010	1350998	1689500
Regiunea SUD-MUNTENIA	235249	215546	893474	649680	884112	974041	251816	270021	74727	64821	18281890	19355258	194209	228880

Județ	2014	2015	2016	2017	2018
Teleorman	31709	28481	135209	65658	125171
Prahova	37742	37099	96844	79507	172995
Ialomița	26636	22457	132914	113097	134978
Giurgiu	20174	13366	101871	73402	69687
Dâmbovița	33202	29580	86975	60788	60099
Călărași	21903	24441	147692	93391	135750
Argeș	63883	60122	191969	163837	185432
Total	2047143	1797236	3436973	2047143	2095538

Fig. 18. Efective de animale pe județele Regiunii Sud-Muntenia, capete (2014 - 2018)

Sursa: Institutul National de statistica, Tempo Online

Regiunea Sud Muntenia deține, în anul 2018, ponderi importante, la nivel național, la principalele produse de origine animală, respectiv: 19,84% din producția de carne (loc 1 la nivel național), 24,68% din producția de ouă (loc 1), 13,59% din producția de miere (loc 4), 12,00% din producția de lapte (loc 4) și 9,27% din producția națională de lână (loc 6). Unități importante de procesare a cărnii precum și de creștere a păsărilor se regăsesc în localități precum Crevedia, Răcari, Budești, Mihăilești, Frumușani, Urziceni, acestea fiind amplasate în apropierea municipiului București, ceea ce indică faptul că deservește cu prioritate piața de desfacere a capitalei.

Silvicultura

Pădurea este o sursă inestimabilă, un bun de interes național și reprezintă baza economică a producției de lemn și alte produse specifice forestiere, dar la fel de importante sunt și funcțiile speciale de protecție, esențiale pentru protecția solului împotriva eroziunii, îmbunătățirea bilanțului hidric și asigurarea purității apelor, ameliorarea factorilor climatici

dăunători. Starea pădurilor poate fi grav afectată de factori naturali, cum ar fi atacuri ale dăunătorilor forestieri sau fenomene antropice, precum schimbările climatice, incendiile și poluarea atmosferică. Toți acești factori reprezintă amenințări care pot afecta grav sau chiar pot distruge pădurile.

Evoluția suprafeței forestiere, în intervalul 2011 – 2018, indică o ușoară creștere de numai 0,2%, aceeași tendință fiind înregistrată și la nivel național, în creștere cu aproximativ 0,65%. Suprafața fondului forestier în regiunea Sud Muntenia, la nivelul anului 2018, era de 659 mii ha (locul 6 în România), reprezentând 10% din suprafața fondului forestier național. Județele cu cele mai mari suprafețe ale fondului forestier sunt Argeș și Prahova, cu 277 mii ha și 146 mii ha, în timp ce pe ultimele locuri se află Ialomița și Călărași, cu 26 mii ha, respectiv 22 mii ha.

În ceea ce privește suprafața pădurilor, la nivelul regiunii Sud Muntenia sunt 642 mii ha de pădure în 2018 (locul 5 la nivel de țară), reprezentând 10% din suprafața totală a pădurilor la nivel național. Studiind distribuția teritorială a pădurilor, primele locuri sunt ocupate de Argeș și Prahova, cu 42% respectiv 22% din suprafața pădurilor la nivel regional, în timp ce pe ultimele locuri se regăsesc județele Ialomița și Călărași, cu 4% și 3% din suprafața de păduri. Predominante la nivel regional sunt pădurile de foioase, 77%, și cele de rășinoase, 20% din suprafață, ambele tipuri regăsindu-se în județele Argeș și Prahova.

Referitor la volumul de lemn recoltat în regiunea Sud Muntenia, la nivelul anului 2018, acesta a fost de 1.756,8 mii m³, reprezentând 9% din volumul de lemn recoltat la nivel național (loc 6). Categoriile recoltate sunt: fag (32%), rășinoase (17%) și diverse specii moi (20%). Cel mai mare volum de lemn s-a recoltat în județele Argeș (35% din volumul total regional) și Prahova (23% din total regional), iar cel mai mic volum în Ialomița (6 %) și Teleorman (4%).

În ceea ce privește starea de sănătate a pădurilor, din punct de vedere statistic, observațiile monitoringului forestier sunt relativ reprezentative pentru regiunea Sud Muntenia, acestea având reprezentativitate doar la nivel național. Orientativ însă, se poate estima că starea de sănătate a pădurilor din regiune este bună. Astfel, circa 80% din arbori nu prezintă defoliere, iar aprox. 85% nu prezintă decolorare. În regiunea Sud Muntenia s-au executat regenerări

artificiale pe o suprafață de 742 mii ha, în anul 2018, în scădere cu 30% față de anul 2011. O scădere semnificativă se regăsește în județul Ialomița (-66%) și Giurgiu (-33%), iar la polul opus se situează județul Dâmbovița cu o creștere de 55%.

Piscicultura

Regiunea Sud Muntenia deținea, în anul 2018, ponderi importante, la nivel național, la principalele produse de origine animală, respectiv: 19,84% din producția de carne (loc 1 la nivel național), 24,68% din producția de ouă (loc 1), 13,59% din producția de miere (loc 4), 12,00% din producția de lapte (loc 4) și 9,27% din producția națională de lână (loc 6). Unități importante de procesare a cărnii precum și de creștere a păsărilor se regăsesc în localități precum Crevedia, Răcari, Budești, Mihăilești, Frumușani, Urziceni, acestea fiind amplasate în apropierea municipiului București, ceea ce indică faptul că deservește cu prioritate piața de desfacere a capitalei.

De menționat este faptul că din totalul amenajărilor, 23 sunt păstrăvării, amplasate în județele montane (Argeș, Dâmbovița, Prahova) și la Nucet (Dâmbovița) funcționează singurul centru de cercetare în domeniul pisciculturii din România. Stațiunea de cercetare de la Nucet are peste 70 de ani de experiență în domeniul pisciculturii, a avut o contribuție esențială în dezvoltarea acestui sector al agriculturii în România. A contribuit la crearea de rase și metiși industriali de crap, aclimatizarea și introducerea în cultură a unor specii noi, tehnologii de reproducere artificială, tehnologii de creștere în policultură.

De asemenea, din cele 203 de amenajări, 44 sunt pepiniere, iar restul crescătorii. România are cel mai mare potențial piscicol din Sud Estul Europei, însă pentru valorificarea corespunzătoare a acestuia, este necesar să existe un număr cât mai mare de unități de procesare a peștelui, care să asigure pe de o parte obținerea de produse piscicole, iar pe de altă parte comercializarea acestora la nivel intern și internațional. Conform Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură, în anul 2011, la nivel național, existau peste 100 de unități de procesare a peștelui. Pe teritoriul regiunii Sud Muntenia exista o importantă unitate de procesare și distribuție a peștelui: SC Elixir CD SRL, cu punctul de lucru în județul Prahova, comuna Bănești, satul Urleta.

Infrastructura de transport

În cadrul regiunii Sud Muntenia, transportul rutier, aflat în ultimii ani într-o continuă dezvoltare, tinde să devină lider în domeniu pe fondul declinului înregistrat de transportul feroviar. Astfel, la sfârșitul anului 2018, rețeaua de drumuri publice măsoară 12.933 km, situând regiunea pe locul 2 din țară, cu un procent de 15% din total.

Rețeaua rutieră asigură o bună comunicare în special între centrele urbane din regiune, facilitând totodată accesul din și înspre diverse centre importante, cum ar fi București, portul maritim Constanța și, nu în ultimul rând, Giurgiu, punct de trecere al frontierei cu Bulgaria prin intermediul podului Prieteniei Giurgiu – Ruse (rutier și feroviar), pod ce traversează Dunărea în sectorul de graniță dintre România și Bulgaria. Din totalul drumurilor publice din regiune, 22,01% erau drumuri naționale iar 77,99% drumuri județene și comunale.

În ceea ce privește densitatea drumurilor publice din regiune, aceasta era mai ridicată decât valoarea înregistrată la nivel național, în anul 2018 (37,5 km/100 km² față de 36,2 km/100 km²). Densitatea drumurilor reprezintă și un indicator de măsurare a accesibilității, fiind considerate zone foarte accesibile cele care au un procent ridicat al densității drumurilor. Astfel, analizând distribuția teritorială a densității drumurilor publice, în Sud Muntenia, se constată că valorile cele mai mari s-au înregistrat în județele Argeș (51,8 km/100 km²), Prahova (47,3 km/100 km²) și Dâmbovița (47,2 km/100 km²), iar cele mai mici valori în județele Călărași (26,5 km/100 km²) și Ialomița (26 km/100 km²), acestea înregistrând aceeași valoare.

Se remarcă diferențe semnificative între nordul regiunii, cu o densitate foarte ridicată a rețelei de drumuri și partea de câmpie, unde rețeaua de drumuri este foarte răsfirată. Explicația constă în tipologia diferită a așezărilor din cele două sub-regiuni și configurația teritoriului: în timp ce în zona montană satele sunt numeroase și de tip răsfirat, cu numeroase drumuri care le leagă, în zona de câmpie sunt așezări puține, dar de dimensiuni mai mari, concentrate teritorial. Starea tehnică a rețelei de drumuri publice, la finele anului 2018, era în general nesatisfăcătoare, situația pe categorii fiind următoarea: din totalul de 12.933 km de drum, doar 5.345 erau modernizați (aproximativ 41% din aceștia) restul de 7.588 km fiind nemodernizați. Cu toate acestea regiunea Sud Muntenia ocupa locul 3 la nivel național, după regiunea Nord-Est cu un număr de 5.915 de km modernizați și regiunea Centru cu 5.742 km. Comparativ cu

cu anul 2011, situația este net superioară, în respectivul an doar 4.219 km de drumuri fiind modernizați (aproximativ 34%) iar restul de 8.488 nefiind modernizați.

Din totalul drumurilor naționale din regiunea Sud Muntenia, 96,70% erau modernizate la sfârșitul anului 2018, dintre care în procent de 100% în județele Dâmbovița și Prahova. Rețeaua de drumuri județene și comunale din regiune măsoară o lungime totală de 10.086 km, dintre care 25,64% modernizată, iar 41% cu îmbrăcămînți ușoare rutiere. La nivel de județ, cele mai mici ponderi ale rețelei de drumuri județene și comunale modernizată au fost înregistrate în județele Argeș (2,88%), urmat de județele Prahova (13,46%) și Călărași (16,33%). În cazul județelor Argeș și Prahova, una dintre provocările modernizărilor de drumuri este relieful montan din partea nordică a județului.

În ceea ce privește rețeaua de drumuri județene și comunale starea tehnică a acestora este nesatisfăcătoare, doar 25,64 % erau modernizați, având o lungime totală de 10.086 km. La nivel de județ, cele mai mici ponderi ale rețelei de drumuri județene și comunale modernizată au fost înregistrate în județele Argeș (2,88%), urmat de județele Prahova (13,46%) și Călărași (16,33%). Rețeaua de drumuri existentă și poziția geografică a regiunii asigură acesteia o bună deschidere internă și internațională. Regiunea Sud Muntenia are o poziție geografică strategică, fiind, pe de o parte, o regiune de graniță, iar, pe de altă parte, amplasată în imediata proximitate a municipiului București, capitala României și una dintre cele mai importante metropole din Europa Centrală și de Est.

Principalele căi rutiere internaționale care străbat regiunea și care facilitează accesul din și înspre aceasta la nivel național și internațional sunt următoarele:

- E60: (Franța, Elveția, Austria, Ungaria) – Borș - Oradea – Cluj-Napoca – Turda – Târgu-Mureș - Brașov – Ploiești –București – Urziceni – Slobozia – Constanța;
- E70: (Spania, Franța, Italia, Slovenia, Croația, Serbia) – Timișoara – Drobeta-Turnu Severin – Craiova – Alexandria – București – Giurgiu – (Bulgaria, Turcia, Georgia);
- E81: (Ucraina) – Halmeu – Livada –Satu Mare – Zalău – Cluj-Napoca – Turda – Sebeș - Miercurea Sibiului – Sibiu – Pitești – București – Constanța;
- E85: (Lituania, Belarus, Ucraina) – Siret – Suceava – Roman – Bacău – Buzău – Urziceni – București – Giurgiu – (Bulgaria, Grecia);
- E574: Bacău – Onești – Târgu Secuiesc – Brașov – Pitești – Craiova;
- E577: Slobozia – Brăila – Galați – (Republica Moldova, Ucraina);

• E584: (Ucraina, Republica Moldova) – Galați – Slobozia.

Regiunea beneficiază de avantajele oferite de autostrăzile A1 (București – Pitești), A2 (București – Constanța), A3 (București – Ploiești) și în viitor de Autostrada Sudului (București - Alexandria – Roșiori de Vede - Slatina - Craiova - Lugoj).

Un alt drum important ce străbate regiunea este DN5, fiind drumul național din România, care leagă capitala București de orașul Giurgiu, aflat pe malul Dunării, la granița cu Bulgaria, fiind continuat dincolo de Giurgiu prin intermediul Podului Prieteniei Giurgiu – Ruse și pe teritoriul Bulgariei.

Transport feroviar

Traversată și de principalele magistrale feroviare ale țării incluse în rețeaua TEN-T de bază și extinsă, regiunea are un real avantaj datorită facilitării de către acestea a legăturii cu importante zone și centre urbane ale țării și asigurării unui transport rapid.

Magistrala cu lungimea cea mai mare care traversează regiunea este și cea care asigură legătura cu principala poartă maritimă a țării - portul Constanța. Potrivit studiului privind „Dezvoltarea urbană în regiunea Sud Muntenia – stadiul actual și scenariul de dezvoltare pentru perioada 2014-2020”, rețeaua de transport feroviar TEN-T din regiune cuprinde următoarele magistrale și linii:

a) Rețeaua feroviară TEN-T de bază:

- Magistrala 300: București - Ploiești - Brașov și mai departe către granița cu Ungaria – este o linie dublă electrificată, parte din Axa prioritară TEN-T feroviară IV. Aceasta asigură conectarea României la rețeaua majoră de transport din Europa Centrală și de Vest;

- Magistrala 500: București-Ploiești-Vicșani (spre Ucraina) – linie dublă electrificată, parte a axei prioritare TEN-T feroviare IX, asigură legătura cu spațiul ex-sovietic;

- Magistrala 800: București - Fetești - Constanța – linie dublă electrificată, parte din axa prioritară TEN-T IV, asigură legătura feroviară cu cel mai important port de la Marea Neagră; -

- Magistrala 900: București – Roșiori - Timișoara - linie dublă electrificată, asigură legătura dintre axele prioritare TEN-T feroviare IX și IV;

- Linia 902: București - Giurgiu – linie dublă neelectrificată, în prezent nefuncțională, din cauza prăbușirii podului de la Grădiștea, va asigura legătura dintre capitală și zona mediteraneană, de-a lungul axei prioritare TEN-T IX;

- Magistrala 1000: București - Ploiești – linie dublă electrificată.

b) Rețeaua feroviară TEN-T extinsă:

- Linia 901: București – Pitești – Râmnicu Vâlcea – este o linie secundară dublă neelectrificată, care este funcțională doar pe tronsonul București - Vâlcele, în timp ce tronsonul Vâlcele – Râmnicu Vâlcea nu a fost încă finalizat, lucrările fiind abandonate în urmă cu peste 15 ani. Odată finalizat, acest tronson va permite accesul rapid al municipiului Pitești și al nordului regiunii la rețeaua TEN-T de bază;

- Linia 903: Videle – Giurgiu – este o linie simplă neelectrificată, care face legătura dintre magistrala 900 și linia 902, fiind utilizată ca alternativă la linia 902 de deplasare între București și Giurgiu, care nu e funcțională.

Rețeaua de căi ferate a regiunii este bine dezvoltată, liniile aflate în exploatare însumând, la sfârșitul anului 2018, o lungime de 1.247 de km, regiunea deținând din acest punct de vedere, 11,6% din totalul pe țară.

Liniile de cale ferată electrificate din cadrul regiunii au o lungime de 451 de km (11,19% din totalul la nivelul țării), ponderea acestora de 36,17% din totalul liniilor de cale ferată nu este superioară mediei pe țară (44,26%). De remarcat este faptul că în județul Argeș rețeaua feroviară este complet neelectrificată. În raport cu suprafața regiunii, liniile de cale ferată aveau o densitate de 36,2 km/1.000 km², fiind inferioară mediei pe țară de 45,2 km/1.000 km².

Cea mai densă rețea de cale ferată exista în județul Ialomița (65,8 km/1000 km²), urmat de Teleorman (39,2 km/1000 km²), Călărași (37,0 km/1000 km²), în timp ce județul Giurgiu înregistra cea mai scăzută valoare (13,3 km/1000 km²).

Totodată, în ultimii ani, ca urmare a alocărilor insuficiente de la bugetul de stat pentru reparația elementelor infrastructurii feroviare, parametrii tehnici ai infrastructurii feroviare publice au suferit o continuă degradare. Aceasta a determinat reducerea treptată a vitezei maxime de circulație pe liniile curente și directe din stații și reducerea lungimii liniilor cu viteza maximă de circulație. Un exemplu elocvent este calea ferată Giurgiu - Giurgiu Nord - București. În data de 13 august 2005, din cauza inundațiilor, podul de cale ferată ce traversa râul Argeș din localitatea Grădiștea s-a prăbușit, iar de atunci legătura feroviară este întreruptă. Trenurile rapide între București și Ruse (Bulgaria) care trec prin Giurgiu Nord, sunt redirecționate prin Videle. Mai mult, potrivit datelor furnizate de Ministerul Transporturilor și

Infrastructurii - Compania Națională de Căi Ferate „CFR”- S.A. București, segmentele de cale ferată care trebuie modernizate în regiunea Sud Muntenia, ca urmare a apartenenței lor la rețeaua TEN-T de bază sau extinsă, sunt următoarele:

- București - Giurgiu - Frontieră - Lungime totală 68,75 km (aproximativ 48 km în regiunea Sud Muntenia), termen maxim finalizare 2030;
- Ploiești Sud - Buzău - Lungime totală 68,6 km (aproximativ 33 km în regiunea Sud Muntenia), termen maxim finalizare 2030;
- Roșiori - Videle - Lungime totală 49,24 km, termen maxim finalizare 2030;
- Videle - Chiajna - Lungime totală 42 km, termen maxim finalizare 2030;
- Videle - Giurgiu - Lungime totală 61,4 km, termen maxim finalizare 2050;
- Chitila - Pitești - Lungime totală 98,61 km, termen maxim finalizare 2050;
- Făurei - Fetești - Lungime totală 88,62 km (aproximativ 58 km în regiunea Sud Muntenia), termen maxim finalizare 2050.

Transportul aerian

În ceea ce privește accesibilitatea la rețeaua de transport aerian, în regiune nu funcționează niciun aeroport civil pentru transport aerian de marfă și călători, dar aceasta beneficiază de serviciile celui mai mare aeroport internațional din România (aeroportul Otopeni), amplasat la minimum 60 km și maximum 120 km de reședințele județelor regiunii. Alte aeroporturi aflate în apropierea regiunii sunt aeroportul Mihail Kogalniceanu din județul Constanța (regiunea Sud-Est), aflat la 120 km depărtare de municipiile Călărași și Slobozia și Aeroportul Craiova (regiunea Sud-Vest), aflat la aproximativ 100 km de municipiul Pitești.

Rețeaua de căi navigabile

La nivelul anului 2018 transportul fluvial de mărfuri reprezenta doar 8% (în scădere de la 9,2% în anul 2011) din volumul total al mărfurilor transportate în comparație cu transportul rutier și feroviar de marfă care reprezintă 63% (în creștere de la 57%), respectiv 15% (în scădere de la 19%) din transportul total de marfă. Transportul de mărfuri pe căile navigabile

interioare se derulează în România pe Dunăre și pe canalul Dunăre – Marea Neagră/Poarta Albă – Midia Năvodari, respectiv prin porturile situate la acestea.

Conform INS Tempo online Sectorul Transport, la nivelul anului 2018, transportul pe căi navigabile interioare a înregistrat 29.714 mii tone. La nivelul aceluiași an, flota fluvială românească era alcătuită din 1.497 nave (fără propulsie pentru transportul mărfurilor, remorchere și împingătoare, nave pentru transportul pasagerilor), iar mijloacele de transport maritim numărau 472 nave.

Potrivit studiului privind „Dezvoltarea urbană în regiunea Sud Muntenia – stadiul actual și scenarii de dezvoltare pentru perioada 2014-2020”, pe teritoriul regiunii Sud Muntenia există un număr de 5 porturi: Turnu Măgurele, Zimnicea, Giurgiu, Oltenița și Călărași, dintre care unul este cuprins în rețeaua TEN-T de bază (Giurgiu), 3 sunt cuprinse în rețeaua TEN-T extinsă (Zimnicea, Oltenița și Călărași), iar portul Turnu Măgurele este în afara rețelei TEN-T. De asemenea, în rețeaua TEN-T extinsă a fost cuprins portul 1 Decembrie la Canalul București-Dunăre, care nu a fost finalizat, lucrările fiind abandonate după 1989.

Acest port ar urma să deservească transportul de mărfuri între municipiul București și portul Oltenița, unde se va face legătura cu Dunărea. Regiunea Sud Muntenia beneficiază de accesul la principala arteră de navigație europeană, Dunărea, care asigură și facilitează, prin intermediul porturilor fluviale Turnu Măgurele, Zimnicea, Giurgiu, Oltenița și Călărași, schimburile comerciale cu țările europene riverane. Infrastructura nesatisfăcătoare a porturilor fluviale și reducerea treptată a activității acestora, sunt factori care au contribuit la scăderea gradului de utilizare a potențialului existent.

Pentru a valorifica potențialul oferit de axa Rin-Main-Dunăre, dezvoltarea porturilor de pe Dunăre ale regiunii reprezintă un obiectiv major pentru investițiile din următoarea perioadă de finanțare 2014 - 2020. Accesibilitatea la căile fluviale este asigurată direct doar pentru localitățile din partea de sud a regiunii Sud Muntenia, prin cele 5 porturi (Turnu Măgurele, Zimnicea, Giurgiu, Oltenița și Călărași). Toate aceste porturi dispun de acces rutier și feroviar, dar nu există centre moderne de transport intermodal, iar unele dintre ele nu beneficiază de legături rutiere sau feroviare rapide (Turnu-Măgurele, Zimnicea, Oltenița) cu celelalte centre din regiune.

Fluviul Dunărea reprezintă însă o barieră naturală semnificativă în calea relațiilor de transport de persoane și mărfuri între regiune și zona balcanică (Bulgaria, Grecia, Turcia,

Asia). Astfel, deși granița naturală dintre regiunea Sud Muntenia și Bulgaria este de peste 250 km, există un singur pod rutier și feroviar, la Giurgiu, care are o infrastructură deficitară și este supraaglomerat. În plus, Lunca Dunării este relativ izolată față de rețeaua TEN-T rutieră și feroviară (exceptând municipiul Giurgiu), iar volumul de mărfuri transportate este foarte redus, în condițiile infrastructurii portuare uzate fizic și moral. Din această perspectivă, cel mai greu accesibile orașe sunt Turnu Măgurele, Zimnicea și Oltenița, aflate la 40-60 km de cel mai apropiat punct de acces la rețeaua TEN-T feroviară și rutieră.

Serviciile de sănătate

Deși la nivel regional s-au înregistrat, în perioada analizată, creșteri privind numărul unităților sanitare și al personalului medico-sanitar. Totodată, regiunea ocupă ultimul loc în ceea ce privește numărul medicilor și al paturilor în spitale raportat la numărul locuitorilor.

O stare bună de sănătate este un element esențial al bunăstării umane, reprezentând o valoare în sine. Aceasta trebuie privită din prisma a două unghiuri de vedere: la nivel individual, o stare bună de sănătate permite oamenilor să își desfășoare bine activitățile și o un grad ridicat al calității vieții, iar la nivel societal, o stare de sănătate ridicată este un element cheie al capitalului uman contribuind la competitivitatea la nivel regional sau local. Numai o populație sănătoasă poate să își atingă pe deplin potențialul economic. Sectorul asistenței medicale este unul dintre cele mai mari din Uniunea Europeană: el reprezintă aproximativ 10% din produsul intern brut al UE și angajează unul din zece lucrători, cu o proporție mai mare decât proporția medie a lucrătorilor cu educație de nivel terțiar. Sănătatea, prin urmare, joacă un rol important în Agenda 2030. În documentul de reflecție *Către o Europă până în 2030*, Comisia a subliniat că *”Sănătatea este o nevoie umană de bază, iar UE a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește combaterea inegalităților în materie de sănătate și a cauzelor sociale și de mediu ale acestora. O stare de sănătate bună are valoare nu numai ca factor determinant major al calității vieții, al bunăstării și al participării sociale a fiecărei persoane, ci contribuie și la crearea unei economii europene durabile”*. Sistemul român de îngrijire a sănătății, cu instituțiile sale și profesioniștii din sănătate, așează pacientul în centrul preocupărilor sale. Conceptul social pe care se fundamentează sistemul de sănătate este bazat pe principiile de acces universal la asistență medicală de calitate și, prin urmare, presupune

aplicarea principiului solidarității în finanțare. Astfel, trebuie redată cetățenilor încrederea în sistemul de sănătate, prin accesul civilizat la serviciile medicale de care au nevoie, precum și redarea demnității personalului medical.

În regiunea Sud Muntenia, există o stare precară a infrastructurii de sănătate, iar o mare parte a unităților spitalicești din regiune s-a redus semnificativ, prin închiderea sau comasarea unor spitale. În regiune nu funcționează niciun spital de categoria I și II, majoritatea fiind în categoriile IV și V și oferă servicii medicale de bază. Cele mai multe dintre unitățile spitalicești din regiune necesită lucrări de reabilitare, modernizare și dotare cu echipamente. În ceea ce privește infrastructura pentru situații de urgență în regiunea Sud Muntenia, se constată faptul că majoritatea dotărilor acestora au un grad relativ scăzut de uzură morală, fiind achiziționate majoritatea după anul 2005. Cu toate acestea, infrastructura pentru situații de urgență are un grad moderat de uzură fizică (40%).

În ceea ce privește serviciile sociale, acestea reprezintă instrumente cheie pentru salvagardarea drepturilor fundamentale ale omului și ale demnității umane. Serviciile sociale, alături de educație, sănătate, ocuparea forței de muncă și probleme legate de locuință, reprezintă stâlpi ai incluziunii sociale. Pentru a putea găsi soluții la multiplele cerințe ale oamenilor ca indivizi, serviciile sociale trebuie să fie cuprinzătoare și personalizate, concepute și furnizate în mod integrat. În cadrul Uniunii Europene, una dintre cele mai relevante schimbări o reprezintă conștientizarea importanței pe care o are politica socială alături de ocuparea forței de muncă, acestea fiind considerate trăsături care fac diferența între societățile dezvoltate. La nivelul României există două tipuri principale de servicii sociale: servicii cu caracter primar care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate sau vulnerabilitate care pot duce la marginalizarea sau excluziunea socială și servicii specializate care au drept scop menținerea, refacerea sau dezvoltarea capacității individuale pentru depășirea unei situații de nevoie socială. Rețeaua publică de asistență socială și protecție a copilului a fost restructurată, prin desființarea centrelor rezidențiale de mari dimensiuni și crearea unor centre de tip familial, centre de zi, etc. Capacitatea infrastructurii de asistență socială este insuficientă în comparație cu volumul cererii, iar unele centre publice necesită lucrări de extindere, reabilitare, amenajare, modernizare și dotare. În pofida volumului semnificativ al investițiilor în infrastructura de asistență socială a regiunii Sud Muntenia, capacitatea acestor unități este încă insuficientă în raport cu cererea foarte ridicată din partea

potențialilor beneficiari, în condițiile în care zona prezintă caracteristici specifice: grad ridicat de sărăcie, pondere ridicată a persoanelor vârstnice, etc. De asemenea, se remarcă faptul că ponderea sectorului non-guvernamental este încă redusă în furnizarea serviciilor sociale, precum și faptul că centrele de mari dimensiuni și investițiile în domeniu sunt concentrate în partea de nord a regiunii, mai dezvoltată socio-economic decât zona de sud. În ceea ce privește situația infrastructurii sociale, aceasta s-a dezvoltat din punct de vedere numeric, însă este în continuare la un nivel scăzut de dezvoltare (regiunea situându-se pe locul 6 la nivel național privind căminele pentru persoane vârstnice). De asemenea, este insuficientă pentru a face față cererii venite din partea beneficiarilor. În urma studiului privind impactul investițiilor făcute în regiunea Sud Muntenia în perioada 2014 – 2019 pentru implementarea PDR 2014-2020, s-a evidențiat faptul că indicatorul privind numărul de spitale reabilitate a fost atins în proporție de 100%, iar în ceea ce privește indicatorul privind centrele sociale create, acesta a fost depășit cu 400%.

Cu toate acestea, nevoile identificate în urma analizei privind infrastructura de sănătate și incluziune socială se păstrează (regiunea Sud Muntenia fiind pe locul 5 la nivel național la numărul de paturi în spitale și pe locul 6 la nivel național privind căminele pentru persoane vârstnice). Drept urmare, se impune ca în perioada de programare 2021 - 2027 investițiile să fie îndreptate către: crearea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii serviciilor de sănătate, inclusiv dotarea cu echipamente inovatoare, de ultimă generație, cu precădere în județele din sudul regiunii; dotarea cu mijloace de transport pentru asistență sanitară de urgență (ambulante terestre, navale și aeriene, autoutilitare sanitare, unități mobile de sănătate); crearea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii serviciilor de asistență și incluziune socială, inclusiv dotarea cu echipamente inovatoare, de ultimă generație, cu precădere în județele din sudul regiunii; crearea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii pentru sprijinirea tranziției de la asistența instituțională la cea de proximitate, inclusiv dotarea cu echipamente inovatoare, de ultimă generație.

Alimentare cu apă

În anul 2018, numărul unităților administrativ-teritoriale din regiunea Sud Muntenia

conectate la rețeaua publică de alimentare cu apă era de 426, ceea ce reprezintă doar 75,1% din totalul de 567 existente în regiune. Dacă, în ceea ce privește mediul urban, gradul de conectare la rețeaua de apă este de 100%, toate cele 48 de localități urbane având acces la aceasta, în mediul rural doar 72,8% din comune dispuneau de o astfel de rețea. Totuși, față de anul 2011, numărul comunelor conectate a crescut cu 41, pe fondul investițiilor în domeniul infrastructurii de profil. Pe județe, gradul de conectare al localităților la rețeaua publică de alimentare cu apă varia între 35,3% în județul Giurgiu și 90% în județele Argeș și Ialomița. Față de anul 2011, numărul de localități conectate la rețeaua de alimentare cu apă a crescut cel mai mult în Argeș și Dâmbovița, unde au fost conectate 11 noi comune.

Din punct de vedere al lungimii rețelei de apă, în intervalul analizat s-au construit peste 2.700 de kilometri de rețea simplă, cei mai mulți în județul Argeș, peste 820 km, urmat de Prahova cu peste 620 km. La polul opus, cei mai puțini kilometri de rețele de apă construite au fost în județele Teleorman – 158 km și Ialomița 179 km. Dacă în cazul județului Ialomița se observă faptul că majoritatea UAT-urilor sunt deja racordate la rețea iar numărul scăzut de kilometri suplimentari este justificat, județul Teleorman are cea mai mică pondere de astfel de UAT-uri.

Reteaua de canalizare

La nivelul anului 2018, doar 141 dintre cele 567 de unități administrativ-teritoriale (24,9%) din regiunea Sud Muntenia dispuneau de rețea de canalizare, dintre care 46 din mediul urban (95,8% din total orașe) și 95 din mediul rural (18,3% din total comune). Față de anul 2011, numărul localităților care beneficiază de rețea de canalizare a crescut cu 2 în mediul urban și cu 43 în mediul rural. Cele mai multe localități conectate la rețeaua de canalizare se regăsesc în județul Prahova (41), iar cele mai puține în Giurgiu (8). Gradul de conectare al localităților la rețeaua de canalizare variază între 39% în Prahova și 14,8% în Giurgiu. Față de anul 2011, numărul localităților conectate la rețeaua publică de canalizare a crescut în anul 2018 în toate județele regiunii, prin înființarea de noi astfel de rețele în localități rurale. Din punctul de vedere al kilometrilor de rețea simplă de canalizare, cea mai bună evoluție se regăsește la nivelul județului Prahova – 269 km rețea de canalizare, urmat de județul Argeș cu

208 62 kilometri. La polul opus, cea mai slabă evoluție se regăsește în județul Teleorman, doar 50 km de rețea în intervalul analizat și Călărași cu 137 km.

Reteaua de distribuție a gazelor naturale

La nivelul regiunii Sud Muntenia, numărul localităților în care se distribuiau gaze naturale a crescut de la 158 de localități în 2011, la 188 de localități în 2018, atingând o pondere de 33,16%, depășind astfel ponderea medie înregistrată la nivel național de 29,71%. Distribuția gazelor naturale era prezentă mai mult în localitățile județelor din nordul regiunii, iar în ceea ce privește cantitatea gazelor naturale distribuite, 51,67% erau folosite pentru uz industrial și doar 48,33% pentru uz casnic. În mediul urban, distribuția gazelor naturale era prezentă în 91,67% localități, deficitare fiind județele Ialomița cu o pondere de 71,43%, Călărași cu o pondere de 80% a localităților în care se distribuiau gaze naturale, respectiv Prahova cu 92,86%. Spre deosebire de mediul urban, în mediul rural situația nu era atât de bună în 2018, unde doar 27,75% dintre localități beneficiau de acest serviciu, valori peste media națională (24,36%) regăsindu-se doar în județele din nordul regiunii: Argeș cu 40%, Dâmbovița cu 52,44% și Prahova cu 44,44%.

Fig. 19. Distribuția gazelor naturale în Regiunea Sud- Muntenia

Regiune / Județ	Număr localități			Numărul localităților în care se distribuie gaze naturale			Ponderea localităților în care se distribuie gaze naturale (%)		
	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Sud Muntenia	567	48	519	188	44	144	33,16	91,67	27,75
Argeș	102	7	95	45	7	38	44,12	100	40
Călărași	55	5	50	13	4	9	23,64	80	18
Dâmbovița	89	7	82	50	7	43	56,18	100	52,44
Giurgiu	54	3	51	9	3	6	16,67	100	11,76
Ialomița	66	7	59	10	5	5	15,15	71,43	8,47
Prahova	104	14	90	53	13	40	50,96	92,86	44,44
Teleorman	97	5	92	8	5	3	8,25	100	3,26

Energie termica

În perioada analizată, numărul localităților în care se distribuia energie termică a scăzut continuu, de la 15 localități în anul 2011 la 11 localități în 2018, acest fapt fiind datorat numărului mare al locuitorilor care optează pentru instalații proprii de energie termică. Ponderea localităților din regiune în care se distribuie energie termică a ajuns, în anul 2018, la 1,94%, mai mică decât ponderea națională (2,29%). În mediul urban, distribuția energiei termice se realiza într-un procent foarte scăzut, doar 16,67% din totalul localităților, această pondere fiind influențată foarte mult și de inexistența distribuției energiei termice în județele Dâmbovița și Ialomița, dar și de ponderile scăzute din județele Teleorman cu 20%, Argeș cu 14,29% și Prahova 7,14%. În județul Giurgiu, distribuția energiei termice se realiza în 2 din cele 3 orașe aflate pe teritoriul județului, înregistrând o pondere de 66,67% din totalul localităților din județ, iar județul Călărași a înregistrat valori de 60%, energia termică fiind distribuită în 3 orașe. În mediul rural, distribuția energiei termice se regăsea doar la nivelul a 3 localități din județele Argeș (Călinești și Mărăcineni) și Prahova (Filipeștii de Pădure)..

Fig. 20. Alimentare centralizată cu energie termică la nivel național - 2018

Regiune/ Județ	Număr localități			Numărul localităților în care se distribuie energia termică			Ponderea localităților în care se distribuie energia termică (%)		
	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Sud Muntenia	567	48	519	11	8	3	1,94	16,67	0,58
Argeș	102	7	95	3	1	2	2,94	14,29	2,11
Călărași	55	5	50	3	3	:	5,45	60	:
Dâmbovița	89	7	82	:	:	:	:	:	:
Giurgiu	54	3	51	2	2	:	3,70	66,67	:
Ialomița	66	7	59	:	:	:	:	:	:
Prahova	104	14	90	2	1	1	1,92	7,14	1,11
Teleorman	97	5	92	1	1	:	1,03	20	:

Sursa: Institutul National de statistica, Tempo Online

Energie electrica

Din perspectiva producției de energie electrică, regiunea Sud Muntenia joacă un rol esențial, prin prisma capacităților și potențialului de care dispune, mai ales în sectorul energiilor regenerabile. În ultimii 10 ani, aceste capacități s-au dublat, prin construcția unei centrale pe gaze, prima de acest gen cu capital privat, de finalizarea unor amenajări hidroenergetice, a unor centrale în cogenerare și a începerii lucrărilor la proiecte din domeniul energiilor regenerabile. Infrastructura de producere a energiei electrice din regiunea Sud Muntenia este alcătuită din următoarele unități:

a) unități de producere a energiei hidro – administrate de S.C. HIDROELECTRICA S.A. – cu o putere instalată de 655 MW, amplasate mai ales în nordul regiunii (Argeș, Dâmbovița, Prahova). Pentru perioada următoare, HIDROELECTRICA are în plan construcția unei noi hidrocentrale pe râul Olt, la Turnu Măgurele – Islaz (Teleorman), care va avea o putere instalată de 28,8 MW.

De asemenea, există proiecte pentru șase microhidrocentrale (Valea Pechii, Lăzărești, Vlădeni, Mihăești, Oprești, Băjești) pe Râul Târgului (județul Argeș), cu o putere instalată totală de 5,02 MW, în parteneriat public-privat. De asemenea, în zona Turnu-Măgurele a demarat în anii '70 construcția unei noi hidrocentrale pe Dunăre. Proiectul (cu o capacitate instalată de circa 880 MW) a fost abandonat în urma cu 20 de ani, însă există interes de ambele părți, română și bulgară, pentru reluarea acestuia. Un al doilea proiect, cu o capacitate de 265 MW, viza zona Călărași-Silistra.

b) centrale termoelectrice pe bază de lignit: Centrala Termoelectrica Doicești (Dâmbovița), aflată în administrarea TERMOELECTRICA. Aceasta are o putere instalată de 200 MW și dispune de un bloc de ardere a lignitului, instalat în 1979. Centrala a fost construită pentru a deservi județele învecinate și pentru a exploata lignitul din minele din Muntenia (Șotânga, Filipești, Schitu-Golești, Ceptura, etc.), actualmente închise.

Centrala este momentan în conservare, din cauza costurilor mari de operare.

TERMOELECTRICA a demarat deja o procedură de selecție a unui investitor strategic pentru a crea o societate mixtă care să investească în modernizarea centralei, prin construcția unor capacități de producție de 500 MW pe cărbune, eventual și cu integrarea minelor de lignit din zonă.

Compania COCA-COLA a realizat, în anul 2010, o centrală termoelectrică de mici dimensiuni (putere instalată de 6,1 MW), în sistem de cogenerare, la fabrica sa din Ploiești.

Centrale de cogenerare au fost construite și de Grupul INTERAGRO la Zimnicea (14 MW), Turnu Măgurele (20,25 MW), pentru a deservi unitățile de producție ale societății. Aceeași companie are în proiect construcția unei termocentrale pe cărbune la Turnu Măgurele, cu o capacitate instalată de 1.320 MW.

c) centrale de cogenerare pe bază de gaze: Centrala Brazi (Prahova), operată de compania OMV PETROM, cu o putere instalată de 860 MW, operațională integral din 2012. Aceasta a implicat o investiție de circa 500 mil. Euro, inclusiv cu finanțare de la Banca Europeană de Investiții.

De menționat e și faptul că în Mioveni funcționează Fabrica de Combustibil Nuclear și o Stațiune de cercetare în domeniu a NUCLEARELECTRICA, înființată în 1970 pentru a asigura necesarul de combustibil al centralei nuclear-electrice de la Cernavodă. În prezent, se realizează investiții pentru dublarea capacității de producție, în perspectiva deschiderii a două noi reactoare la centrala susmenționată. Prin materializarea proiectelor sus-menționate, capacitatea de producție a energiei electrice din regiunea Sud Muntenia ar putea crește cu până la 3.500 MW, triplă față de cea existentă în prezent.

În plus, acestea ar contribui la creșterea calității mediului, utilizând resurse regenerabile și/sau tehnologii moderne. Rețeaua de transport a energiei electrice din regiunea Sud Muntenia este administrată de C.N.T.E.E. TRANSELECTRICA S.A. și cuprinde următoarea infrastructură: - stații de transformare: Turnu Măgurele (Teleorman), Ghizdaru (Giurgiu), Bradu, Pitești, Stupărei, Râureni, Arefu (Argeș), Târgoviște (Dâmbovița), Brazi-Vest, Teleajen (Prahova), Mostiștea (Călărași), Gura Ialomiței (Ialomița);

- linii de 220 kV: București Sud-Ghizdaru; București Sud-Fundeni-Brazi Vest; Brazi Vest-Târgoviște-Bradu; Bradu-Pitești Sud; Bradu-Arefu; Bradu-Stupărei-Râureni-Arefu; Ghizdaru-Turnu Măgurele – Craiova; București Sud – Mostiștea;

- linii de 400 kV: Bradu-Brașov; Bradu-Țânțăreni; București Sud – Slatina; Domnești-Urechești; Domnești- Brazi Vest - Dârste; București Sud – Gura Ialomiței; București Sud – Pelicanu; Brazi Vest – Teleajen - Stâlp;

- inelul de 400 kV București – Brazi Vest.

Rețeaua de distribuție a energiei electrice din regiunea Sud Muntenia este gestionată de 3 companii diferite, dintre care două au capital privat și una de stat: - ELECTRICA – Filiala de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice Muntenia Nord – în județele Prahova și Dâmbovița; - CEZ DISTRIBUȚIE – în Argeș și Teleorman; - ENEL MUNTENIA SUD și ENEL DOBROGEA – în Giurgiu, Ialomița și Călărași.

Energie din surse regenerabile

Regiunea Sud Muntenia dispune de resurse însemnate de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu precădere hidro, solare și de biomasă agricolă și forestieră, potrivit studiului privind „Evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România”, elaborat de Ministerul Economiei în anul 2015. Potențialul solar al regiunii Sud Muntenia este unul dintre cele mai ridicate din România, mai ales în partea de sud a acesteia (județele Teleorman, Giurgiu, Ialomița, Călărași, sudul județelor Argeș, Dâmbovița, Prahova), care se află în zona II de radiație solară, cu o intensitate de 1.300/1.350 k Wh/m²/an. Cea mai mare intensitate a radiației solare se înregistrează pe o mică suprafață din partea de sud-vest a județului Argeș, unde se depășesc 1.350 k Wh/m²/an.

Potențialul de biomasă al regiunii Sud Muntenia este de 5.352,3 de terajouli (Tj), dintre care peste 95% este reprezentat de biomasa agricolă. Cel mai mare potențial îl au județele Călărași (1.386,2 Tj), Ialomița (1.057,3) și Teleorman (865,6). De altfel, județul Călărași se află pe locul II la nivel național din perspectiva resurselor de biomasă agricolă vegetală, cu 934.000 de tone/an.

Producători de biocombustibili în regiunea Sud Muntenia sunt: Agrotrust SRL, Best Team Consulting – Nucet, Genesis Biotech și Renewable Power. Există foarte puține proiecte pentru producerea biogazului în România, respectiv 10 proiecte, din care, 3 au fost inițiate în 2011 (2 în regiunea Nord-Est și 1 în regiunea Nord-Vest), 4 în 2012 (câte unul în fiecare dintre regiunile Sud Muntenia, Sud-Est, Nord-Vest și Sud-Vest) și alte 3 în 2013 (câte unul în fiecare dintre regiunile Nord-Est, Nord-Vest și Sud-Vest).

În regiunea Sud Muntenia a fost inițiat un singur proiect, în anul 2012, în județul Teleorman, cu o capacitate de 0,45 MW. În ceea ce privește potențialul microhidroenergetic al regiunii Sud Muntenia, acesta este unul relativ ridicat, mai ales în zona de nord a acesteia (Argeș, Dâmbovița, Prahova). Râurile cu potențial pentru construcția de noi centrale electrice sunt: Râul Târgului, Prahova, Teleajen, Dâmbovița, Ialomița, Doftana, Argeș, etc.

CAPITOLUL VI

DEZVOLTARE DURABILA IN COMUNA BUGHEA DE SUS

Comuna **Bughea de Sus** este situata in parte de nord a judetului Arges, la o distanta de 57 km de municipiul Pitesti si la o distanta de 5 km de orasul Campulung, mai precis pe D J 735.

Comuna se intinde pe o suprafata de 3316 ha avand ca vecini:

- la nord- est comuna Albestii de Muscel si Leresti.
- la est orasul Campulung
- la vest comuna Albestii de Muscel
- la sud comuna Bughea de Jos.

Comuna este formata dintr-un singur sat: BUGHEA DE SUS.

BUGHEA – numele topic provine probabil, din apelativul boaghe (varianta locala bughe) cu sens de „*ceata deasa*”. In zona de munte ceata, *boaghea*, este un fenomen meteorologic obisnuit.

Desigur, numele topic Bughea a fost dat la inceput vaii, apoi paraului si satelor asezate in aceasta vale, iar de la orientarea in teren, adica cele topografice : Bughea de Sus. Comuna Bughea de Sus este asezata pe vaile Bughea , Bughita, Magura, Valea Tolii si Valea Rece si pe dealurile Gruiului, care sunt de fapt o prelungire a platoului cu același nume si a Malinului care se gaseste dincolo de apa.

Aceste vai formeaza o depresiune paralela cu Valea Bratia si a Raului Targului , pe unde curg ape cu același nume si ale caror izvoare se pierd in inima muntilor ce strajuiesc din trei parti orasul Campulung.

Fig. 21. Primăria Comunei Bughea de Sus

Comuna BUGHEA DE SUS este amplasată în lunca și pe traseele râului Bughea, tăiat de la est la vest, în centru, de paraul Valea Silistii, care se varsă în paraul Bughea.

Comuna este situată la o altitudine de 600 m, cu un climat subalpin de crutare, la poalele munților Făgăraș, care formau hotarul despartitor cu Transilvania, pe calea de acces spre Orașul Stalin, cale cunoscută încă din timpul navalirii popoarelor migratoare .

Tot pe aici se făceau schimburile de marfă, comerciale, între cetatea Campulungului, primul scaun domnesc și cetatea Brașovului. Erau pazite granițele și aveau sarcini de mare răspundere, să nu treacă hoți și oameni răi din Transilvania, sau negustori de dincolo, dincoace, sau de dincoace, dincolo de Carpați fără să plătească vamă.

Fig. 22. Judetul Argeș

Scurt istoric

Localitatea Bughea de Sus este atestata documentar la 5 Martie 1549, printr-un act dat de Mircea Ciobanul, prin care intareste lui Badea Comis si fratelui sau Vlaicu Paharnic, o proprietate in satul Bughea de Sus.

Până în anul 1926, localitatea Bughea de Sus a fost Mahalaua Campulungului, an in care Bughea a devenit comună. În anul 1928, comuna Bughea s-a divizat in cele doua comune: Bughea de Sus si Bughea de Jos.

In anul 1968, prin noua organizare administrativ teritoriala, comunele BUGHEA DE SUS si ALBESTII DE MUSCEL au fost unite avand ca sediu de resedinta satul Bughea de Sus si denumirea de comuna Albestii de Muscel.

In judetul Muscel erau zece poteci pe care se putea trece si veni din Transilvania: a zecea era pe la satul Albesti , prin muntele Voievoda si Paltinei, ajungea in muntele Bold , proprietatea aceluiasi sat , iar de acolo, spre vest, se intalnea cu o alta poteca ce trecea prin mosia Bratieni, a manastirei Vieros si urca spre nord prin muntele Voivoda al mosnenilor campulungeni si unite in plaiul muntelui Portareasa, ducea spre nord , prin muntii Portareasa , Iezerul Mic, Iezerul Mare in Transilvania.

Evolutie demografica

Populatia comunei este de 2847 locuitori, 1010 locuinte fiind amplasate in luncile apelor pe traseele ce le insotesc, pe interfluviile acestora.

In Carpati, stramosii nostrii daci isi cresteau vitele, mai ales oi, scoteau aur, argint fier ,arama si sare, prelucrau lemnul, vanau. Urmasii lor , romanii au dezvoltat si agricultura, deoarece dacii faceau o agricultura saraca- cultivau grau, mei, secara, unele legume, pregateau furaje pentru animale.

In zona montana au aparut meserii noi- dohotaria, prelucrarea lemnului pentru vase casnice (putini, hardaie, doniti, butii, causuri, sistare, putinee, blide etc.), confectionarea sitei, a ulucii, latilor, barnelor, temeelor, cosoroabelor, fabricarea obiectelor cu specific rudaesc – maturi, tarne, cosuri, leagane pentru sugari, troane, fuse, linguri etc.

Relief

Comuna Bughea de Sus se afla localizata la 24[^], 57' longitudine Estica si 45[^] ,17' latitudine Nordica, avand un climat subalpin, caracterizat prin variatiuni mici de temperatura de la zi la noapte, insolatie slaba si fara curenti, datorita muntilor si dealurilor impadurite.

Apa Bughii izvoraste din vaile Zanoaga , Dragosul , Valea Ursului si Stramba, de la poalele Boldului, care impreuna cu muntele Portareasa , de unde izvoraste Bratia , fac parte din masivul Ezerului in caldarea caruia se gaseste renumitul lac glacial cu acelasi nume.

Dealurile din jurul comunii, ca: Magura , Coasta Inalta si Gresia, sunt acoperite de

mantia padurilor de brad, stejar, mesteacan, fag si plop, iar pe coastele muntilor, la circa 7-8 km departare de comuna, incep masivele paduroase de brad, care urca pana sus in golurile alpine unde numai jepii, un soi de brad pitic, se pot incumeta sa lupte impotriva vitregiilor vremii si a vanturilor napraznice.

Clima

Comuna este situată într-o zonă cu climă temperat-continentală. Apărarea naturală împotriva vânturilor dominante, asigurată de dealurile subcarpatice determină un microclimat specific unei ierni blânde și veri răcoroase, caracterizat printr-o temperatura medie de +10°C. Din cercetările efectuate s-a constatat că amplitudinea termică anuală este dominată de amplasarea comunei în zona intracolinară. Amplitudinea termică este de 25°C, comuna fiind încadrată în izotermele anuale de 9°C -10°C. Vânturile dominante în această zonă sunt cele de Nord-Vest, Nord-Est și Est.

În general, intensitatea vânturilor este redusă, aerul fiind în cea mai mare parte a anului calm. Precipitațiile se încadrează tipului continental, caracterizat prin maxim în lunile mai-iunie și minime în februarie, cu un regim deosebit de variat ca și al vânturilor. Presiunea atmosferică este în general mică, fiind cuprinsă între 702 – 709mm Hg, cu cele mai mari înregistrări în luna decembrie.

Temperatura anului se caracterizează prin variațiuni mici ziua față de noapte, astfel temperatura maximă lunară în timpul verii este de +27°C - +32°C, iar cea minimă, în timpul verii de +10°C, mai ales în luna iunie. Temperatura maximă din timpul iernii, atinge +4°C, iar minima -17°C, iar temperatura medie lunară în timpul iernii este de -5°C. Zilele cu ceață sunt puține, acestea întâlnindu-se mai ales toamna și iarna.

Resursele solului

Solurile se încadrează în categoria solurilor montane brune și brune acide. Pe aceste soluri se dezvoltă atât pădurile de fâget și amestec cu conifere, pășunile și fânețele, cât și

culturi agricole restrânse. Substraturile sunt reprezentate de formațiuni calcaroase și cristaline. Nisipurile, pietrișurile, bolovănișurile și piatra din albia râurilor Bratia și Brătioara sunt folosite în construcții. În ultimele cercetări s-a descoperit un filon mare de “granit roșu” în punctul “Aldea” care urmează a fi valorificat.

Arhitectura postbelică relevă utilizarea cu precădere a pietrei în edificarea caselor și tendința de ornamentare, reflex asupra ocupației locale, exploatarea carierei de calcar numulitic, sculptura din piatră reprezentând arta tradițională care a impus localitatea ca un centru de referință în spațiul național.

Comuna Bughea de Sus și-a păstrat din activitățile tradiționale, precum sculptura, cioplitoria în piatră, exploatarea și prelucrarea lemnului și creșterea animalelor de care se leagă datina Focului lui Sumedru, când oamenii se adună în jurul unui foc și oferă diverse produse. În trecut, acesta era momentul când păstorii se reîntorceau din munte și tradiția era ca aceștia să fie astfel păziți de eventuale primejdii.

Populatia comunei

În cadrul comunei Bughea, se găsesc circa 1000 locuitori de etnie rromă, respectiv lăutari și rudari. Țigani lăutari locuiesc în centrul comunei, iar rromii la periferia comunei, în cătunul Bughița. Aceștia din urmă au avut ca ocupație: exploatarea materialului lemnos, cât și confecționarea de coșuri, mături, tronuri pentru depozitat cereale, copăi, etc.

Populația comunei Bughea de Sus a fost relativ constantă, după cum se poate observa și din datele oferite de Direcția Județeană de Statistică Argeș:

2008	2009	2010	2011	2012	2018
3221	3216	3253	3227	3249	3037

La 1 iulie 2018, populația număra 3037 locuitori, din care 1526 femei și 1511 bărbați.

Piata muncii vazuta la nivelul comunei Bughea de Sus

Nivelul de instruire al populatiei reprezintă un factor important în perspectiva dezvoltării socio-economice a localității. În comună, nivelul de instruire este mediu, fiind însă insuficient, având în vedere o dezvoltare a comunei.

Ponderea populației cu pregătire superioară este redusă, iar ponderea absolvenților de liceu sau școală generală nu este o garanție pentru acoperirea necesităților socio-economice ale comunei. Forța de muncă poartă amprenta specificului primar, agricultura.

Aspecte legate de educatie

Date privind educația la nivelul comunei Bughea de Sus, conform Recensământului Populației și Locuințelor, din anul 2011:

	Populatia stabila de 10 ani si peste TOTAL	NIVELUL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE									
		Superior		Post- liceal si de maistri	Secundar				Primar	Fara scoala absolvita	
		Total	din care:		Total	Superior		Inferior (gimnazial)		Total	din care:
			Universitar de licenta			Liceal	Profesional si de ucenici				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ambele sexe	2600	167	156	68	1967	646	313	1008	338	60	39
Masculin	1293	89	82	34	1016	312	221	483	132	22	9

Feminin	1307	78	74	34	951	334	92	525	206	38	30
---------	------	----	----	----	-----	-----	----	-----	-----	----	----

Infrastructura educationala in comuna Bughea de Sus

În comuna Bughea de Sus funcționează 5 unități de învățământ (3 grădinițe și 2 unități de învățământ primar/ gimnazial).

Număr preșcolari	93
Număr școlari în învățământul primar	79
Număr școlari în învățământul gimnazial	73

Pe raza comunei sunt doua scolii si trei gradinite (reabilitate): Scoala Generala cu clasele I-VIII Bughea de Sus si Scoala cu clasele I-IV Bughita, Gradinita Centru, Gradinita Grui si Gradinita Bughita.

Gradinita Grui are in componenta:

- 1 educatoare
- 23 prescolari
- 1 persoana ingrijitoare scoala.

Gradinita Bughea de Sus are urmatoarea structura:

- 1 educatoare
- 20 de prescolari
- 1 persoana ingrijitoare scoala

Scoala Bughita, care are incorporata si Gradinita Bughita are in componenta:

- invatatoare la clasele 0 – IV
- educatoare

- 66 de elevi distribuiti in patru clase scolare si una pregatitoare
- 50 de prescolari, impartiti in doua grupe
- 1 persoana ingrijitoare scoala

Scoala Gimnaziala Nr.1 Bughea de Sus, cu clasele 0 – VIII cu urmatoarea structura:

- 2 invatatoare la clasele 0 – IV
- 15 cadre didactice din care 13 profesori si 2 invatatoare
- 79 de elevi distribuiti in sase clase: 2 primare si patru gimnaziale, cate una pentru fiecare an scolar.
- 1 persoana ingrijitoare scoala
- 1 fochist

Mediul cultural al comunei Bughea de Sus

În domeniul cultural, comuna Bughea de Sus dispune de un cămin cultural și o bibliotecă. În ceea ce privește căminul cultural, acesta necesită lucrări de renovare, reabilitare, modernizare, întrucât acesta a fost construit în anul 1953. În cadrul căminului cultural funcționează și biblioteca comunală, unde este nevoie de dotări minimale.

De asemenea, pe teritoriul comunei Bughea de Sus, există Biserica cu Hramul "Schimbarea la Față", construită în jurul anului 1892, încadrată ca monument istoric de categoria B.

Contextul socio – economic

Comuna Bughea de Sus deține un potențial natural și antropic insuficient valorificat, cu toate că a fost declarată stațiune turistică prin HG 867/ 2006. Datorită așezării sale geografice, precum și stațiunii care îi poartă numele, comuna Bughea de Sus este căutată pentru clima, aerul curat și izvoarele cu apă cloro-iodo-sulfuroasă utilizate pentru tratamentul afecțiunilor gastro-intestinale și reumatice. La marginea comunei, la poalele munților, au apărut deja mici pensiuni și cabane de odihnă.

Fiind amplasată în zona de munte, comuna Bughea de Sus are o structură a folosinței terenurilor ce se pretează creșterii animalelor, culturii plantelor și pomilor fructiferi.

Agricultura si cresterea animalelor in Comuna Bughea de Sus

Pajiștile și fânețele au luat locul pădurilor. Covorul pajiștilor este format din numeroase specii, reprezentative fiind păiușul, trifoiul alb, garofița, rogozul etc. În păduri și poieni cresc: ciuperca de câmp, mânătărci, bureți lăptoși, nane, ghebe, bureți de fag și vineciori.

Comuna Bughea de Sus și-a păstrat din activitățile tradiționale, precum sculptura, cioplitoria în piatră, exploatarea și prelucrarea lemnului și creșterea animalelor de care se leagă datina *Focului lui Sumedru*, când oamenii se adună în jurul unui foc și oferă diverse ofrande. În trecut, acesta era momentul când păstorii se reîntorceau din munte și tradiția era ca aceștia să fie astfel păziți de eventuale primejdii.

Infrastructura de drumuri si transport

Comuna Bughea de Sus este situată în parte de nord a județului Argeș, la o distanță de 57 km de municipiul Pitești și la o distanță de 5 km de orașul Câmpulung, mai precis pe DJ 735 (care străbate comuna pe o lungime de 2,15 km).

Lungimea totală a drumurilor care străbat comuna Bughea de Sus este de 14,2 km, din care 11 km reprezintă ulițe pietruite, restul fiind distribuite astfel:

- DJ735 – 3,550 km – asfaltat
- DC15 – 1,4 km – asfaltat
- DC16 – 3km – asfaltat
- DC 16A – 1,89 km – asfaltat
- DC15 A –asfaltat

Serviciul de transport public local este organizat și funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 86/2001 privind serviciile de transport public local de călători, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 284/2002.

Din cauza lipsei de fonduri, localitatea Bughea de Sus, judetul Arges intampina dificultăți în întreținerea atât a drumurilor publice, cât și a sistemului de transport public, în prezent existând un singur operator care asigură transportul locuitorilor comunei.

Infrastructura de utilitati

Telecomunicatii

În prezent, în comuna Bughea de Sus operatorul TELEKOM.RO oferă servicii de telefonie fixă și mobilă unui număr de aproximativ 100 abonați, iar operatorul AKTA DIGITAL CABLU asigură furnizarea serviciilor de internet și cablu unui număr de 50 de abonați, persoane fizice și juridice, deopotrivă.

Alimentare cu apă și sistem canalizare ape uzate

În localitatea Bughea de Sus există alimentare cu apă din anul 1985, an în care a fost înființat și serviciul de gospodărire comunală. Consiliul Local al comunei Bughea de Sus a hotărât la 1 iulie 2004 prin HCL 9/2004 concesiunea rețelei de distribuție a apei potabile către S.C. EDILUL CGA S.A., concesiune care are ca obiect distribuția apei potabile, exploatarea rețelelor, instalațiilor de apă situate în comuna Bughea de Sus în limitele teritorial-administrative.

În prezent Comuna Bughea de Sus dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă constituit din:

- Sursa de apă – Rezervor Oras Campulung Muscel.
- Conductă aducțiune L = 1516 m;
- Conducta distribuție L= 25480 m.
- Rezervor de înmagazinare – 2 rezervoare.
- Stație de pompare de punere sub presiune a rețelei de distribuție cu 2 pompe.
- Număr de abonați circa 922 de gospodării.

Reteaua de alimentare cu apă potabilă se întinde pe o lungime de 21,6 km și a fost pusă în funcțiune în anul 2011, deservind aproximativ 95 % din gospodăriile comunei și 100 din agenții economici ce își desfășoară activitatea pe raza comunei. În momentul de față, în

comuna Bughea de Sus nu se poate vorbi de o rețea centralizată de canalizare, existând însă stație de epurare la Școlile Bughea și Bughița.

Alimentarea cu energie electrică

În prezent, în comuna Bughea de Sus, aproximativ 80% din gospodăriile sunt racordate la rețeaua de alimentare cu energie electrică. Restul de 20% sunt amplasate în zona Rudari (Bughița), unde se impune chiar modificarea soluției tehnice, prin montarea unui punct de transformare nou.

Alimentarea cu gaze naturale

În prezent, în comuna Bughea de Sus nu se poate vorbi despre un sistem centralizat de încălzire. În general, combustibilii utilizați pentru încălzire și prepararea hranei sunt lemnul și parțial, buteliile cu gaz lichefiat.

Sănătate

Reformele din sistemul sanitar au condus la schimbări și în modul de organizare a centrelor medicale din comuna Bughea de Sus. Astfel, în prezent, aici funcționează un dispensar și un cabinet medical, în care își desfășoară activitatea 2 medici de familie și 2 asistenți. De asemenea, în incinta unuia din punctele medicale funcționează o farmacie, de unde sătenii își pot procura medicamentele necesare. La nivelul comunei există de asemenea și un dispensar sanitar-veterinar, în cadrul căruia există un medic veterinar și un tehnician.

Serviciile sociale

Pentru a veni în sprijinul familiilor aflate în dificultate, în comuna Bughea de Sus există un compartiment de asistență socială, care are în componență 1 referent. Rolul acestui compartiment este de a preveni marginalizarea și excluziunea socială persoanelor aflate în categoria grupurilor vulnerabile și de a crește calitatea vieții pentru toți locuitorii comunei.

În prezent, situația dosarelor ce fac obiectul asistenței sociale este următoarea:

- 220 dosare beneficiarii ai Legii 416/2001
- 175 de alocații pentru susținerea familiei
- 170 de dosare pentru încălzirea locuinței

Asistență socială a copilului

Copii cu dizabilități:

- grad grav = 4,
- grad accentuat = 3
- grad mediu = 3

Asistență socială a persoanelor cu dizabilități:

- persoane cu dizabilitati cu grad grav = 18 (din care 11 persoane cu asistenti personali si 7 cu indemnizatii personale).
- persoane cu dizabilitati cu grad accentuat = 120
- persoane cu dizabilitati cu grad mediu = 30.
- 300 de copii care provin din familii asistate social.

Protectia mediului

Comuna Bughea de Sus, județul Argeș a fost inclusă în etapa I, în cadrul Proiectului "*Managementul Integrat al Deșeurilor solide în județul Argeș*", finanțat din fonduri ISPA, motiv pentru care s-a adoptat Hotărârea Consiliului Local Nr. 63/ 19.10.2012, prin care s-a încheiat contractul de concesiune pentru serviciile de colectare a deșeurilor municipale, transportul, operarea și întreținerea stației de transfer și a punctului verde de colectare din județul Argeș nr. 069/ 15.03.2012, încheiat între A.D.I. SERVVSAL Argeș și Asociera S.C.T.D.M. Argeș, prin liderul S.C. FINANCIAR URBAN S.R.L. Pitești. Obiectul contractului îl constituie prestarea activității de colectare și transport în vederea depozitării deșeurilor solide, inclusiv a celor reciclabile, din locuri special amenajate, stabilite de autoritatea administrației locale în cadrul proiectului mai sus menționat, materializat prin platforme care se vor realiza pe teritoriul unității administrative, în mod exclusiv, de operatorul S.C. FINANCIAR URBAN S.R.L.

Relații regionale, euro-regionale și internaționale

Comuna Bughea de Sus este înfrățită cu următoarele localități europene:

- Soveria Manneli (Italia) – 2008
- Santi Cosma e Damiano (Italia) – 2012

- Priekuli (Letonia) – 2012

CAPITOLUL VII

ANALIZA NECESITATILOR PE DOMENII SOCIO-ECONOMICE

Domeniul – CULTURA –TRADITIE/ TIMP LIBER	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none">- Un complex sportiv dotat cu sală de sport și un stadion, precum și dotarea acestuia cu baza materială necesară- Înființare parc cu spații de joacă pentru copii și teren de sport acoperit.- Reabilitare, modernizare si dotare Cămin Cultural- Construirea unei biblioteci moderne- Proiectul BIBLIOTECA EUROPEANĂ. Achiziția sau luarea prin donație a unui număr de volume. Dezvoltarea unui program de tip e- biblioteca- Dotarea caminului cultural cu mobilier adecvat si aparatura IT necesare comunicarii cu utilizatorii resurselor.- Extinderea rețelei de internet WI-FI si la nivelul comunei- Club pentru petrecerea timpului liber pentru bătrâni și tineri- Amenajarea bisericii comunei (mochetare, centrala termica, constructii de reabilitare, pictura, etc)- Organizarea de evenimente de genul “Zilele comunei”,- Realizarea de proiecte comune interculturale, campanii anti-discriminare in școala si la întâlniri publice.- Programe de educație și informare preventivă a membrilor comunității de romi

	privind relația cu majoritarii, derulate în parteneriat. Mediere comunitară și cooperarea liderilor comunităților de romi cu autoritățile locale.
Domeniul – ARTA	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Revitalizarea tradițiilor și artei populare - Dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale locale, creând o nouă industrie alternativă ocupației de bază a populației. - Construire, amenajare și dotare muzeul satului. - Dezvoltarea în parteneriat a unor programe de recunoaștere a competențelor pentru ocupații tradiționale și non tradiționale.
Domeniul – EDUCATIE	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea și modernizarea unitatilor scolare din Comuna (Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice cu destinație de unități de învățământ). - Amenajare și dotare laboratoare scolare (fizica, chimie, biologie, informatica) - Dotarea scolilor cu mobilier - Dotarea cu echipament din domeniul tehnologiei informației - IT mobile - Dotarea unităților de învățământ preuniversitar de stat cu echipamente de protecție medicală de tip măști de protecție medicală, dezinfectanți, precum și alte echipamente de acest tip, necesare pentru a preveni răspândirea coronavirusului SARS-Cov-2 - Imbogățirea fondului de carte al bibliotecilor scolare - Desfasurarea de programe de protecția mediului în grădinite și școli vizând

	<p>formarea comportamentului si a deprinderilor unui trai ecologic</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gradinita cu program prelungit - Asigurarea agentului termic pentru încălzire în sistem centralizat. - Posibilitatea efectuării unei educații rutiere în școli și nu numai - Sprijinirea programelor de pregătire “Școală după școală” în parteneriat cu ONG în vederea creșterii gradului de pregătire a elevilor. - Crearea unui program de creștere a atractivității posturilor didactice din comună prin oferirea de condiții avantajoase de stabilire în mediul rural (teren, locuințe de serviciu etc.) - Încurajarea întoarcerii în comună a absolvenților de studii superioare - Sprijinirea programelor de pregătire “A doua șansă” în parteneriat cu școala și cu organizații neguvernamentale, în vederea reducerii numărului de persoane analfabete.
Domeniul – ASISTENTA SOCIALA	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea serviciului de asistență socială din cadrul primăriei cu asigurarea bazei materiale și a unui spațiu conform standardelor europene - Înființarea unui centru de zi pentru persoane aflate în dificultate, cu asigurarea spațiului necesar, a bazei materiale și a resurselor umane - Înființarea unui centru de zi pentru copii cu dizabilitati și pentru copii de etnie rroma. - Crearea de servicii specializate pentru îngrijire la domiciliu - Perfectionarea personalului de specialitate și alocarea resurselor bugetare.

	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea bazei materiale și logistice la nivel rural. - Atragerea persoanelor fără locuri de muncă la cursuri de inițiere și perfecționare în domeniul asistenței sociale și îngrijirii persoanelor aflate în dificultate - Crearea de servicii alternative de protecție a tuturor categoriilor defavorizate; - Proiect de asistare socială a mamelor singure - Dezvoltarea programelor de tip “A doua șansa” pentru creșterea șanselor de ocupare prin calificarea la un număr mai mare cursuri de formare profesională. - Atragerea inițiativelor de economie socială, inclusiv prin accesarea fondurilor europene și crearea de locuri de muncă pentru persoanele dezavantajate. Informarea angajatorilor despre beneficiile programelor de economie socială.
Domeniul – SERVICII DE SANATATE / PROTECTIA SANATATII	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Înființare Centru de Sanatate/ recuperare pentru batrani - Modernizarea bazei materiale existente și aducerea de noi tehnologii medicale. - Informatizarea sistemului medical pentru o evidență cât mai bună a bolnavilor cronici. - Crearea unui program de creștere a atractivității posturilor medicale din comună prin oferirea de condiții avantajoase de stabilire în mediul rural (teren, locuințe de serviciu etc.). - Asigurarea de către Consiliul Local a transportului personalului medical la domiciliul persoanelor aflate în imposibilitatea de deplasare. Sprijinirea în parteneriat a programelor de asistent personal și îngrijire la domiciliu. - Crearea în parteneriat cu alte comune a unui cabinet mobil de stomatologie la

	nivel de microregiune.
Domeniul – ORDINE SI SIGURANTA	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Campanii de educatie a populatiei in spiritul respectarii legii - Achiziționarea și implementarea unui sistem de supraveghere stradal în vederea creșterii siguranței cetățenilor și prevenirii criminalității
Domeniul – LOCUINTE	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Întocmirea studiilor topografice ale comunei - Dotarea serviciului de urbanism cu soft necesar pentru buna desfășurare a activităților de urbanism, aparat de măsurători cadastru, GPS, aparatură informatică performantă și sistem de imprimare A2 - Actiune educativa de constientizare a locuitorilor cu privire la exigentele condițiilor de locuit; - Constientizarea populatiei asupra respectarii disciplinei in constructii si respectarii reglementarilor impuse prin PUG;
Domeniul – AGRICULTURA / CRESTERA ANIMALELOR	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea cailor de acces catre fermele agricole, refacerea infrastructurii de acces catre obiective non agricole cu scopul de a inlesni acestora accesul catre piata libera, facilitarea comertului si accesul consumatorului direct catre producatorul agricol - Crearea unor parteneriate intre fermieri si UAT pentru promovarea producatorilor din zona si pentru crearea infrastructurilor de valorificare a produselor - Modernizarea fermelor prin retehnologizare; - Creșterea calității terenurilor agricole;

	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea managementului fermelor; - Încurajarea dezvoltării microfermelor (Crearea și îmbunătățirea infrastructurii fermelor) - Retehnologizarea echipamentelor în vederea atingerii standardelor impuse de U.E. - Informare și consultanță privind accesarea programelor de dezvoltare rurală și a fondurilor gestionate de Ministerul Agriculturii. Crearea unui birou de informare și consultanță agricolă. - Încurajarea folosirii de semințe selecționate și de materiale seminal, calitativ superioare și omologate în C.E., în cadrul microfermelor. - Dezvoltarea de programe de calificare a persoanelor în managementul și marketingul fermelor mici, tehnologiilor agricole etc.. - Activități de instruire profesională în agricultură și acordarea de servicii de consultanță. - Stimularea și sprijinirea constituirii și funcționării grupurilor de producători. - Infiintarea de exploatații agricole pentru culturi performante. - Necesitatea îmbunătățirii performanței exploatațiilor agricole și atingerea performanțelor de producție.
Domeniul – INDUSTRIE	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Publicarea tuturor informațiilor referitoare la dezvoltarea afacerilor în ziarul local - Actualizarea permanentă a site-ului Primăriei comunei pentru informare și consultanță on-line

	<ul style="list-style-type: none"> - Atragerea de investitori straini pentru înființarea de noi IMM-uri în domeniul micilor meșteșuguri tradiționale. - Crearea de parteneriate public-private pentru exploatarea eficientă a resurselor naturale ale comunei. - Retehnologizarea unităților economice existente prin informarea mediului de afaceri referitor la posibilitățile de accesare a unor surse de finanțare externe. - Fixarea prin PUZ a unei zone de intravilan destinate amplasamentelor industriale; asigurarea cu utilitati si cai de acces
Domeniul – AFACERI / SERVICII	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Refacerea PUG și punerea la dispoziția investitorilor de terenuri pentru parcuri industriale. - Derularea în parteneriat a unor cursuri de dezvoltare a afacerilor, management și marketing al afacerilor mic. Crearea în parteneriat a unui birou de informare si consultare în antreprenoriat. - Proiectul BIROU DE INFORMARE ȘI CONSULTANȚĂ PENTRU AFACERI. Informare și consultanță privind accesarea programelor de dezvoltare a IMM. - Stimularea inițiativelor locale de creare de locuri de muncă prin facilități, burse, cursuri de antreprenoriat pentru cetățeni. - Atragerea de fonduri de investiții la nivelul comunei pentru înființarea de noi IMM-uri și microintreprinderi în domeniul micului mobilier și al obiectelor tradiționale. - Retehnologizarea unităților economice existente prin informarea mediului de

	afaceri referitor la posibilitățile de accesare a unor surse de finanțare externe.
Domeniul – TURISM / AGROTURISM	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Organizarea în parteneriat de cursuri de calificare în managementul pensiunilor agroturistice. - Organizarea de schimburi de experiență cu alte comune în domeniul agroturismului. - Identificarea și mediatizarea zonelor naturale cu potențial turistic - Dezvoltarea turismului cu specific rural și a infrastructurii de agrement - Crearea de parteneriate public-private pentru exploatarea eficientă a resurselor turistice ale comunei, prin înființarea unor circuite turistice pentru adulți și copii. - Amenajarea obiectivelor turistice naturale, prin construirea de drumuri de acces, trasee turistice marcate, amenajări specifice zonei, etc. - Promovarea unei politici de susținere a întreprinzătorilor din domeniul turistic - Revitalizarea tradițiilor și artei populare; - Editarea de publicații promoționale și materiale audio-video și distribuirea acestora în media turistică, inclusiv pe plan internațional. - Promovarea turismului ecologic - Identificarea potențialilor investitori în turism/agroturism și atragerea lor în comuna; - Informare permanentă, asistență și accesarea fondurilor interne și externe disponibile;
Domeniul – TEHNICO - EDILITAR	

<p>Necesitati</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea serviciului de evidența persoanelor asigurarea unui spațiu adecvat, a bazei materiale, a resurselor umane. - Dezvoltarea serviciului pentru intervenții în situații de urgență și calamități. - Asigurarea sistemului integrat de alarmare și prevenire a dezastrelor. - Utilizarea serviciilor de voluntariat - Modernizarea bazei materiale a primăriei și a sediului acesteia - Înființarea unei societăți de gospodărie comunală în parteneriat public-privat - Înființarea unui centru de comunicare și informare dotat cu aparatura și logistica necesară, pentru felicitarea accesului la informații, atât individual în săli de lectură și documentare, cât și organizat în sala de conferințe special amenajată - Dotarea cu o autospecială pentru stingerea incendiilor - Achiziționarea și implementarea unui sistem de supraveghere stradal în vederea creșterii siguranței cetățenilor și prevenirii criminalității - Achiziționarea de utilaje pentru întreținerea și dezăpezirea drumurilor comunale și satești - Întocmirea studiilor topografice ale comunei - Dotarea serviciului de urbanism cu soft necesar pentru buna desfășurare a activităților de urbanism, aparat de măsurători cadastru, GPS, aparatură informatică performantă și sistem de imprimare A2 - Înființare sistem de alimentare cu gaze; - Programe de educație pentru consumuri energetice - Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetică a produselor
-------------------	--

	<p>agricole.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Extinderea de spații verzi în comună
Domeniul – ENERGETIC	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Înlocuirea posturilor TRFO existente subdimensionate - Înlocuirea rețelelor electrice învechite și uzate - Înlocuirea stâlpilor din lemn cu stâlpi din beton - Extinderea rețelei de energie electrică - Extindere rețea iluminat public stradal - Racordarea la rețeaua electrică a gospodăriilor neracordate - Alimentarea cu gaze naturale a comunei - Utilizarea energiilor alternative - Centrală pe energie solară pentru asigurarea agentului termic în centrul comunei - Centrală eoliană în zonele cu potențial
Domeniul –TRANSPORT	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Asfaltare drumuri comunale și drumuri de interes local - Amenajare parcuri - Reabilitarea drumurilor agricole - Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor - Promovarea transportului de persoane și de marfă din zonă în rândul transportatorilor locali
Domeniul – MANAGEMENTUL TERITORIULUI	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Crearea unei mentalități de abordare a vieții sociale și economice locale în care

	<p>teritoriul constituie o resursa;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Completare si finalizare studii si cercetari privind zonarea teritoriului pe criterii de potential economic, social, ecologic, tehnologic si crearea pachetelor necesare de valorificare a acestui potential - Adoptarea unui concept european de organizare teritoriala pentru imbunatatirea conditiilor de dezvoltare regionala;
Domeniul – AMENAJAREA TERITORIULUI	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Regularizare albie paraul Bughea si paraul V. Silistii - Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare si asigurare acces; - Intocmirea si actualizarea permanenta a unei baze de date privind situatia teritoriului; - Necesitatea înființării de perdele de protecție a solului, căilor de transport și așezărilor umane
Domeniul – MEDIU	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Realizare rețea canalizare - Realizare stație de epurare - Crearea unei gropi ecologice la nivelul comunei. - Extinderea rețelei de apă a comunei. - Derularea de acțiuni de ecologizare a spațiilor publice și private de pe teritoriul comunei prin programe colective de voluntariat. Aplicarea de sancțiuni legale privind încălcarea legislației de mediu.

	<ul style="list-style-type: none"> - Informarea și sprijinirea producătorilor agricoli pentru utilizarea metodelor nepoluante, de combatere a eroziunii solului și de refacere a terenurilor agricole. - Decolmatări ale șanțurilor de scurgere. - Plasarea de parazăpezi și plantarea de vegetație de protecție la marginea drumurilor și a zonelor locuibile vulnerabile. - Derularea de acțiuni de informare și educare privind necesitatea unui mediu curat în școli și în adunări publice. - Construirea unei stații de colectare și sortare a deșeurilor
Domeniul – UTILIZAREA RESURSELOR NATURALE	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea unei campanii de constientizare a populatiei cu privire la gestionarea durabila a resurselor locale; - Program educatie consumuri energetice prin schimburi de experienta cu alte state - Promovarea unei politici de incurajare a activitatilor de exploatare a resurselor regenerabile; - Proiect de educare si transfer de cunostinte cu privire la conceptul de dezvoltare durabila si a raportului nevoi/ resurse; - Necesitatea conceperii unor scheme de agro-mediu climă, care să conducă la economisirea apei, crescând retenția apei în subsol. - În comuna Bughea de Sus există o gamă variabilă de resurse de energie regenerabilă provenită din agricultură dar aceste resurse nu sunt valorificate la nivelul posibilităților.
Domeniul – MANAGEMENTUL INTEGRAT AL DESEURILOR	

Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Platforme ecologice pentru colectare gunoi - Crearea infrastructurii locale de colectare si depozitare intermediara a deseurilor solide - Organizarea societatii civile pentru promovarea conceptelor moderne de gestionare a deseurilor
Domeniul – SPATII VERZI	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea spatiilor de joaca pentru copii, in special la gradinita; - Amenajarea de trotuare/ alei pietonale in fata locuintelor de-a lungul drumurilor de acces; - Realizarea de parcuri prin delimitarea clara a locatia prin PUZ; - Program de constientizare si educare a populatiei la toate nivelurile de varsta.
Domeniul – ADMINISTRATIE	
Necesitati	<ul style="list-style-type: none"> - Dotare sediu primarie; - Achizitia unei autospeciale noi pentru serviciul de pompieri, asigurarea de rezervoare de apă și modernizare integral a sediului SVSU; organizarea de remize PSI. - Participarea la Programe de instruire privind angajații administrației publice locale, în special pe aspecte care țin de accesarea și managementul proiectelor europene. Crearea unei unități de proiecte la nivelul primăriei, în parteneriat cu investitori și ONG-uri, în vederea acoperirii a 75% din necesarul pentru finanțarea proiectelor. Participare la unele programe naționale și internaționale pentru dezvoltarea capacității administrației publice locale și a serviciilor

	<p>publice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Simplificarea procedurilor la nivelul primăriei din perspectiva birocrăției actuale a serviciilor oferite cetățenilor. - Organizarea trimestrială de întâlniri de informare și dezbateri publice. Atragerea cetățenilor în procesul de decizie de la nivel local. Încurajarea programelor de acces la informații, transparență, consultare și implicare în deciziile locale. Informarea, consultarea și dezbaterile proiectelor strategice. - Dotări IT; - Programe de perfecționare IT a personalului propriu pentru mentinerea înregistrărilor (cadastru, taxe și impozite, etc.); - Crearea de parteneriate cu furnizori autorizați de FPC, pentru organizarea cursurilor de formare profesională în următoarele ocupații: <ul style="list-style-type: none"> ✓ IT ✓ Agricultori/fermieri ✓ Apicultori ✓ Lucrător în agroturism ✓ Administrator pensiune turistică ✓ Ghid turistic - Încheierea de parteneriate public-private pentru exploatarea /valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public
--	--

CAPITOLUL VIII

ANALIZA PUNCTELOR TARI, A PUNCTELOR SLABE, OPORTUNITATI SI AMENINTARI LA NIVELUL COMUNEI BUGHEA DE SUS

- ANALIZA SWOT -

ASPECTE GENERALE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">✓ Resurse naturale importante exista pe raza comunei (terenuri agricole, conditii bune de crestere a animalelor, potential fotovoltaic, soluri foarte propice pentru agricultura);✓ forta de munca ieftina;✓ grad de poluare redus datorita inexistentei agentilor economici poluatori (cu exceptia poluarii rezultate in urma activitatilor gospodaresti si a cresterii animalelor)✓ comuna este electrificata (racord gospodarii si iluminat public stradal)✓ comuna este racordata la reseaua de apa✓ efectiv crescut de animale in gospodarii;✓ zona favorabila activitatilor economice,✓ gradul de interventie al omului in mediul inconjurator este redusa✓ accesarea de fonduri cu finantare europeana, destinate zonelor rurale.	<ul style="list-style-type: none">✓ Insuficienta dezvoltare a infrastructurii de utilitati: apa, lipsa retelei de gaz metan si canalizare, etc✓ Necesitatea imbunatatirii domeniului asistentei sociale si al sanatatii;✓ Fenomenul migratiei este semnificativ motiv pentru care populatia este imbatranita;✓ Unii membrii ai comunitatii locuiesc in conditii necorespunzatoare;✓ Buget redus al Primariei;✓ activitati economice si industriale derulate la viteza mult prea redusa fata de nivelul regional, national ori cel desirabil la nivel de Uniune;✓ servicii insuficient dezvoltate pentru populatie;✓ Necesitatea existentei unor actori locali care sa preia unele din sarcinile administratiei;✓ Saracia naste probleme sociale semnificative;

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ absenta fondurilor de start pentru demararea afacerilor; ✓ acces redus la rețeaua de telefonie fixa, telefonie mobilă și internet; ✓ Trendul demografic negativ
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ șansa de dezvoltare echilibrată a regiunilor; ✓ resursele naturale bogate dau potențial de creștere activității economice; ✓ potențiale surse de finanțare externe, fonduri diverse de restructurare a administrației, de dezvoltare rurală, de coeziune), etc. ✓ existența forței de muncă pe plan local oferă posibilități de atragere a investitorilor; ✓ așezarea geografică favorizează dezvoltarea anumitor ramuri economice (ex. industrie, creșterea animalelor, agricultură, turism, etc.) ✓ posibilitatea accesării pieței europene 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ necesitatea investițiilor financiare mari în proiecte care vizează creșterea animalelor, turism, industrie, agricultură; ✓ fenomenul migrației populației tinere către alte zone; ✓ absentă personalului calificat în domeniul atragerii finanțării nerambursabile; ✓ buget redus care pune primăria în imposibilitatea asigurării cofinanțării.
DOMENIUL – CULTURA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența unui nivel moderat al activităților culturale pe raza comunei: datinile și obiceiurile tradiționale cu ocazia marilor sărbători de peste an, arta și meșteșug local; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ discrepante serioase între cerințele europene și starea efectivă a infrastructurii fizice; necesitatea investițiilor pentru a corespunde standardelor; ✓ buget insuficient pentru a răspunde

<ul style="list-style-type: none"> ✓ implicarea activa a populatiei comunei in activitatile culturale; ✓ Zilele comunei, festivaluri și alte evenimente de interes local și regional. ✓ Existenta unui operator TV cablu - local 	<p>nevoilor culturale;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ lipsa personalului calificat capabil sa elaboreze proiecte/ programe pentru accesarea de fonduri nerambursabile in domeniul culturii si artei; ✓ Dezinteresul local, absența resurselor pentru promovarea identității locale prin sport și evenimente culturale ✓ Absența unei identități locale puternice ✓ Numărul mic al manifestărilor cu scop caritabil; ✓ Lipsa unei baze sportive multifunctionale la nivelul comunei.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existenta fondurilor care asigura finantari pentru cultura si arta in mediul rural (program de reabilitare a caminului cultural prin Ministerul Culturii); ✓ fondurile pentru cultura vor trece in administrarea comunitatilor locale; ✓ existenta unor spatii care ar putea fi folosite pentru activitati culturale; ✓ reactivarea valorilor de cultura si arta populara prin organizarea de evenimente si manifestari culturale; ✓ activitatile traditionale au potential economic ce ar putea fi valorificat; ✓ mentionarea in PUG a masurilor ce trebuie intreprinse; ✓ Valorificarea la maxim a tradițiilor și culturii; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ fenomenul migrației tinerilor ori a persoanelor cu grad de scolarizare ridicat catre zone si slujbe mai bine platite; ✓ globalizarea si modernismul asociat influenteaza negativ modul de viata al populatiei rurale; ✓ activitatile cu specific local ar putea fi alterate de evolutia tehnologica; ✓ talentele locale migreaza catre centrele culturale consacrate; ✓ Pierderea interesului pentru obiceiurile și evenimentele tradiționale ✓ Bugetul scăzut pentru susținerea evenimentelor culturale și sportive ✓ Insuficientă susținere a vieții culturale de către societatea civilă; ✓ Slaba implicare a autorităților locale în

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promovarea internațională a tradițiilor locale; ✓ Promovarea de la vârste fragede a valorilor și tradițiilor; ✓ Organizarea de spectacole cu scop caritabil; ✓ Acordarea unor facilități fiscale celor ce sponsorizează activitățile sportive, și cultural-artistice; 	<p>sprijinirea activităților cultural-artistice și sportive;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Diminuarea în și mai mare măsură a interesului tinerilor pentru cultură, artă, tradiții și sport.
DOMENIUL - EDUCATIE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența infrastructurii fizice pentru învățământ: ✓ Rata alfabetizării adulților este 98 %; ✓ Încurajarea învățământului în limbi străine și promovarea lui la toate nivelurile începând de la grădiniță; ✓ Buna pregătire a cadrelor didactice din învățământ; ✓ Scolile sunt dotate cu rețea de calculatoare performante și sunt conectate la Internet parțial 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nu există cabinet de consiliere psihopedagogică ✓ Infrastructura de învățământ preșcolar și școlar insuficient dimensionată. ✓ Lipsa dotărilor utilitare la toate unitățile de învățământ. ✓ fenomenul abandonului școlar; ✓ lipsa condițiilor necesare care să atragă și să mențină personalul calificat pe raza comunei; ✓ fondurile insuficiente pentru a acoperi toată plaja de necesități.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ posibilitatea modernizării infrastructurii și a bazei materiale prin finanțări guvernamentale pentru învățământ în mediul rural (program de reabilitare a școlilor prin Ministerul Educației); ✓ fondurile pentru învățământ vor trece în administrarea comunităților locale; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ lipsa unei armonizări a nivelului de educație și a procesului în care aceasta se face față de alte comunități europene similare; ✓ fenomenul migrației tinerilor ori a persoanelor cu grad de școlarizare ridicat către zone și slujbe mai bine plătite;

<ul style="list-style-type: none"> ✓ programe specific existente pentru dezvoltarea resurselor umane; ✓ finanțări guvernamentale pentru învățământ în mediul rural; ✓ fonduri comunitare alocate sprijinirii educației și formării profesionale, pentru perioada 2021-2027 ✓ Continuarea proceselor de dotare a școlilor din comuna; ✓ Preocuparea tot mai accentuată pentru colaborarea cu școli și licee din străinătate în vederea organizării de acțiuni comune; ✓ Programe de educație a adulților și de formare profesională ✓ Dezvoltarea de programe de tip “Șansa a doua” și “ Școală după școală”; ✓ Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice cu destinație de unități de învățământ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ lipsa personalului calificat capabil sa elaboreze proiecte/ programe pentru accesarea de fonduri nerambursabile in domeniul educatiei; ✓ sistemul educational are un cadru legal instabil ✓ lipsa surselor necesare privind asigurarea cofinanțării pentru proiectele de infrastructură în învățământ și cultură; ✓ lipsa fondului locativ pentru stabilizarea personalului didactic în comună; ✓ continuarea procesului de scădere a populației școlare din învățământul primar și gimnazial ca efect direct a reducerii sporului natural; ✓ creșterea numărului de copii cu părinți plecați la muncă în străinătate. ✓ Atractivitatea scăzută a mediului rural pentru cadrele didactice ✓ Migrația personalului didactic de la sat la oraș ✓ Scăderea interesului adolescenților fata de studiile universitare; ✓ Subestimarea problemelor sistemului educational preuniversitar duce la demotivarea personalului didactic.
DOMENIUL – ASISTENTA SOCIALA SI OCUPAREA FORTEI DE MUNCA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existenta unei forte de munca calificata ✓ Existența Programelor de formare continuă și de învățământ la distanță; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Neindeplinirea efectivului necesar de personal calificat in servicii sociale; ✓ lipsa actorilor locali capabili sa presteze

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența programelor de formare și reconversie profesională; ✓ Inexistența unor diferențe majore între tendințele ocupaționale pentru bărbați și femei; ✓ Creșterea interesului populației din comuna și a autorităților publice locale pentru formare profesională continuă; ✓ Spor natural pozitiv. 	<p>sau să preia responsabilitatea unor servicii sociale;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ absența programelor de susținere și încurajarea reintegrării active pe piața muncii; ✓ buget redus la nivel local pentru servicii sociale; ✓ Nivel ridicat al sărăciei în regiunea Sud-Muntenia în comparație cu celelalte regiuni de dezvoltare din România, respectiv 40,7%; ✓ Grad ridicat al populației ocupate în agricultură: 70 %; ✓ Absența unei redistribuiri a populației ocupate dinspre agricultură spre servicii și industrie; ✓ Lipsa pe teritoriul comunei a unor centre de consiliere și de ajutorare a femeilor și copiilor supuși violenței domestice; ✓ Lipsa unor centre de servicii integrate de consultanță pentru persoane ce se auto-întrețin; ✓ Număr mic de persoane angrenate în cursuri de calificare/recalificare ✓ Decalaj între pregătirea oferită de școală și cerințele pieței muncii; ✓ Migrarea, în ultimii ani a tinerilor în orașe din țară, care le oferă mai multe oportunități; ✓ Incapacitatea reținerii în comuna a forței
---	---

	<p>de muncă înalt calificată ;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nu predomina forța de muncă tânără; ✓ Inexistenta unui camin social in comuna.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ infrastructura existenta sa serveasca ca spatii pentru furnizarea de servicii sociale in urma lucrarilor de reabilitare si modernizare absolut necesare; ✓ existenta de spatii excedentare la nivel de comuna; ✓ politici sociale de sustinere din partea UE; ✓ oportunitati de finantare nerambursabila prin fonduri guvernamentale si prin fonduri structurale ✓ Programe Operationale Sectoriale pe Resurse Umane; ✓ Programe guvernamentale sprijin pentru încadrarea șomerilor; ✓ Orientarea programelor spre specializări în domeniile cerute de piața forței de muncă; ✓ Fonduri alocate de către UE pentru dezvoltarea Resurselor Umane. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ neindeplinirea standardelor in domeniul asistentei sociale ✓ scopul serviciilor de asistenta sociala este gresit interpretat; ✓ buget insuficient pentru activitati sociale si pentru cofinantarea proiectelor sociale potientiale a fi finantate cu fonduri UE; ✓ Migratia fortei de munca calificate spre alte regiuni sau in alte state; ✓ Numarul mare de salariati din intreprinderile mari care prin restructurare ar putea exercita presiuni pe piata muncii; ✓ Slaba capacitate a firmelor de consultanta din regiune, cu efecte negative asupra cheltuirii fondurilor comunitare; ✓ Cresterea infractionalitatii din cauza nepregatirii si neutilizarii corespunzatoare a fortei de munca prin programe de integrare pe piata muncii.
DOMENIUL - SANATATE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dispensar de medicina generala de familie; ✓ existenta personalului calificat pentru furnizarea de servicii in domeniul sanatatii ✓ acces direct la informatii datorita liniilor de comunicatii existente; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ necesitatile populatiei la nivelul intregii comune nu pot fi acoperite de actuala infrastructura de sanatate; ✓ dotari materiale vechi si insuficiente; ✓ personalului medical insuficient; ✓ mediului rural este ocolit de specialistii in

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea sectorului privat în domeniul sănătății; 	<p>domeniu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ nu exista un program de monitorizare si control a factorilor de risc pentru sanatatea populatiei locale; ✓ populatia trateaza cu indiferenta adoptarea unui mod de viata sanatos; ✓ fonduri insuficiente ✓ Costul mediu al spitalizării ridicat în sectorul public; ✓ Starea precară din punct de vedere tehnic și material din unele spitale aflate in orasele din apropierea comunei; ✓ Slaba profilaxie ✓ Insuficienta preocupare pentru procurarea de fonduri extrabugetare.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Programe de finanțare în domeniul medierii sanitare ✓ Programe de educație sanitară la nivel național ✓ Crearea unui centru de sănătate privat sau in parteneriat public-privat; ✓ Dezvoltarea sistemului de asigurări private de sanatate; ✓ Continuarea procesului de modernizare și re tehnologizarea unităților de profil existente in orasele din apropierea comunei; ✓ Distribuirea mai eficientă a banilor proveniți de la CAS. ✓ modernizarea si dotarea la standarde UE a 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ standard neindeplinite in domeniul sanatatii; ✓ folosirea ineficienta a dotarilor; ✓ lipsa personalului calificat capabil sa elaboreze proiecte/ programe pentru accesarea de fonduri nerambursabile in domeniul sanatatii; ✓ absentia fondurilor pentru cofinantarea proiectelor potentiale a fi finantate cu fonduri UE ✓ Grad redus de autonomie privind politica de sănătate la nivel local ✓ Migrația medicilor spre oraș ✓ Costul ridicat al serviciilor medicale ✓ Creșterea numărului de probleme

<p>infrastructurii de sanatate;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ informarea si constientizarea populatiei cu privire la adoptarea unui mod de viata sanatos prin promovarea principiilor naturiste; ✓ oportunitati de finantare nerambursabila prin fonduri guvernamentale si prin fonduri structurale POS DRU, PO Regional si PO Dezvoltare Rurala 	<p>medicale ca urmare a procesului de îmbătrânire a populației;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Creșterea numărului de îmbolnăviri datorate degradării factorilor de mediu
DOMENIUL – LOCUINTE SI DOTARI	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Starea fizica a constructiilor este buna in proportie de 70% si medie in procent de 27%; ✓ Accesul populatiei la informatii privind la codul constructiilor si la exigentele conditiilor de locuit; ✓ specialist tehnic in cadrul primariei, in acest domeniu; ✓ acces la telefonie fixa, mobila, TV, internet, WI-FI ; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Condițiile de locuit neconforme exigentelor actuale; ✓ Locuitorii nu au banii necesari pentru aplicarea noilor standarde si utilizarea facilitatilor actuale de locuit; ✓ Discrepante mari intre diversele categorii sociale; ✓ politicile moderne de urbanism sunt insuficient promovate; ✓ lipsa spatiilor de tip ANL care sa ofere conditiile necesare pentru atragerea si mentinerea personalului calificat in comuna; ✓ insuficienta dotarilor IT in contextul evolutiei tehnologice actuale
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ posibilitatea cresterii standardului de viata prin imbunatatirea conditiilor de locuit; ✓ existenta materialelor si tehnologiilor noi pentru constructii; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Renuntarea la arhitectura traditionala; ✓ Utilizarea neadecvata si ineficienta a materialelor moderne de constructie; ✓ Lipsa experientei in gestionarea fondurilor

✓ oportunitati de finantare prin fonduri guvernamentale privind investitii imobiliare	pentru constructii
DOMENIUL – AGRICULTURA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ suprafața agricolă importanta ✓ Solul prezintă condiții pedoclimatice favorabile cultivării plantelor tehnice și creșterii animalelor; ✓ procentul mare din suprafața agricolă îl dețin gospodăriile populației respectiv fermele de subzistență; ✓ suprafața cultivată în sistem ecologic ✓ terenul arabil fiind favorabil pentru agricultură, se cultivă grâu, secară, porumb, floarea soarelui, cartofi, legume, etc. ✓ există potențial de înființare de ferme de bovine și ovine în sistemul de asociere; ✓ solul este favorabil pentru înființarea de livezi cu pomi fructiferi; ✓ tradiție în creșterea animalelor; ✓ sectorul zootehnic în continuă creștere; ✓ existența unui punct de însămânțare artificială precum și un medic veterinar, care asigură sănătatea animalelor, pe teritoriul comunei. ✓ Grad ridicat de accesare a fondurilor nerambursabile in domeniul zootehniei; ✓ In conditiile unei mecanizari corespunzatoare si a existentei conditiilor 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ moștenire rurală săracă privind patrimoniul natural, cultural, material și imaterial. Nu există lucrători independenți sau organizate în asociații și/sau cooperării meșteșugărești; ✓ inexistența unor unități de procesare modernizate la nivelul standardelor europene ✓ gradul de mecanizare foarte scăzut nu permite o agricultură performantă; ✓ majoritatea suprafețelor de teren sunt prelucrate prin practici agricole tradiționale cu eficiență redusă; ✓ numărul mare de exploatații agricole de mici dimensiuni, cu terenuri fărâmițate în ferme mici sistem de irigații neadaptat cerințelor agriculturii; ✓ sistemul de colectare, depozitare și valorificare a produselor agricole insuficient dezvoltate și acces neorganizat al fermierilor mici pe piață; ✓ nivelul scăzut al educației și al formării profesionale în agricultură; ✓ nivelul scăzut al productivității și eficienței în agricultură; ✓ numărul mare de agricultori vârstnici;

<p>climaterice si de sol favorabile, agricultura poate deveni un domeniu competitiv;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Existenta conditiilor prielnice pentru infiintarea de ferme de ovine, bovine, pasari si fabrici de nutreturi combinate; ✓ potentialul de prelucrare primara si avansata a produselor agricole si animale 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sistem de consultanță insuficient dezvoltat și neadaptat cerințelor pieței și micilor fermieri sau tinerilor fermieri; ✓ dotarea tehnică scăzută și de slabă calitate în domeniile agricol, forestier și al industriei alimentare; ✓ nivelul scăzut al forței de muncă angajată în activitate non-agricolă (sector terțiar); ✓ inexistența unui centru de primire-predare a produselor din carne și lactate; ✓ inexistența unui centru de primire-predare a cerealelor; ✓ lipsa existenței unei brutării; ✓ necesitatea înființării unei fabrici de prelucrare a produselor lactate; ✓ activități non-agricole slab dezvoltate în special meșteșugurile tradiționale și artisanale; ✓ amenajarea a două heleștee pentru piscicultură; ✓ capacități de producție insuficiente pentru procesarea materiilor prime din agricultură. ✓ Competitivitate scazuta a produselor agroalimentare; ✓ Agricultura este slab mecanizata si implicit productivitatea este scazuta; ✓ Investitii insuficiente in agricultura; ✓ Abandonul unor suprafete agricole, in special al pasunilor; ✓ Lipsa unui sistem centralizat de desfacere
--	---

	<p>a produselor agricole;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Forta de munca imbatranita pentru agricultura; ✓ Lipsa specialistilor in agricultura si zootehnie; ✓ Gradul redus de competitivitate al fermelor de pe raza comunei ✓ Număr mare de exploatații agricole mici, de terenuri fărâmițate în ferme de subzistență. ✓ Sistem de irigații neadaptat cerințelor agricultorilor. ✓ Sistem de colectare, depozitare și valorificare a produselor agricole insuficient dezvoltat. ✓ Nivelul scăzut al educației și formării profesionale în agricultură și silvicultură. ✓ Dotarea tehnică foarte scăzută în domeniul agricol, forestier și al industriei alimentare. ✓ Nivel scăzut al forței de muncă angajați în activități non-agricole.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existenta unor fonduri guvernamentale pentru dezvoltare rurala; ✓ Existenta fondurilor structurale: Programul National de Dezvoltare Rurala; Planul National Strategic pentru Dezvoltare Rurala; ✓ Posibilitatea obtinerii de credite pentru agricultura si zootehnie; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ degradarea suprafetelor agricole; ✓ aspectele schimbărilor climatice în special secete extreme; ✓ scăderea puterii de cumpărare a consumatorilor; ✓ competiția producătorilor; ✓ alterarea și pierderea patrimoniului și tradițiilor rurale;

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Conditii favorabile pentru cresterea animalelor si implicit cresterea veniturilor populatiei din activitati zootehnice; ✓ Acces la tehnologii moderne si performante; ✓ Conditii favorabile pentru dezvoltarea unei agriculturii competitive; ✓ Crearea de noi locuri de munca; ✓ Existenta unor asociații profesionale pentru sprijinirea producatorilor in agricultura; ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prelungirea crizei economice financiare; ✓ posibilitatea alunecărilor de teren și inundații pe unele suprafețe; ✓ menținerea suprafețelor agricole fărâmițate. ✓ Utilizarea neadecvata a tehnologiilor moderne; ✓ Riscuri de mediu (ploi, inundatii, alunecari de teren, seceta, etc.); ✓ Resurse financiare scazute ale populatiei pentru a putea investi in agricultura si zootehnie; ✓ conditiilor pentru creditare mult prea drastice; ✓ Lipsa informarii cu privire la normele europene pentru agricultura si fondurile disponibile in domeniu; ✓ Cadrul legislativ instabil
--	---

DOMENIUL - INDUSTRIE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ forta de munca calificata si ieftina; ✓ dezvoltarea activitatilor industriale este favorizata de prezenta resurselor naturale bogate; ✓ cadru natural propice pentru dezvoltarea unor activitati industriale competitive. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ serviciile de sprijin si consultanta pentru afaceri lipsesc; ✓ parteneriatul public – privat este slab dezvoltat; ✓ lipsa informatiei in domeniu: oportunitati de finantare, juridic, etc.; ✓ nesiguranta mediului de afaceri; ✓ alinierea la normele europene implica costuri suplimentare si va conduce unele firme spre faliment; ✓ promovare insuficienta a potentialului

	zonei
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ posibilitatea atragerii de investitori datorita existentei fortei de munca ieftine; ✓ existenta fondurilor structurale: POS Cresterea Competitivitatii Economice si Dezvoltare Rurala ✓ posibilitatea dezvoltarii mediului de afaceri; ✓ crearea de locuri de munca si cresterea gradului de ocupare in activitati non-agricole; ✓ cresterea valorii economice a localitatii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ insuficienta dezvoltare a infrastructurii fizice; ✓ activitatile industriale pot avea efecte negative asupra mediului si populatiei; ✓ activitatile industriale locale sunt slab competitive; ✓ nu exista fonduri minime pentru dezvoltarea de activitati industriale; ✓ pregatire manageriala redusa; ✓ dese modificari legislative in domeniul fiscal; ✓ acces redus la credite; ✓ neatractivitate economica a zonei datorita izolarii si a infrastructurii precare
DOMENIUL - COMERT	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ piata de consum este in dezvoltare; ✓ diversitatea activitatilor economice comerciale favorizate de cadrul socio – economic; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ inexistentia serviciilor de consultanta pentru afaceri; ✓ mediul de afaceri nesigur; ✓ efortul alinierii la normele europene implica costuri suplimentare si va falimenta unele firme; ✓ potentialul zonei este promovat insuficient; ✓ relativa izolare geografica fata de orasele mari si infrastructura rutiera precara; ✓ absentia fondurilor de start pentru pornirea afacerilor;
OPORTUNITATI	AMENINTARI

<ul style="list-style-type: none"> ✓ creșterii nivelului de trai ar atrage după sine și creșterea calitatii produselor comercializate; ✓ aplicarea tehnologiilor noi, moderne în activitățile comerciale; ✓ dezvoltarea pieței de produse ecologice; ✓ existența fondurilor structurale: POS Creșterea Competitivității Economice și Dezvoltare Rurală posibilitatea dezvoltării mediului de afaceri 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ agenții economici locali dezvoltă între ei o slabă competitivitate; ✓ lipsa fondurilor minime pentru demararea unor afaceri; ✓ pregătire managerială redusă; ✓ domeniul fiscal suferă dese modificări legislative; ✓ acces redus la credite; ✓ zonei nu este atractivă economic datorită izolării și a infrastructurii precare
DOMENIUL - SERVICII	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența pe teritoriul comunei a resurselor naturale: teren arabil ✓ Asigurarea unei părți importante din producția de carne și produse din carne de către fermele și gospodăriile din comună; ✓ Asigurarea unei game de produse lactate de către fermele și gospodăriile de pe teritoriul comunei; ✓ Existența accesului la rețeaua internet; ✓ Sectorul IT&C în expansiune. ✓ Existența unor servicii pentru populație (posta, TV, internet, telefonie fixă și mobilă, servicii medicale, servicii utilități agricole, etc.) ✓ personal calificat pentru serviciile prestate; ✓ existența cererii de servicii pentru populație; ✓ cadrul socio – economic permite diversificarea activităților economice 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ populație îmbătrânită; ✓ plaja serviciilor nu răspunde nevoilor populației; ✓ Puterea financiară relativ scăzută a păturii mijlocii existente la nivelul comunei; ✓ Contribuția la cifra de afaceri în domeniul industriei prelucrătoare realizată de IMM-uri este mică; ✓ Inexistența microintreprinderilor și IMM-urilor care să producă și să exporte; ✓ Parteneriatul public-privat nu este suficient dezvoltat; ✓ Lipsa informațiilor de piață; ✓ Lipsa unei culturi manageriale în sectorul privat; ✓ Investiții scăzute în resursele umane ale IMM-urilor existente; ✓ Structurile și mecanismele administrației publice nu sunt preocupate suficient de

<p>individuale.</p>	<p>dezvoltarea comunei;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lipsa unui management calitativ, la nivelul afacerilor mici; ✓ Proprietate agricolă fărâmițată; ✓ Salarii mici în comparație cu costul vieții; ✓ Inexistența unui supermarket care să deservească populația comunei; ✓ Lipsa în apropierea comunei a unei centru de cercetări agricole cu specialiști care pot fi consultați pe probleme agricole; ✓ Lipsa unei infrastructuri pentru turism.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ oportunitatea dezvoltării și creșterii calității serviciilor prestate către populație; ✓ diversificarea ariei de servicii pentru populație; ✓ folosirea tehnologiilor noi, moderne în prestarea serviciilor; ✓ Crearea de facilități pentru investitori; ✓ Incurajarea exportului de produse cu valoare adăugată mare; ✓ Accesul la fondurile post-aderare la UE: Programele Operationale Sectoriale și Programul Operational Sectorial pentru Agricultură, Dezvoltare Rurală și Pescuit; ✓ Facilitarea parteneriatelor dintre întreprinzătorii locali și cei străini; ✓ Accesarea programelor cu finanțare internațională; ✓ Dezvoltarea antreprenoriatului; ✓ Cooperarea cu alte comune UE sau 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cadru legislativ insuficient pentru sprijinul IMM-urilor la start-up; ✓ Instabilitatea legislativă; ✓ Lipsa credibilității mediului de afaceri; ✓ Lipsa comunicării; ✓ Corupția; ✓ Creșterea prețurilor la serviciile de telecomunicații și transport; ✓ Interesul scăzut pentru introducerea de noi tehnologii; ✓ Adâncirea dezechilibrului pe piața muncii între cerere și ofertă; ✓ Migrarea forței de muncă către orașe sau străinătate; ✓ Desele modificări legislative în domeniul fiscal; ✓ Infrastructura fizică din comuna insuficient dezvoltată din punct de vedere cantitativ și calitativ;

<p>organizatii în domeniul educației și formării;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența materiilor prime: materiale de construcții și lemn capabile să atragă investitori străini; ✓ Valorificarea potențialului turistic al zonei; ✓ existența fondurilor structurale: POS Creșterea Competitivității Economice și Dezvoltare Rurală; ✓ existența politicilor de dezvoltare a serviciilor în mediul rural; ✓ posibilitatea dezvoltării mediului de afaceri; ✓ creșterea gradului de ocupare și a valorii economice a localității. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pregătire managerială redusă.
DOMENIUL – TURISM / AGROTURISM	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cadrul natural favorabil (peisaje incantătoare, calitatea aerului și a apei foarte bune); ✓ Tradiții și obiceiuri populare, mesesuguri tradiționale; ✓ Inițiative pentru valorificarea turismului și agroturismului ✓ Infrastructura la standard europene (pensiuni turistice foarte moderne) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Fonduri insuficiente pentru investiții în turism/agroturism; ✓ Lipsa promovării turistice a zonei; ✓ Exigențele impuse de cadrul legislativ în vigoare; ✓ Exigențele tot mai ridicate ale clienților; ✓ lipsa personalului calificat capabil să elaboreze proiecte/ programe pentru accesarea de fonduri nerambursabile în domeniul turismului
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Proiecte în derulare pentru modernizarea infrastructurii; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pierderea specificului tradițional al zonei, dispariția valorilor și tradițiilor locale

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Posibilitatea valorificării potențialului de dezvoltare a turismului/ agroturismului; ✓ Posibilitatea dezvoltării turismului ecologic; ✓ Crearea de locuri de muncă; ✓ Construirea unui parteneriat public-privat pentru valorificarea potențialului turistic/ agroturistic; ✓ Existența Fondurilor structurale – Fondul de Dezvoltare Regională și Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală. 	
DOMENIUL – TRANSPORT	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Proiecte în derulare de modernizare a drumurilor de interes local 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nu sunt întreținute rigolele pentru scurgerea apelor pluviale. ✓ Lipsesc trotuarele pentru circulația pietonală în lungul drumurilor principale. ✓ Drumurile și străzile din intravilanul comunei sunt parțial balastate, o parte sunt realizate din pământ bătut, degradat, greu practicabil în anotimpurile umede. ✓ Inexistența unui sistem de canalizare pentru teritoriul comunei; ✓ Inexistența unei rețele de distribuție a gazelor naturale pe teritoriul comunei; ✓ Locuințele particulare sunt realizate din materiale cu durabilitate scăzută ✓ Încalzirea locuințelor particulare se efectuează cu combustibili solizi arși
OPORTUNITATI	AMENINTARI

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cresterea calitatii vietii populatiei locale; ✓ oportunitatea utilizarii tehnologiilor noi pentru modernizarea infrastructurii de drumuri; ✓ existenta unor fonduri de la guvern pentru modernizarea infrastructurii rurale; ✓ existenta fondurilor structurale: Programul Operational Sectorial Mediu, POS Transport, si Programul National de Dezvoltare Rurala; ✓ posibilitatea crearii unor firme de transport locale; ✓ posibilitatea obtinerii de credite pentru infrastructura. ✓ Dezvoltarea concurenței în telecomunicații prin extinderea ariei de oferire a serviciilor de cablu TV si televiziuni digitale, telefonie fixa din partea unor companii cu filiale in apropiere; ✓ Executia pe tot teritoriul comunei a sistemului centralizat de alimentare cu apa potabila, a sistemului de canalizare cu statie de epurarea a apelor uzate; ✓ Executia la nivelul comunei a unei retele de distributie a gazelor naturale; ✓ Refacerea retelei stradale si a drumurilor din intravilan si din extravilanul comunei conform standardelor europene. ✓ Extindetea zonei de locuit prin marirea perimetrului constructibil. ✓ Asigurarea alimentarii cu caldura in solutii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ incapacitatea autoritatilor locale de a finanta investitii mari in infrastructura sau de a asigura cofinantarea la proiecte mari de infrastructura; ✓ cresterea gradului de poluare; ✓ insuficienta colaborare cu unitati administrative teritoriale invecinate pentru promovarea unor proiecte de interes regional. ✓ Puterea de cumparare scazuta a populatiei pentru serviciile de telefonie, apa-canal , energie electrica, gaze naturale, televiziune prin cablu; ✓ Locuintele particulare sunt din materiale cu durabilitate scazuta si astfel sunt expuse la riscuri in cazul unor calamitati. ✓ Insuficienta colaborare între Consiliul Local al comunei si Consiliul judetean Argeș pentru promovarea unor mari proiecte de interes regional; ✓ Cadru legislativ care mentine monopolul de stat pentru furnizarea anumitor tipuri de servicii.
--	---

moderne cu randamente termice maxime.	
DOMENIUL – MEDIU	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Interesul autorităților locale pentru aplicarea riguroasă a legislației privind protecția mediului ✓ Existența unor servicii de salubritate sau colectare a gunoiului menajer ✓ Existența unor resurse pentru alimentare cu apă potabilă în sistem centralizat pentru toți locuitorii comunei. ✓ Ape de suprafață de calitate superioară ✓ Utilizarea la scară redusă a pesticidelor și îngrășămintelor; ✓ Poluare atmosferică scăzută datorită traficului rutier scăzut. ✓ Existența unui interes comunitar pentru problemele legate de protecția mediului. ✓ Tineri și părinți conștienți că la nivelul comunității există serioase probleme de mediu ✓ utilizarea îngrășămantului natural în agricultură și mai puțin a pesticidelor și îngrășămintelor chimice; ✓ relativă departare de platformele industriale poluante; ✓ existența personalului medical specializat care deservește dispensarul din comună; ✓ monitorizarea expunerii la riscuri de îmbolnăvire de către Direcția de Sănătate Publică; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poluarea apelor de suprafață și subterane ca urmare a inexistenței unui management al deșeurilor la nivelul comunei precum și datorită lipsei infrastructurii de canalizare și epurare; ✓ Starea necorespunzătoare a unor drumuri comunale și a străzilor din intravilanul comunei; ✓ Existența unor zone de teren supuse eroziunii solului. ✓ Cetățeni cu o educație ecologică precară; ✓ Insuficiente materiale educative pe teme de mediu care să se adreseze copiilor; ✓ Eficiența redusă a structurilor cu atribuții în educarea cetățeanului din punct de vedere al protecției mediului; ✓ Derularea activităților de conștientizare într-un număr limitat de instituții din județul Argeș. ✓ Nu există un sistem de monitorizare al poluării apei și solului; ✓ Populația nu conștientizează riscurile de îmbolnăvire deși are posibilități financiare reduse pentru îngrijirea adecvată a sănătății; ✓ populația rurală nu este informată suficient; ✓ panza freatică este aproape de suprafață

<ul style="list-style-type: none"> ✓ informarea populației cu privire la riscurile de îmbolnăvire; ✓ existența resurselor naturale locale ✓ Ponderea mică a terenurilor amenințate în raport cu suprafața comunei; ✓ Efectuarea de lucrări de regularizare a cursurilor de apă cu probleme și de stabilizare a terenurilor inundabile; 	<p>solului, ceea ce poate polua apa ca urmare a activităților gospodărești;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dejecțiile animale afectează calitatea mediului; ✓ preocuparea redusă pentru protecția mediului; ✓ soluții insuficiente pentru valorificarea resurselor naturale locale; ✓ lipsa fondurilor locale pentru valorificarea resurselor naturale; ✓ Insuficiența fondurilor locale pentru stabilizarea terenurilor; ✓ inexistența unor actori locali interesați de parteneriate pentru protecția mediului; ✓ absența fondurilor locale pentru proiecte de mediu; ✓ Pânza freatică apropiată de suprafața solului favorizează poluarea apei prin activitățile gospodărești. ✓ Inexistența stației de epurare a apelor reziduale. ✓ Lipsa rampelor de depozitare a gunoierului. ✓ Existența fenomenului de eroziune a solului prin alunecări de teren, inundații, defrișări. ✓ Colectarea gunoierului menajer nu se efectuează selectiv
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Îmbunătățirea stării de sănătate a populației locale; ✓ Dotarea cu echipamente medicale noi, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rezistența față de schimbarea modului de viață;

<p>performante;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Abordarea tehnologiilor noi de valorificare a resurselor natural locale; ✓ Dezvoltarea durabila a localitatii; ✓ existenta unor programe cu finantare internationala orientate direct spre protectia mediului si a naturii; ✓ cresterea interesului autoritatii locale in promovarea de parteneriate pentru protectia mediului; ✓ posibilitatea dezvoltarii de colaborari in domeniul protectiei mediului; ✓ existenta POS Mediu. ✓ Cresterea interesului autoritatilor locale in promovarea de parteneriate in vederea protectiei mediului; ✓ Crearea la nivel national a Fondului de Mediu pentru sustinerea si realizarea cu prioritate a proiectelor cuprinse in Planul National de Actiune pentru Protectia Mediului; ✓ Existenta Planurilor Locale de Actiune pentru Protectia Mediului; ✓ Atragerea investitorilor care folosesc tehnologii nepoluante; ✓ Aplicarea principiului poluatorul plătește; ✓ Existența în sistemul de învățământ a specializărilor în domeniul mediului, ecologiei, turismului; ✓ Posibilitatea implementarii unui sistem de management al deeurilor la nivelul 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ fenomene de aciditate a terenului, eroziune; ✓ existenta unor zone predispuse la dezastre naturale; ✓ supraexploatarea resurselor naturale; ✓ insuficienta fondurilor destinate protectiei mediului; ✓ depozitarea necontrolata a deeurilor de catre populatie; ✓ costurile proiectelor de mediu finantate prin fonduri UE implica cofinantari mari de care administratia publica locala nu dispune ✓ Cresterea poluarii atmosferice in conditiile modernizarii infrastructurii de transport si a cresterii traficului rutier; ✓ Existenta unor zone predispuse la dezastre naturale (eroziuni ale solului, inundatii); ✓ Insuficienta fondurilor destinate protectiei mediului; ✓ Depozitarea necontrolata a deeurilor pe teritoriul comunei; ✓ Lipsa impermeabilizarii solului pentru protectia apelor subterane; ✓ Implementarea dificilă a legislației datorită situației economice de tranziție; ✓ Lipsa unei strategii si a unor proiecte concrete pentru ameliorarea prin impaduriri a terenurilor degradate in urma fenomenelor de eroziune; ✓ Posibilitatea ca nivelul de efort necesar
---	---

<p>comunei;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Posibilitatea accesarii fondurilor structurale si de coeziune UE si a fondurilor bugetare pentru protectia mediului; ✓ Suport legislativ și financiar guvernamental si UE; ✓ Implicarea autorităților locale în realizarea unor proiecte: rețele de apă / canal; reabilitarea unor drumuri, etc; ✓ Transpunerea și implementarea Directivelor U.E. în legislația națională. ✓ Cadru legislativ adecvat pentru desfășurarea unor activități de ecologizare ✓ Lansarea la nivel național a finanțărilor pentru proiecte de mediu ✓ Număr crescut de locuitori care pot fi conștientizați în privința educației ecologice și a protecției mediului; ✓ Posibilitatea unui impact mediatic crescut, datorită numărului mare de mijloace de informare; ✓ Posibilitate crescută a influențării și a altor organizații în direcția derulării de activități de natură ecologică; ✓ Orientarea specialiștilor antrenați în implementarea proiectului în derularea unor activități ulterioare privind educația ecologică și protecția mediului. 	<p>activităților ecologice practice să depășească puterea de muncă a tinerilor implicați în proiecte de educație ecologică - lucrările practice propuse nu vor implica eforturi fizice deosebite, însă dacă vor fi eventuale excepții de elevi scutiți de sport, etc., aceștia vor asista doar pasiv la anumite activități fizice, compensând prin implicarea în activități lipsite de efort;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Condiții climaterice nefavorabile activităților practice de cunoaștere și protecția mediului; ✓ Creșterea activitatilor economice generatoare de deseuri.
DOMENIUL – ADMINISTRATIE PUBLICA	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existenta infrastructurii fizice pentru desfasurarea activitatilor administrative – sediu propriu; ✓ Implicarea activa a conducerii in procesul de reforma a administratiei; ✓ Existenta unor proceduri organizationale care faciliteaza desfasurarea raporturilor de munca in institutie si asigura un flux informational si al documentelor adecvat; ✓ Actualizarea periodica a organigramei institutiei; ✓ Aplicarea unui management financiar riguros bazat pe utilizarea rationala si eficienta a bugetului / fondurilor disponibile; ✓ Dotare cu echipamente IT; ✓ Dotari tehnice specifice; ✓ Existenta personalului propriu care poate constitui nucleul pentru dezvoltarea de programe; ✓ Asigurarea liberului acces la informatii de interes public si transparenta procesului administrativ pentru dezvoltare comunitara; ✓ Absorbția ridicată a fondurilor structurale; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Salariile reduse si posibilitatile reduse de motivare financiara indeparteaza oamenii pregatiti de domeniul administratiei; ✓ Imposibilitatea promovarii salariatilor in cadrul institutiei; ✓ Personal insuficient si alocarea de sarcini suplimentare care depasesc fisa postului; ✓ Lipsa unor metodologii de raportare si evaluare lunara a activitatii desfasurate; ✓ Baza materiala precara; ✓ Patrimoniu restrans care nu permite desfasurarea de activitati; ✓ Lipsa parteneriatelor public- privat; ✓ Resurse financiare insuficiente pentru modernizarea si dezvoltarea Primariei; ✓ Constrangerile financiare restrang domeniile de interventie
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oportunitati de finantari nerambursabile in domeniul pregatirii personalului administratiei POS DRU ✓ Oportunitati de modernizare a administratiei: PO Dezvoltarea Capacitatii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Fluctuatii de personal; ✓ Ciclurile electorale perturba uneori functionarea administratiei locale; ✓ Absenta resurselor financiare; ✓ Inexistenta parteneriatelor pentru

Administrative.	dezvoltarea de programe; ✓ Imposibilitatea stimulării potențialilor parteneri; ✓ Absența de personal calificat; ✓ Cadrul legislativ instabil.
-----------------	--

CAPITOLUL IX

PLANUL LOCAL DE ACTIUNE

DOMENIUL CULTURA			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipe de lucru	Etapele proiectului
Infiintare complex sportiv dotat cu sala de sport si stadion, precum si dotarea acestuia cu baza materiala necesara	Fonduri locale		Identificare actori locali care sa investeasca;
Infiintare parc cu spatii de joaca pentru copii si teren de sport acoperit	Fonduri guvernamentale – Ministerul Culturii	Compartiment contabilitate, financiar, impozite si taxe	Identificare agenti economici interesati de parteneriate in domeniul cultural si cointeresarea acestora pentru investitii in infrastructura
Reabilitare, modernizare si dotare camin cultural	Imprumuturi	Compartiment cultura	Pregatire documente specifice
Extinderea retelei de internet WI-FI si la nivelul de comuna	POS Dezvoltarea Resurselor Umane		Obtinere avize
	PNDR – masura 322		Pregatire cerere de finantare si documentatii adiacente

<p>Actualizarea si completarea colectiilor de biblioteca, modernizarea incintei si a serviciilor oferite.</p>			<p>Organizare programe culturale</p>
<p>Club pentru petrecerea timpului liber pentru bătrâni și tineri</p>			
<p>Organizarea unui muzeu satesc sau a unei case taranesti pentru expunerea produselor traditionale manufacturate</p>			
<p>Amenajarea bisericii comunei (mochetare, centrale termice, constructii de reabilitare, pictura, etc)</p>			

<p>Proiectul ZILELE COMUNEI Organizarea de evenimente de genul “Zilele comunei”</p>			
<p>Construirea unei biblioteci moderne</p>			
<p>DOMENIUL - EDUCATIE</p>			
<p>Activitati propuse</p>	<p>Resurse disponibile</p>	<p>Echipa de lucru</p>	<p>Etapele proiectului</p>
<p>Amenajare si dotare laboratoare scolare (fizica, chimie, biologie, informatica)</p>			<p>Realizare SF</p>
<p>Dotarea cu echipament din domeniul tehnologiei informatiei - IT mobile</p>			<p>Obtinere avize</p>
<p>Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei in cadrul rețelei scolare a comunei</p>	<p>Fonduri locale</p>	<p>Compartiment contabilitate,</p>	<p>Analiza situatiei actuale si a necesarului privind dotarea (inclusiv IT)</p> <p>Efectuarea unui studiu cu privire la necesitatea spatiilor</p>

<p>Asigurarea agentului termic pentru încălzire în sistem centralizat</p> <p>Înființarea unei școlii de arte și meserii, cu asigurarea bazei materiale necesare</p> <p>Înființarea unui centru de formare profesională inițială și continuă</p> <p>Dotarea scolilor cu mobilier</p> <p>Reabilitarea și modernizarea grădiniței</p> <p>Sprijinirea programelor de pregătire “Școală după școală” în parteneriat cu ONG în vederea creșterii gradului de pregătire a elevilor</p> <p>Sprijinirea programelor de pregătire “A doua șansă” în parteneriat cu școala și cu organizații neguvernamentale, în vederea reducerii numărului de persoane analfabete.</p>	<p>Fonduri guvernamentale – Ministerul Educației și Cercetării</p> <p>Ministerul Mediului</p> <p>Imprumuturi</p> <p>POS Dezvoltarea Resurselor Umane</p> <p>PO Regional – axa 3</p> <p>PNDR-măsura 322</p>	<p>financiar, impozite și taxe</p> <p>Compartiment administrativ</p>	<p>pentru sport, precum și a unei analize de cost</p> <p>Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe</p> <p>Programe/campanii educaționale privind protecția mediului</p>

DOMENIUL – ASISTENTA SOCIALA			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipe de lucru	Etapele proiectului
Crearea de servicii specializate pentru îngrijire la domiciliu	<p>Fonduri locale</p> <p>Fonduri guvernamentale – Ministerul Muncii Solidaritatii Sociale si familiei</p> <p>Imprumuturi</p> <p>POS Dezvoltarea Resurselor Umane</p> <p>PNDR – masura 322</p>	<p>Compartiment autoritate tutelara</p> <p>Protectie sociala</p>	<p>Efectuare analiza sociala</p> <p>Elaborarea unui plan de servicii sociale</p> <p>Realizare expertiza tehnica</p> <p>Elaborare Studiu de Fezabilitate</p> <p>Obtinere avize</p> <p>Pregatire cerere de finantare</p>

<p>Înființarea serviciului de asistență socială în cadrul Primăriei</p> <p>Dotarea cu baza materială necesară și asigurarea fondurilor necesare funcționării acestuia</p> <p>Înființarea unui centru de zi pentru persoanele aflate în dificultate</p> <p>Înființarea unui centru de formare profesională și calificare pentru persoanele aflate în dificultate</p> <p>Club pentru batrani si tineri</p>			
<p>Infiintarea unui centru de zi si a unui centru permanent pentru copii</p>			
<p>Infiintarea unui centru de zi pentru batrani</p>			
<p>Infiintarea unei cantine sociale;</p>			

Proiect de asistare sociala a mamelor singure			
Dotare cabinet pentru asistenta comunitara			
<p>Infintarea unei cantine sociale;</p> <p>Dezvoltarea programelor de tip “A doua șansa” pentru creșterea șanselor de ocupare prin calificarea la un număr mai mare cursuri de formare profesională.</p>			
DOMENIUL – SERVICII DE SANATATE			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Construirea unui centru medical care să asigure	Fonduri locale	Compartiment autoritate	Efectuarea unui studiu local

<p>asistența medicală, precum și construirea de locuințe de serviciu pentru personalul medical angajat în vederea fidelizării acestuia și evitării migrației</p> <p>Infiintare punct medical Crucea Rosie in comuna</p> <p>Modernizarea dispensarului</p> <p>Modernizarea bazei materiale existente și aducerea de noi tehnologii medicale</p>	<p>Fonduri guvernamentale – Ministerul Sanatatii Imprumuturi</p> <p>PNDR – masura 322</p>	<p>tutelara</p> <p>Protectie sociala</p>	<p>pentru identificarea directiilor de dezvoltare a asistentei medicale la nivel de comuna</p> <p>Pregatire studiu de fezabilitate</p> <p>Obtinere avize</p> <p>Pregatire cerere de finantare</p>
<p>Asigurarea de către Consiliul Local a transportului personalului medical la domiciliul persoanelor aflate în imposibilitatea de deplasare. Sprijinirea în parteneriat a programelor de asistent personal și îngrijire la domiciliu.</p>			
<p>Crearea în parteneriat cu alte comune a unui cabinet mobil de stomatologie la nivel de microregiune.</p>			

DOMENIUL – TRANSPORT			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Asfaltare drumuri comunale și sătești			
Amenajare parcare			
Reabilitarea drumurilor agricole	Fonduri locale		Elaborare studiu de fezabilitate
Reabilitarea infrastructurii de transport pentru cresterea sigurantei in circulatia publica si asigurarea liberei deplasari a cetatenilor	Fonduri guvernamentale	Compartiment Urbanism si amenajarea teritoriului	Obtinere avize
Promovarea transportului de persoane si de marfa din zona in randul transportatorilor locali	Împrumuturi		Pregatire cerere de finantare si documentatii conexe
Reabilitarea infrastructurii de transport pentru cresterea sigurantei in circulatia publica si asigurarea liberei deplasari a cetatenilor	POS Mediu		
	PNDR - masura 322		
DOMENIUL – TEHNICO – EDILITAR SI ENERGETIC			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Înființare de sisteme centralizate de alimentare cu apă	Fonduri locale	Compartimentul Urbanism si amenajarea teritoriului	Elaborare studiu de fezabilitate

<p>Realizare rețea canalizare</p> <p>Realizare stație de epurare</p> <p>Inițierea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale</p> <p>Construirea unei stații de colectare și sortare a deșeurilor</p> <p>Dotarea comunei cu autovehicule pentru colectarea deșeurilor</p> <p>Dotarea comunei cu pubele pentru colectarea selecționată a deșeurilor</p>	<p>Fonduri guvernamentale</p> <p>Împrumuturi</p> <p>POS Mediu</p> <p>POIM</p> <p>PNDR, măsura 322</p>		<p>Obținere avize</p> <p>Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe</p>
<p>Construirea de platforme pentru depozitarea deșeurilor</p>			
<p>Înlocuirea posturilor TRAFO subdimensionate</p> <p>Înlocuirea rețelelor electrice învechite și uzate</p> <p>Înlocuirea stâlpilor din lemn cu stâlpi din beton</p> <p>Extinderea rețelei de energie electrică</p>			

<p>Extindere rețea iluminat public stradal</p> <p>Construirea unei centrale bazată pe energie solară pentru asigurarea agentului termic în centrul comunei</p> <p>Construirea de centrale eoliene în punctele ce urmează a fi stabilite în baza studiilor de specialitate</p> <p>Construire parc fotovoltaic</p> <p>Regularizare albie paraul Bughea si paraul Valea Silistii</p>			
<p>Extinderea de spații verzi în comună</p>			
DOMENIUL – MANAGEMENTUL INTEGRAT AL DESEURILOR			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
<p>Realizare rețea canalizare</p> <p>Realizare statie de epurare</p> <p>Construirea unei stații de colectare și sortare a</p>	<p>Fonduri locale</p> <p>Fonduri guvernamentale</p> <p>POS Mediu</p>	<p>Compartimentul Urbanism si amenajarea teritoriului</p>	<p>Elaborare studiu de fezabilitate</p> <p>Obtinere avize</p>

<p>deșeurilor</p> <p>Dotarea comunei cu autovehicole pentru colectarea deșeurilor</p> <p>Dotarea comunei cu pubele pentru colectarea selecționată a deșeurilor</p>			Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe
<p>Construirea de platforme pentru depozitarea deșeurilor</p>			
DOMENIUL – AGRICULTURA / CRESTEREA ANIMALELOR			
Activități propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
<p>Inființare centru de colectare a produselor din carne și lapte – domeniul zootehnie</p> <p>Realizarea de programe de finanțare pentru</p>	<p>Fonduri locale</p> <p>Fonduri guvernamentale – ANIMMC</p>	<p>Registrul agricol</p>	<p>Asigurarea de consultanță agricolă de specialitate</p> <p>Organizarea de întâlniri de</p>

dotarea crescătorilor de animale cu tehnologie de colectare și procesare a produselor animaliere	Fonduri private Imprumuturi PNDR – masura 312, masura 142, masura 125, masura 112, masura 121, masura 123, masura 221 Programul Operațional Competitivitate Programul Operațional Infrastructura Mare		informare
Infintare ferme de ovine, bovine si pasari			Sprijinirea persoanelor fizice si juridice care pregatesc proiecte sa obtina avizele necesare Obtinere avize Pregatire cerere de finantare si documentatii conexe
Constructie fabrica de prelucrare a laptelui			
Infintare ateliere de reparatii masini agricole			
Proiect de investiții pentru platforme de depozitare a îngrășămintelor organice în fermele de subzistență			
Proiect de investiții pentru înființare a unei ferme legumicole			
Proiect de investiții pentru sistem de irigații a fermelor agricole			
Proiect de investiții pentru încurajarea exploatațiilor agricole de creștere a animalelor corelate cu capacitatea pășunilor și fânețelor			
Proiect de investiții pentru infrastructura agricolă în scopul creșterii performanței generale a fermelor agricole			

<p>Proiect de încurajare a tinerilor prin ajutor start-up pentru tinerii fermieri cu efect direct asupra dezvoltării exploatațiilor, a întreprinderilor și asupra veniturilor locuitorilor. În mod complementar vor fi asigurate acțiuni de cooperare pentru lanțuri scurte de aprovizionare</p>			
<p>Proiect de sprijin a tinerilor fermieri pentru înființarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - secții de prestări servicii în domeniul lucrărilor agricole; - silozuri de depozitare a cerealelor; - un punct de achiziție și desfacere a îngrășămintelor chimice, pesticide, semințelor; - sprijin pentru înființarea de activități neagricole pentru tinerii fermieri (conserve și preparate de casă din produse ecologice); 			
DOMENIUL – COMERT			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
<p>Alinierea activitatilor comerciale la standardele aprobate;</p>	Fonduri locale	Compartiment juridic, contabilitate, financiar	Consultanta de specialitate
<p>Iniințarea de spatii comerciale de alimentatie publica de tip SUPERMARKET</p>	Fonduri guvernamentale–ANIMMC		Organizare sesiuni de informare

	<p>Fonduri private</p> <p>Imprumuturi</p> <p>POS DRU – axa 5, DMI 5.2</p> <p>PNDR – masura 312</p>		<p>Obtinere avize</p> <p>Pregatire cerere de finantare</p>
DOMENIUL – INDUSTRIE			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Infiintare centru de preluare si/sau procesare pentru fructe de padure si plante medicinale	<p>Fonduri locale</p> <p>Fonduri guvernamentale– ANIMMC</p> <p>Fonduri private</p> <p>Imprumuturi</p> <p>PNDR Masura 312</p>	<p>Compartiment juridic, contabilitate, financiar</p>	<p>Consultanta de specialitate</p> <p>Organizare sesiuni de informare</p> <p>Obtinere avize</p>
Proiect de investitii în active fizice pentru înființarea unei întreprinderi - abator pentru tăierea animalelor și procesarea cărnii			
Ferme de ovine, bovine			
Inființarea unui centru de primire-predare a produselor din carne și lapte			
Inființarea unui centru de primire-predare cereale			
Construcție secție de mecanizare a utilajelor agricole			

Dezvoltarea activităților nonagricole, a meșteșugurilor tradiționale și artizanatului (țesături, cusături, croitorii, tricotaje, sculptură în lemn, sculptură în os, pictură etc.)			
Proiect de investiții în active fizice pentru înființarea de ateliere de meșteșuguri tradiționale locale			
Construirea de fabrici cu diverse sectoare de activitate			
DOMENIUL – SERVICII			
Activități propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Cabinet servicii juridice și notariale	Fonduri locale		
Bancomat			
Inființare diverse puncte locale absolut necesare: reparații electrocasnice, croitorie, frizerie, secție tesatorie, secție tricotaje, etc.	Fonduri guvernamentale– ANIMMC Fonduri private Imprumuturi POS DRU– axa 5, DMI 5.2 PNDR – masura 312 Programul Operațional	Compartiment juridic, contabilitate, financiar	Servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene Organizarea de întâlniri de informare Obținere avize Pregătire cerere de finanțare

	Competitivitate		
DOMENIUL –TURISM			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
<p>Atragerea de fonduri de investiții la nivelul comunei pentru înființarea de noi unități turistice</p> <p>Crearea de parteneriate public-private cu scopul de creare de circuite turistice atat pentru adulți cat și pentru copii</p> <p>Proiect de investiții pentru sprijinirea unui numar de gospodării în vederea dezvoltării agroturismului, și obținerea de venituri suplimentare</p> <p>Revitalizarea traditiilor si artei populare</p> <p>Infiintarea unui muzeu satesc</p>	<p>Fonduri locale</p> <p>Fonduri guvernamentale</p> <p>Fonduri private</p> <p>Imprumuturi</p> <p>PNDR – masura 313</p>	<p>Compartiment juridic, contabilitate, financiar</p>	<p>Servicii de consultanta în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene</p> <p>Organizarea de întâlniri de informare</p> <p>Sprijinirea întreprinzătorilor privati în deschiderea de afaceri în domeniu– pensiuni turistice, etc.</p>
DOMENIUL –SPATII VERZI			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipa de lucru	Etapele proiectului
Amenajare parcuri	Fonduri locale	Compartiment Urbanism si amenajarea teritoriului	Sondarea populatiei cu privire la locatiile spatiilor de joaca si de agreement
Reabilitarea spatiilor de joaca pentru copii, in special la gradinita	Fonduri guvernamentale	Compartiment Consultanta	
Amenajarea de trotuare/ alei pietonale in fata			

locuintelor de-a lungul drumurilor de acces;	Fonduri private	agricola – cadastru Gospodarie comunala	Campanii de educare a populatiei
Realizarea de parcuri prin delimitarea clara a locatia prin PUZ	Imprumuturi POS Mediu PNDR – masura 322		Analize si studii privind solutiile tehnice de realizare a investitiei Elaborare Studiu de Fezabilitate și analize de cost Obtinere avize Pregatire cerere de finantare
DOMENIUL –MEDIU			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipe de lucru	Etapele proiectului
Extindere rețea apă potabilă Realizare rețea canalizare Realizare stație de epurare Construirea unei stații de colectare și sortare a deșeurilor Dotarea comunei cu autospeciale pentru	Fonduri locale Fonduri guvernamentale Imprumuturi POS Mediu PNDR – masura 3221 Programul Operațional	Compartiment Urbanism si amenajarea teritoriului Compartiment Consultanta agrícola - cadastru	Analize si studii privind solutiile tehnice de realizare a investitiei Realizare SF și analize de cost Obtinere avize Pregatire cerere de finantare si documentatii conexe

colectarea deșeurilor și cu pubele pentru colectarea selecționată a deșeurilor	de Mediu		Activitati de informare si de educare a populatiei
Program de ecologizare a activitatilor gospodaresti pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei si solului			
Sprijinirea prin investiții pentru încurajarea creșterii producției și a utilizării energiei din surse regenerabile			
Proiect de investiții de înființarea de culturi cu specii forestiere cu ciclu scurt de producție, cât și cu achiziționarea de tehnologii de producere și transport de energie obținute în scopul dezvoltării bioeconomiei și cooperării celor implicați			
DOMENIUL –MANAGEMENTUL ADMINISTRATIEI /RESURSE UMANE			
Activitati propuse	Resurse disponibile	Echipe de lucru	Etapele proiectului
Înființarea unui birou de asistență pentru mediul de afaceri prin intermediul caruia să se realizeze o mai bună informare a acestora Organizarea de târguri și expoziții la nivel de comună pentru prezentarea de tehnologie performantă în domeniile productive	Fonduri locale Fonduri guvernamentale Imprumuturi PNDR – masura 322	Compartiment juridic, secretariat, administrative Compartiment juridic, resurse umane	Analiza nevoilor de formare ale angajatilor Pregatire cerere de finantare si documentatie conexasi Elaborare Studiu de Fezabilitate

predominante	PO Dezvoltarea capacitatii administrative – axa 1		Obtinere avize
Informatizarea starii civile	Programul Operațional Competitivitate		Pregatire cerere de finantare
Înființarea serviciului de evidență a persoanelor cu asigurarea spațiului, bazei materiale, a dotărilor tehnice și a personalului calificat și a fondurilor necesare			
Înființarea unei publicații locale			
Construirea unei Fabrici de prelucrare a laptelui în parteneriat public-privat			
Achiziționarea de calculatoare noi pentru toate serviciile			
Organizarea unui muzeu satesc sau a unei case taranesti			
Achiziționarea unei autospeciale noi de stins incendii cu apa și spuma pentru serviciul SVSU			
Modernizarea integral a sediului SVSU			
Organizarea sistemului de paza comunal			
Achiziția unei autospeciale pentru serviciul de pompieri, asigurarea de rezervoare de apă și organizarea de remize PSI.			

Dotare la standarde corespunzatoare pentru imbunatatirea calitatii serviciilor oferite populatiei, inclusiv cu echipamente IT de ultima generatie care sa permita mentinerea inregistrarilor (de taxe si impozite, de terenuri, etc.) in conditii optime			
--	--	--	--

BIBLIOGRAFIE

“România în cifre - breviar statistic”, Institutul National de Statistica, 2020

“Situatia salariatilor din Romania”, Studiu anual Syndex, Editia a VII-a, 2018 – 2019, document in format PDF

Planul Regional de actiune pentru invatamant, 2016 – 2025, actualizat 2017, Infraed, document in format PDF

„Servicii sociale inovative pentru comunitățile rurale izolate din Regiunea Sud-Muntenia” (RO2013_C4_13)/ “Nevoile de servicii sociale și securitate comunitară Studiul- diagnostic în mediul rural din Regiunea Sud-Muntenia”, 2015, document in format PDF

Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2015-2020, document in format PDF

Introducere în Politica de coeziune a UE 2014-2020, iunie 2014, document in format PDF

Raport strategic privind monitorizarea Planului de Dezvoltare Regionala Sud-Muntenia 2014-2020, actualizat 2017, Agentia de Dezvoltare Regionala Sud-Muntenia

Anuarul statistic al judetului Argeș 2019, Institutul Național de Statistică, Direcția Regională de Statistică Argeș, web: www.arges.insse.ro

“Raport de mediu pentru plan urbanistic general - COMUNA Bughea de Sus, JUDEȚUL Argeș”, 2017, document in format PDF

“Activitatile privind utilitatea publica de interes local, in anul 2017”, Institutul National de Statistica, 2018

“Studiu de impact asupra furnizorilor și serviciilor sociale care au îndeplinit criteriile de eligibilitate la data de 31 decembrie 2016”, Bucuresti, 2017

Plan general regional de servicii sanitare 2021-2027, REGIUNEA SUD MUNTENIA,
www.ms.ro

Plan Local de Actiune pentru Dezvoltarea Invatamantului Profesional si Tehnic al Judetului Argeș, 2018, POSDRU

Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020, Ministerul Muncii, Familie, Protecției Sociale și Persoanelor Varstnice

Site-uri web

Articol: “Eurostat: Rata șomajului în UE a scăzut la 6,3% în iunie, cel mai redus nivel din ultimii 19 ani”

<https://www.ceccarbusinessmagazine.ro/eurostat-rata-somajului-in-ue-a-scazut-la-63-in-iunie-cel-mai-redus-nivel-din-ultimii-19-ani-a5185/>

Pagina oficiala a Comunei Bughea de Sus

<https://www.cjarges.ro/web/bughea-de-sus>

Pagina oficiala a Consiliului Judetean Argeș

<https://www.cjarges.ro/#>

Romania in cifre la zi

<https://www.worldometers.info/world-population/romania-population/>

Repere despre judetul Argeș <https://arges.insse.ro/despre-noi/despre-judetul-arges/>

Energia din surse regenerabile <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/70/energia-din-surse-regenerabile>

Coeziunea economică, socială și teritorială

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/93/coeziunea-economica-sociala-si-teritoriala>

Politica de coeziune a Uniunii Europene <https://www.mae.ro/node/1623>

Ocupare, Mobilitate, Șomaj și Protecția Socială a Șomerilor

http://www.mmuncii.ro/j33/images/buletin_statistic/2018/ocupare_I_2018.pdf

Infografic - Rata șomajului 2014-2019

<https://www.consilium.europa.eu/ro/infographics/unemployment-rate-2014-2019/>

Statistici privind ocuparea forței de muncă

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Employment_statistics/ro

Articolul “Ocuparea forței de muncă”

<https://www.eesc.europa.eu/ro/policies/policy-areas/employment>

Articolul “Evoluția PIB-ului României la nivel județean și regional în 2019. Cele mai performante județe”, Dorin Timonea, 12 ianuarie 2020

https://adevarul.ro/locale/alba-iulia/evolutia-pib-ul-romaniei-nivel-judetean-regional-2019-cele-mai-performante-judete-1_5e1b081a5163ec4271034285/index.html

Statistici județene - INS - Direcția Regională de Statistică ARGES

<https://arges.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/>

Statistici regionale - INS - Direcția Regională de Statistică ARGES

<https://arges.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-regionale/>

Fisa informative - Dezvoltarea regională și politica de coeziune după 2020: Întrebări și răspunsuri, 29 mai 2018

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/MEMO_18_3866

Planul de Dezvoltare Regionala 2021 – 2027

https://www.adrsudest.ro/index.php?page=REGIONAL_RDP_2021

Strategia Judeteana de Dezvoltare a serviciilor sociale 2018 – 2022 <https://dgaspcarges.ro/wp-content/uploads/2019/02/strategie20182022.pdf>